

T.C
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
İÇ MİMARLIK ANASANAT DALI

KONSEPT OTELLERDE KURGU MEKAN İLİŞKİSİ

Yüksek Lisans Tezi

BİLGEHAN TANER

Tez Danışmanı: PROF. MELTEM ETİ PROTO

İstanbul-2013

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü

YÜKSEK LİSANS TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN

Adı ve Soyadı : Bilgehan TANER

Anasanat Dalı : İçmimarlık

Tezin Adı : **KONSEPT OTELLERDE KURGU VE MEKAN İLİŞKİSİ**

02.10.2013 tarihinde yapılan Tez sınavında savunulan tez kapsam, nitelik ve şekil yönünden başarılı bulunmuş ve **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman	Kurumu	İmza
Prof. Meltem ETİ PROTO	MÜGSF .İçmimarlık	
Asıl Jüri Üyeleri		
Yrd.Doç.Müge GÖKER	MÜGSF .İçmimarlık	
Yrd.Doç.C.Aslan ÖZBİÇER	MÜGSF. End.Ürün.Tasarımı	
Yedek Jüri Üyeleri		
Yrd.Doç.Ayşe Dora ERDİLEK	MÜGSF .İçmimarlık	
Yrd.Doç.Sıdıka RODOP	MÜGSF. End.Ürün.Tasarımı	

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun30/.....12/2013. tarih
ve XXVI/.....10. sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof.Nüfer ERGİN DOĞRUER

Müdür

ÖNSÖZ

Tez çalışmamın hazırlanması süresi içerisinde bana yol gösteren ve değerli bilgi birikimini paylaşarak destek veren saygıdeğer danışmanım **Prof. Meltem Eti Proto'** ya ve tüm Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, öğretim üyelerine teşekkürlerimi sunarım.

Tüm bu süreç içerisinde daima yanımda olan ve beni destekleyen biricik halam **Türkan Taner**, sevgili ablam **Neslihan Taner Kıray**, minik yeğenim **Deniz Kıray** ve değerli iş ortağım **Özlem Tosun**'a teşekkürü borç bilirim.

İstanbul-2013

Bilgehan TANER

ÖZET

“Konsept Otellerde Kurgu Mekan İlişkisi” konulu yüksek lisans tezinde otel iç mekan konsept ve kurgusunun yapının bütünü üzerindeki etkisi, kullanıcılar tarafından algılanış ve yaşanış biçimi araştırılmıştır. Dünya ölçeğinde örnekler incelenerek konsept oteller için gelecekte ön görülen gelişmeler analiz edilerek daha sonra yapılabilecek çalışma ve araştırmalara kaynak olması amaçlanmıştır.

Tez, giriş ve onu takip eden dört bölümün ardından sonuç bölümü de dahil olmak üzere toplam altı bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, konunun genel çerçevesinin açıklaması ile yapılan çalışmanın amacı anlatılmıştır.

İkinci bölümde, Turizm ve Konaklamanın tarihsel gelişimi, geçmişten günümüze geçirmiş olduğu değişim incelenmiştir. Bu değişimin temel unsuru olarak teknolojik, toplumsal, kültürel gelişmeler gösterilerek örneklendirilmiştir.

Üçüncü bölümde, Konaklama ve Turizm şekillerinin, sınıflandırılması ve çeşitlerinin genel prensipleri incelenmiştir.

Dördüncü bölümde, felsefi ve bilimsel yaklaşımlarla mekan olgusu ve kurgunun tanımı yapılarak, her iki kavramın birbirleri ile olan ilişkisi ortaya konmaya çalışılmıştır. Genel anlamda tez içerisinde kullanılan terimlerin açıklamaları yapılarak, dördüncü bölüme ışık tutmak amaçlanmıştır.

Beşinci bölümde, günümüzde ve gelecekte turizm eğilimlerinin konaklama yapılarına etkisi incelenerek, yapılan araştırma ve geliştirme raporlarından örnekler verilerek desteklenmiştir. Toplumsal ve teknolojik değişimlerin turizm ve otel iç mekan tasarımına etkisi araştırılmıştır. Bu vizyonu yansıtan örneklerle kurgu mekan ilişkisi incelenmiştir.

Altıncı bölümde, sonuç olarak yapılan araştırma ve analizlerin konsept otellerde kurgu ve mekan ilişkisi bağlamında oluşumu irdelenmiştir.

ABSTRACT

The master thesis “Fiction – Space Relation in Concept Hotels” delved with the impact of interior hotel concept and fiction on the entire structure, the perception and living style of the users. By analyzing world-wide models and future developments of the concept hotels, this research aims to be a source for future studies and researches.

The thesis is composed of six chapters including introduction, the following four chapters and conclusion part.

In the first chapter, the framework of the subject and aim of the study is explained.

In the second chapter, the historical development of tourism and accommodation and its change during past to present days is examined. Technological, cultural and social developments are exemplified as the basic facts of this change.

In the third chapter, the main principles of the classification and types of the Accommodation and Tourism is analyzed.

In the fourth chapter, the relation between the definition of the phenomenon of space and fiction is analyzed through scientific and philosophic approaches. Generally, the terms used in the thesis are explained to clarify the fourth chapter.

In the fifth chapter, the effects of present and future tourism trends on accommodation structure is analyzed and supported by examples from past researches and improvement reports. The effects of social and technological changes on tourism and interior hotel design is researched. Fiction- space relation is observed with the examples reflecting this vision.

Lastly, in the sixth chapter, the formation of the researches and the analysis are examined through fiction and space relation in concept hotels.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No.
ÖNSÖZ	III
ÖZET	IV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER	VI
RESİM LİSTESİ	VIII
TABLO LİSTESİ	XXIII
1. GİRİŞ VE ÇALIŞMANIN AMACI	1
1.1 GİRİŞ.....	1
1.2 ARAŞTIRMA YÖNTEMİ	2
2. TURİZM VE KONAKLAMANIN TARİHSEL GELİŞİMİ	3
2.1 Turizmin Tarihsel Gelişimi	4
2.2 Konaklamanın Tarihsel Gelişimi.....	21
2.2.1 Anadolu'da Konaklama Mekanları	21
2.2.2 Avrupada Konaklama Mekanları.....	26
3. TURİZM VE OTEL ÇEŞİTLERİ	30
3.1 Turizm Çeşitleri ve Sınıflandırılması	30
3.2 Turizm Tipleri.....	31

3.3 Otel Çeşitleri ve Sınıflandırılması	32
3.3.1 Niteliklerine Göre	33
3.3.2 Kullanım Amacına Göre.....	35
3.3.3 Yapısal Oluşumuna Göre.....	47
3.3.4 Konumlarına Göre	67
4. MEKAN VE KURGU İLİŞKİSİ.....	75
4.1 Mekanın Tanımı	77
4.1.1 Canlıların Mekan Algısı	79
4.2 Kurgunun Tanımı	82
4.3 Kurgu ve Mekan İlişkisi	83
5. GÜNÜMÜZDE VE GELECEKTE TURİZM EĞİLİMLERİ, KONAKLAMA YAPILARINDA KURGU MEKAN İLİŞKİSİ.....	86
5.1 Konsept Otellerde Kurgu Mekan İlişkisi.....	90
5.2 Konsept Otel Analizleri	92
5.2.1 Sürdürülebilir.....	92
5.2.2 Öykünme	117
5.2.3 Hareket.....	144
5.2.4 Tema	167
5.2.5 Doğa.....	187
6. SONUÇ	200

EK 1	209
EK 2	215
KAYNAKÇA	221
ÖZGEÇMİŞ	228
BIOGRAPHY	228

RESİM LİSTESİ

	Sayfa No.
Resim 1: Sümer Tabletleri, Sümer Tekerlekli Arabası.....	5
Resim 2: Antik Mısır Savaş Arabası "Chariot"	5
Resim 3: Antik Olimpik Vazo Çizimi	7
Resim 4: Antik Olimpik Vazo M.Ö 2444.....	8
Resim 5: Asur Yazıtları, Tekerlekli Savaş Arabası	9
Resim 6: "The Colosseum"	10
Resim 7: Atlas Van Loon "Circus Maximus"	11
Resim 8: Paris Louvre Müzesi, Ressam; Delacroix	12
Resim 9: Ortaçağ Tavernası Joseph Gies, HarperCollins Publishers, 1990.	13
Resim 10: Marco Polo Pekinde (İlustrasyon; James McConnell)	14

Resim 11: Christophe Colomb'un Ayrılışı, Gaudens Kongre Kütüphanesi.....	15
Resim 12: Endüstri Devrimi	17
Resim 13: Thomas Cook Binası, Leicester İngiltere	17
Resim 14: Alexandria İtfaiye Departman Otomobili 1930	19
Resim 15: İlk Uçuş Kitty Hawk, Kuzey Karolayna 17 Aralık 1903	20
Resim 16: Edirne Rüstem Paşa Kervansarayı	22
Resim 17: Edirne Rüstem Paşa Kervansarayı İç Görünümü	23
Resim 18: Edirne Rüstem Paşa Kervansarayı Dükkanların Dış Görünümü	23
Resim 19: Osmanlı İmparatorluğu Seyehat İzin Belgesi.....	24
Resim 20: Pera Palas Oteli, İstanbul, Türkiye.....	25
Resim 21: Mercure Shakespeare Hotel, Dış Görünüş	27
Resim 22: Mercure Shakespeare Hotel, Bahçe Görünüşü.....	27
Resim 23: Mercure Shakespeare Hotel, İç Mekan Görünüşü.....	27
Resim 24: Mercure Shakespeare Hotel, Yatak Odası.....	28
Resim 25: Hotel Maes-y-Neuadd Manchester,İngiltere	29
Resim 26: Hotel Maes-y-Neuadd Lobi, Manchester, İngiltere	29
Resim 27: Hotel Maes-y-Neuadd Yatak Odası, Manchester, İngiltere	29
Resim 28: Hotel Maes-y-Neuadd Yemek Odası, Manchester, İngiltere	30
Resim 29: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Dış Cephe	36

Resim 30: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Dış Cephe	36
Resim 31: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Kapalı Havuz.....	37
Resim 32: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Lobi	37
Resim 33: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Teras	37
Resim 34: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Açık Havuz	38
Resim 35: Radisson Blu Hotel, Salzburg, Toplantı ve Kongre Salonu	38
Resim 36: Grand Hyatt Hotel, Amman, Toplantı ve Kongre Salonu.....	39
Resim 37: The JW Marriott Dubai, Toplantı ve Kongre Salonu	39
Resim 38: Venetian Macau Casino Hotel, Çin, Dış Cephe	40
Resim 39: Venetian Macau Casino Hotel, Çin.....	40
Resim 40: Venetian Macau Casino Hotel, Çin, Casino.....	41
Resim 41: Venetian Macau Casino Hotel, Çin, Casino.....	41
Resim 42: Havufen Fuji Spa Otel, Maldivler, Masaj Odası.....	42
Resim 43: Havufen Fuji Spa Otel, Maldivler, Jakuzi.....	42
Resim 44: Grand Velas Riviera, Meksika, Giriş	43
Resim 45: Grand Velas Riviera, Meksika	43
Resim 46: Dolder Grand Hotel, Zürih	44
Resim 47: Dolder Grand Hotel, Zürih, Spa	44
Resim 48: Dolder Grand Hotel, Zürih, Spa	44

Resim 49: Yas Hotel, Dubai	45
Resim 50: Yas Hotel, Dubai	46
Resim 51: Yas Hotel, Dubai	46
Resim 52: Igloo Village Hotel, Finlandiya.....	46
Resim 53: Igloo Village Hotel, Finlandiya.....	47
Resim 54: Mumbai Airport Hotel, En Suit.....	48
Resim 55: Swissotel Kunshan Hotel, Suit Oda	49
Resim 56: Marriot Suite Hotel, Chicago	49
Resim 57: Hard Rock Hotel, Las Vegas.....	50
Resim 58: Parador de Leon Hotel, İspanya	50
Resim 59: Parador de Leon Hotel, İspanya, Lobi.....	51
Resim 60: Parador de Leon Hotel, İspanya, Lobi.....	51
Resim 61: Parador de Leon Hotel, İspanya, Avlu	52
Resim 62: Çırağan Palace Kempinski, İstanbul, Türkiye.....	52
Resim 63: Çırağan Palace Kempinski, İstanbul, Türkiye, Lobi	52
Resim 64: Çırağan Palace Kempinski, İstanbul, Türkiye, Suit Oda.....	53
Resim 65: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Cephe Görünüşü.....	53
Resim 66: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Suit Oda	54
Resim 67: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Suit Oda	54

Resim 68: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Suit Oda	54
Resim 69: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Suit Oda	55
Resim 70: Recidence Hilda, Florence, Italy, Cephe Görünüşü	55
Resim 71: Recidence Hilda, Florence, Italy, Suit Oda.....	55
Resim 72: Recidence Hilda, Florence, Italy, Koridor	56
Resim 73: Recidence Hilda, Florence, Italy, Suit Oda.....	56
Resim 74: Capella Super Lux Hotel, Sentosa, Singapur	57
Resim 75: Capella Super Lux Hotel, Sentosa, Singapur	57
Resim 76: Capella Super Lux Hotel, Sentosa, Singapur	58
Resim 77: The Palazzo Versace, Dubai, Dış Cephe Görüşü	58
Resim 78: The Palazzo Versace, Dubai, Avlu.....	58
Resim 79: The Palazzo Versace, Dubai, Suit Oda	59
Resim 80: The Palazzo Versace, Dubai, Suit Oda	59
Resim 81: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur	60
Resim 82: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur	60
Resim 83: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur	61
Resim 84: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur	61
Resim 85: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur	61
Resim 86: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur	62

Resim 87: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur	62
Resim 88: First World Hotel, Malezya.....	62
Resim 89: First World Hotel, Malezya.....	63
Resim 90: HotelAmericano, New York, Amerika	64
Resim 91: HotelAmericano, New York, Amerika	64
Resim 92: HotelAmericano, New York, Amerika	64
Resim 93: Unique Hotel ,Sao Paulo, Brezilya.....	65
Resim 94: Unique Hotel ,Sao Paulo, Brezilya.....	65
Resim 95: Unique Hotel ,Sao Paulo, Brezilya.....	65
Resim 96: Unique Hotel ,Sao Paulo, Brezilya.....	66
Resim 97: 60 Thompson Hotel, NY., Amerika	66
Resim 98: Victoria Hotel, Paris	68
Resim 99: The St. Regis Grand Hotel, İtalya	68
Resim 100: Shinjuku Washington Hotel, Tokyo, Japonya.....	68
Resim 101: Travelodge London City Road, Londra, İngiltere.....	69
Resim 102: Disneyland Hotel, Kaliforniya	70
Resim 103: Dubai Ferrari World	70
Resim 104: Emirates Palace Conference Hotel, Dubai	70
Resim 105: Best Western Elton Hotel, İngiltere	71

Resim 106: Thrapston Hotel, İngiltere	71
Resim 107: The Clarion Hotel Hirschen, Freiburg, Almanya.....	72
Resim 108: Singita Lüks Resort Otel, Afrika.....	73
Resim 109: Singita Lüks Resort Otel, Afrika.....	73
Resim 110: Tschuggen Grand Resort Hotel, İsviçre	74
Resim 111: Tschuggen Grand Resort Hotel, İsviçre	74
Resim 112: Tschuggen Grand Resort Hotel, İsviçre	74
Resim 113: Tschuggen Grand Resort Hotel, İsviçre	75
Resim 114: Mekan.....	78
Resim 115: Yayoi Kusama, Polka Dots Madness	81
Resim 116: Yayoi Kusama, Polka Dots Madness	83
Resim 117: Turizm	87
Resim 118: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	96
Resim 119: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	99
Resim 120: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	99
Resim 121: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	99
Resim 122: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	100
Resim 123: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	100
Resim 124: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	100

Resim 125: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	101
Resim 126: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	101
Resim 127: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	101
Resim 128: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır	102
Resim 129: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Giriş Kapısı	104
Resim 130: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Cephe Görünüşü	104
Resim 131: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Bahçe	105
Resim 132: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Lobi	105
Resim 133: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Lobi	105
Resim 134: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Suit Oda	106
Resim 135: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Banyo	106
Resim 136: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Restoran	106
Resim 137: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Görünüş	109
Resim 138: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Avlu	109
Resim 139: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Havuz	109
Resim 140: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Havuz	110
Resim 141: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Restoran	110
Resim 142: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Restoran	110
Resim 143: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Suit Oda	111

Resim 144: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Standart Oda	111
Resim 145: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Suit Oda	111
Resim 146: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Suit Oda	112
Resim 147: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Suit Oda	112
Resim 148: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Banyo	112
Resim 149: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye	115
Resim 150: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye	115
Resim 151: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye, Dış Mekan	115
Resim 152: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye	116
Resim 153: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye, Ortak Kullanım Alanı	116
Resim 154: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye, Suit Oda	117
Resim 155: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	121
Resim 156: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	121
Resim 157: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	121
Resim 158: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	122
Resim 159: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	122
Resim 160: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	122
Resim 161: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	123
Resim 162: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	123

Resim 163: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	123
Resim 164: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	124
Resim 165: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa	124
Resim 166: Tree Hotel, Harads, İsveç	127
Resim 167: Tree Hotel, Harads, İsveç	127
Resim 168: Tree Hotel, Harads, İsveç	128
Resim 169: Tree Hotel, Harads, İsveç	128
Resim 170: Tree Hotel, Harads, İsveç	128
Resim 171: Tree Hotel, Harads, İsveç	129
Resim 172: Tree Hotel, Harads, İsveç	129
Resim 173: Tree Hotel, Harads, İsveç	129
Resim 174: Tree Hotel, Harads, İsveç	130
Resim 175: Tree Hotel, Harads, İsveç	130
Resim 176: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	133
Resim 177: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	133
Resim 178: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	133
Resim 179: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	134
Resim 180: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	134
Resim 181: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	134

Resim 182: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	135
Resim 183: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	135
Resim 184: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	135
Resim 185: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	136
Resim 186: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa	136
Resim 187: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	139
Resim 188: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	139
Resim 189: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	140
Resim 190: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	140
Resim 191: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	140
Resim 192: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	141
Resim 193: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	141
Resim 194: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	141
Resim 195: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	142
Resim 196: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	142
Resim 197: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	142
Resim 198: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	143
Resim 199: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	143
Resim 200: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda	143

Resim 201: Disney Fantasy Ship.....	149
Resim 202: Disney Fantasy Ship.....	149
Resim 203: Disney Fantasy Ship.....	150
Resim 204: Disney Fantasy Ship.....	150
Resim 205: Disney Fantasy Ship.....	150
Resim 206: Disney Fantasy Ship.....	151
Resim 207: Disney Fantasy Ship.....	151
Resim 208: Disney Fantasy Ship.....	151
Resim 209: Disney Fantasy Ship.....	152
Resim 210: Disney Fantasy Ship.....	152
Resim 211: Disney Fantasy Ship.....	152
Resim 212: Disney Fantasy Ship.....	153
Resim 213: Disney Fantasy Ship.....	153
Resim 214: Disney Fantasy Ship.....	153
Resim 215: Disney Fantasy Ship.....	154
Resim 216: Liberty Of The Seas	158
Resim 217: Liberty Of The Seas	158
Resim 218: Liberty Of The Seas	158
Resim 219: Liberty Of The Seas	159

Resim 220: Liberty Of The Seas	159
Resim 221: Liberty Of The Seas	159
Resim 222: Liberty Of The Seas	160
Resim 223: Liberty Of The Seas	160
Resim 224: Liberty Of The Seas	160
Resim 225: Liberty Of The Seas	161
Resim 226: Liberty Of The Seas	161
Resim 227: MV Aria	163
Resim 228: MV Aria	164
Resim 229: MV Aria	164
Resim 230: MV Aria	164
Resim 231: MV Aria	165
Resim 232: MV Aria	165
Resim 233: MV Aria	165
Resim 234: MV Aria	166
Resim 235: MV Aria	166
Resim 236: MV Aria	166
Resim 237: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	171
Resim 238: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	172

Resim 239: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	172
Resim 240: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	172
Resim 241: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	173
Resim 242: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	173
Resim 243: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	173
Resim 244: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	174
Resim 245: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	174
Resim 246: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	174
Resim 247: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	175
Resim 248: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	175
Resim 249: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	175
Resim 250: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	176
Resim 251: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	176
Resim 252: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya	176
Resim 253: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	179
Resim 254: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	179
Resim 255: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	179
Resim 256: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	180
Resim 257: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	180

Resim 258: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	180
Resim 259: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	181
Resim 260: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	181
Resim 261: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	181
Resim 262: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya.....	182
Resim 263: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	184
Resim 264: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	185
Resim 265: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	185
Resim 266: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	185
Resim 267: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	186
Resim 268: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	186
Resim 269: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	186
Resim 270: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	187
Resim 271: Hotel Le Seven, Paris, Fransa	187
Resim 272: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	192
Resim 273: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	192
Resim 274: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	193
Resim 275: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	193
Resim 276: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	193

Resim 277: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	194
Resim 278: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	194
Resim 279: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	194
Resim 280: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	195
Resim 281: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	195
Resim 282: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç.....	195
Resim 283: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya.....	197
Resim 284: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya.....	197
Resim 285: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya.....	198
Resim 286: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya.....	198
Resim 287: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya.....	198
Resim 288: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya.....	199
Resim 289: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya.....	199
Resim 290: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya.....	199

TABLO LİSTESİ

	Sayfa No.
Tablo 1: Turizm Şekilleri, Hazırlayan Bilgehan Taner	31
Tablo 2: Turizm Tipleri, Hazırlayan Bilgehan Taner	32

Tablo 3: Otellerin Sınıflandırılması, Hazırlayan Bilgehan Taner	33
---	----

1. GİRİŞ VE ÇALIŞMANIN AMACI

1.1 GİRİŞ

Konaklama mekanları tarih boyunca gelişip evrilirken ilk başta coğrafya ve kültürel yapıya göre şekillenirken günümüzde artık evrensel kitlelere hizmet vermektedir. Dünyanın pek çok noktasından bir diğerine turizm hareketlerinin kolaylaşması, ekonomik gelişmelerle halkın büyük bir çoğunluğunun satın alma kabiliyetinin artması, kolay iletişim ve teknolojik gelişmeler sayesinde konaklama mekanlarının yapısal ve iç mekan tasarımı ile hizmet şekilleri değişime uğramıştır.

Popüler kültür, moda ve kitlesel düşünce akımları gibi unsurlar bu değişim ve dönüşüme öncülük etmiştir. Bu sebeptir ki globalleşen dünya toplumsal, kültürel ve ekonomik alanlarda ortak hareket etmeye başlamıştır. Böylece pek çok toplumda ortak tüketici davranışları ortak kültürel hareketler gelişmeye başlamıştır.

Turistik rotalar, turizm şekilleri ve tercih edilebilir konaklama mekanları çokluğun içerisinde farklılaşabilmek için tasarımcılara başvurmaktadır. Tatil ve konaklamayı dizayn eden mimar ve iç mimarlar daha önce görülmemiş, deneyimlenmemiş yaşam biçimlerini mekana dönüştürmektedir. Konaklama mekanları bir zamanlar sadece geceleme için kullanılan hacimler iken farklı zevklere yönelik ilginç konseptleri ile ticari ürüne dönüşmüştür.

Avrupa ve Türkiyede yapılan gelecekteki turizm eğilimleri ile ilgili raporlarda; konaklama yapılarının markalaşma farklılaşma ve tercih edilebilir olma yönünde konsept ve tasarıma daha çok önem vereceği ön görülmektedir. Bu bağlamda dünyada değişen turist davranışları konsept otellerin dünya turizmindeki önemini arttırmış ve kurgusal çeşitliliğini desteklemiştir.

Eskiden yatak kapasitesi ve verilen hizmetler oteller için yeterli kriterler olmaktan çıkmış, bunun yerini farklı yaşam anlarını duygusal, işitsel, görsel veya tüm duylara yönelik şekilde kontrollü bir çevrede yaşamak, bu durum veya süreci satın alınabilir hale getirmek ön plana çıkmıştır. Kullanıcılar farklı deneyimler yaşamak

amaçlı eğilimler göstermeye başlamıştır. Tasarımcılar ve yatırımcılar geleceğin otellerini şekillendirirken bu yenilikçi yaklaşımı göz önünde bulundurarak daha önceden deneyimlenmesi mümkün olmayan pek çok kurguyu hayata geçirmektedir.

Bu çalışmanın amacı, yeni dünya vizyonunun konaklama yapılarını nasıl şekillendirdiği, hangi ana başlıklar altında gruplandığı ve bu başlıklar altında seçilmiş örnek mekanları analiz ederek, uygulanan konseptlerin mekanların tercih edilebilirliğini ve yapısal, hacimsel oluşumunu kurgusal anlamada nasıl hayata geçirildiğini incelemek, herbir konseptin aynı zamanda hangi tüketici grubuna hitab ettiğini değerlendirmektir.

1.2 ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu tez hazırlanırken öncelikle literatür araştırması yapılmış ve böylece genel tanım, kavram ve başlıklar ortaya konulmuştur. İlgili konu ve başlıklarının belirlenmesinin ardından dünyada gelecekteki turizm eğilimleri hakkında yazılmış raporlar araştırılmıştır. Belirlenen kriterler çerçevesinde seçilen, örnek yapı ve mekanlara ait araştırma, inceleme ve değerlendirme yazıları incelenmiştir. Seçilen konaklama mekanlarının tasarımcıları tarafından izlenen yaratım süreci ve konsept hakkındaki değerlendirmeleri araştırılmıştır. Mekanlara ait fotoğraflar ve video kayıtları bulunmuş ve analiz edilmiştir.

2. TURİZM VE KONAKLAMANIN TARİHSEL GELİŞİMİ

Turizm kelimesinin anlamı, Türk Dil Kurumu'nun yayımladığı Büyük Türkçe Sözlük'te, *“Dinlenme, eğlenme, görme, tanıma vb. amaçlarla yapılan gezi. Bir ülkeye veya bir bölgeye turist çekmek için alınan ekonomik, kültürel, teknik önlemlerin ve yapılan çalışmaların tümü.”* olarak adlandırılmaktadır.¹ Günümüzde yaşam şekillerimiz, bizleri yaşadığımız bölgeden geçici sürelerle farklı bölgelere veya farklı ülkelere giderek, buralarda gezme, görme, dinleme, eğlenme ve öğrenme gibi sosyal ve kültürel ihtiyaçlarımızı giderebilmemize olanak sağlamaktadır. Bu eylemlerin tamamı "Turizm" olarak isimlendirilmektedir.

Turizm hareketlerinin yaşandığı her coğrafyada, kendi doğasına, kültürel dokusuna uygun konaklama mekanları gelişmiştir. Bu konaklama mekanları günümüzde otel ismini almış, geçmişte ise bulunduğu ülkelere göre değişiklik göstererek inn², tudor³, han⁴, kervansaray⁵ vb. şekillerde isimlendirilmiştir. İsimler ya da bina tipleri farklılık göstermiş olmasına rağmen ortak amaçları konaklama olan bu yapılar neredeyse insanlık tarihi kadar eskidir.

¹ Türk Dil Kurumu, Büyük Türkçe Sözlük <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

² Inn: Yolculara konaklama ve yemek, eğlence imkanı sunan yapılar. Encyclopaedia Britannica, <http://www.britannica.com/search?query=inn> (2013)

³Tudor: Galler kökenli İngiliz kraliyet hanedanlığı ve hanedanlığın ismini alan konaklama yapıları. Encyclopaedia Britannica, <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/608456/House-of-Tudor> (2013)

⁴Han: Yol üzerinde veya kasabalarda yolcuların konaklamalarına yarayan yapı. Türk Dil Kurumu, Büyük Türkçe Sözlük <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

⁵Kervansaray: Ticaret yolları üzerine kurulmuş, dış çevresindeki yüksek duvarlarla dış saldırılardan korunan, içinde yolcuların at ve arabalarını alacak yerleri, ahırları, geniş avlusu, yatma yerleri, nalbant dükkanı, eşyaların saklanacağı ambarları bulunan büyük yapı. Türk Dil Kurumu, Güzel Sanatlar Terimleri Sözlüğü 1968, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

2.1 Turizmin Tarihsel Gelişimi

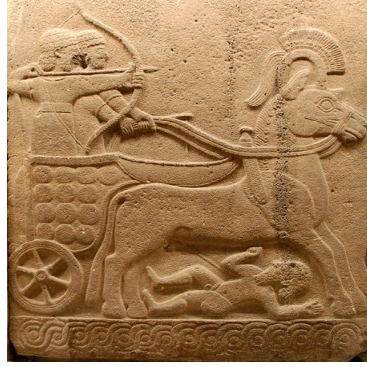
Turizm hareketlerini kronolojik olarak incelemek, turizm hareketinin başlangıçtan günümüze kadar olan serüveninin tarihsel gelişimini ortaya koyabilmemize yardımcı olmaktadır. Bu gelişimi anlamak, bizlere geçmişteki eğilimlerden yola çıkarak gelecekteki turizmin ve konaklama yapılarının ne yöne doğru evrileceğine bir fikir verebilmektedir. Bu amaçla çağlara göre konaklama mekanlarını inceleyeceğiz.

İlk Çağ: İnsanlar M.Ö. 6000'li yıllarda yerleşik yaşama geçmişlerdi, bu yerleşik düzen ancak tehlikelerden uzaklaşmak, yeni yiyecek kaynaklarına ulaşmak için bozulmaktaydı. Yerleşim değişikliği yapılması gerektiğinde ise bu değişim hayvanlarla birlikte yürüyerek yapılmaktaydı. M.Ö. 3500 yıllarında Sümerler⁶ tarafından tekerleğin bir dingil üzerine yerleştirilerek ulaşım aracı haline dönüştürülüp kullanılması ile bu seyahatler hız kazanmıştır.⁷ Basit araçlarla seyahat edebilmekte, uzun mesafelere yolculuk ederken yanlarında ağır yükler de taşıyabilmekteydiler. Devrim niteliğindeki bu gelişme ile ticaret hayatı çok daha hareketli hale gelmiş, ulaşılabilirlik kavramı yeni bir boyut kazanmıştır.

Sümerlerin tekerleği icadının ardından M.Ö. 3000 yıllarında deniz ulaşımının gerçekleştirilmesi, taşımacılık ve transferlerin son derece rahat yapılabilir hale gelmesi, ticarete ve yeni kaynaklara sahip yerlerin keşfedilmesine aracılık etmiştir.

⁶ Sümerler, MÖ 4000 - MÖ 2000 yılları arasında Güney Irak'ta (Mezopotamya) yerleşik olan, medeniyetin beşiği olarak bilinen coğrafi bölge ve medeniyettir. En eski tekerlek, yaklaşık 5.000 yıl önce mezopotamya'da yapılmıştır. Tekerlek ile ilgili en eski kayıt, M.Ö. 3.500 yıllarına ait tekerlekli bir kızığı resmeden Sümer (Erech) piktogramıdır. Encyclopaedia Britannica, <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/376828/history-of-Mesopotamia/55467/Sumerian-civilization> (2013)

⁷ Kramer Samuel Noah, Tarih Sümer'de Başlar, Hamide Koyukan (Çev) , İstanbul:Kabalıcı Yayınları,2002

Resim 1: Sümer Tabletleri, Sümer Tekerlekli Arabası

Kaynak: <http://worksofchivalry.com/en/tag/kikkuli/>

Antik Mısır Uygarlığı: Antik Mısır uygarlığı zamanında insanlar M.Ö. 3100 ile M.Ö. 1166 yılları arasında yeni merkezlere imparatorluklarını ulaştırabilmek için yollar yapıp, ulaşımı kolaylaştırmışlardır. Zengin kültürel yaşamı ile antik Mısır halkı, konaklama yerleri inşa etmiş, festivaller ve spor karşılaşmaları düzenleyerek kitle hareketleri oluşturmuştur. Yol işaretleri kullanarak gelen tüccar ve turistlere kolaylık sağlanmış aynı dili kullanmayan insanlar için ortak bir yönlendirme sistemi kurulmuştur. Sadece uygarlıkları döneminde öncülük etmiş oldukları gelişmelere bakarak bile, diğer uygarlık ve toplumlara getirmiş oldukları değişimi anlamamız mümkün olmaktadır.

Resim 2: Antik Mısır Savaş Arabası "Chariot"

Kaynak: <http://pillownaut.blogspot.com/2010/07/your-space-chariot-awaits.html>

Antik Mısır uygarlığının önderlik etmiş olduğu dönemin en önemli gelişmeleri M.Ö 4500 ile M.Ö 1500 yılları arasında gerçekleşmiştir.⁸ Hayat standartlarını değiştirerek yeni toplumsal gelişmelere sebep olan bu atılımlar sayesinde çağdaşlarının da toplumsal hareketlerine etki etmiştir. Bu gelişmeler bazılarını şu şekilde örnekleyebiliriz; Dünyada bilinen ilk kumaş üretimi, papirus bitkisiyle dünyanın ilk bilinen kağıdı'nın üretimi, dünyanın ilk mısır unu ve yağı üretilmi, Filistin ve Levant'a Nil'den ihracat (Şarap-Narmer), karbon içeren demir üretimi, dünyada bilinen ilk cerrahi uygulamalar, ünilateral işaretler, dünyanın bilinen ilk alfabesinin temelini oluşturulması, astronomik takvim yapımı (Matematiksel düzeni nedeniyle Ortaçağ'da dahi kullanılmıştır), dünyada bilinen ilk cam yapımı, dünyada bilinen ilk barış antlaşması (Hititler ile Kadeş Barış Antlaşması) ve Turin Papirüsü, dünyanın bilinen ilk jeolojik ve topoğrafik haritasıdır.

Mısır, tüm bu ilklere imza atarken çağdaş uygarlıklara da örnek teşkil etmiş, yeni yaşam standartları ortaya koyması ile de kültürler arası hareketi, iletişimi, ticareti ve turizmi dinamik bir hale getirmiştir.

Antik Yunan Uygarlığı: Antik Yunan uygarlığı M.Ö. 2600 ile M.Ö. 1450 yılları arasında, son derece gelişmiş kültüre sahip, topraklarının sınırları zenginliklerle dolu bir imparatorluktu. Özellikle denizcilikte ilerlemiş ve bu sebepten dolayı deniz aşırı ticaret ve turizm gelişmiştir.

⁸ Hornung Erik, Mısır Tarihi, Zehra Aksu Yılmaz (Çev.), İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2004

Resim 3: Antik Olimpik Vazo Çizimi

Kaynak: <http://entertainment.howstuffworks.com/first-olympics1.htm>

Refah düzeyi yüksek bir topluma sahip Antik Yunan uygarlığının sanat, astronomi, felsefe, tıp, savaş teknikleri ve aletleri, matematik gibi pek çok konuda gelişmeler kaydettiğini görüyoruz.⁹

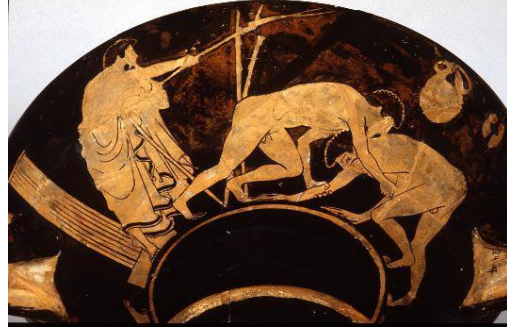
Antik Olimpiyat oyunlarının ilk olarak nerede başladığı tam olarak bilinmese de Yunan Tanrılarının yaşadığına inanılan Olimpos Dağı'nda başladığı kabul edilmektedir.¹⁰ Olimpiyat oyunları dört yıllık aralarla düzenlenir, ev sahipliği yapan şehre büyük bir saygınlık ve diğer şehir devletlerine karşı büyük bir politik avantaj sağlardı. Bu dönemde şehir devletleri bu organizasyonlara ev sahipliği yapmak için birbirleri ile yarışır ve bu sebeple pek çok savaş ve mücadeleye neden olurdu.¹¹ Karşılaşmalara ve oyunlara ilk zamanlar sadece Yunanlı genç ve hür erkekler katılabiliyordu.

⁹ Tekin Oğuz, Eski Yunan Tarihi, İstanbul: İletişim Yayınları, 2002

¹⁰ Swaddling Judith, Antik Olimpiyat Oyunları, Burçak Gürün (Çev.), İstanbul:Homer Kitabevi, 2000

¹¹ Friedell Egon, Antik Yunanın Kültür Tarihi, Necati Açaç (Çev.), İstanbul: Dost Kitap Evi, 1999

Olimpiyat¹² oyunlarının herhangi bir dalında bir yarışmayı kazanan atlet, zeytin yapraklarından yapılmış bir taç ile onurlandırılırdı.

Resim 4: Antik Olimpik Vazo M.Ö 2444

Kaynak:http://www.billcasselman.com/unpublished_works/olympic_word_phrase_origins.htm

Daha sonraları bu küçük çaplı oyunlar gelişerek ve çeşitlenerek yabancı uyruklu sporcuların da katılabildiği bir spor organizasyonuna dönüşmüştür. Farklı şehir ve yerleşkelerden kitleleri oyunları izlemeye sevk etmesi, dünya turizm tarihinde önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca tüm bu ziyaretçilere hizmet amacıyla konaklama ve eğlence merkezleri de inşa edilmiştir. Bu gibi spor organizasyonları esnasında turistlerin kendilerine yardımcı olabilecek "Proxenos"¹³ adı verilen kişiler bulunmaktaydı.¹⁴ Bugünkü anlamıyla turist rehberliği hizmeti de veren bu kişiler, ziyaretçilere yardımcı olurdu.

¹²Olimpiyat: Eski Yunanlılarda ve zamanımızda dört yılda bir düzenlenen uluslararası spor yarışları ve şenlikleri. Türk Dil Kurumu, TarihTerimleri Sözlüğü: <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

¹³Proxenos: Bir çeşit konsolos sayılabilecek proxenos'lar yabancı şehirde sürekli ikamet eden, fakat gayri resmî sıfatla kendi şehirleri için aracılık yapan temsilcilerdi. İskit Temel, Diploması Tarihi, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını N0: 2677, <https://www.eogrenme.anadolu.edu.tr/eKitap/ULI407U.pdf> (2013)

Asur ve Pers Uygarlığı: M.Ö. 1100 ve M.Ö. 800 yıllarında Asur ve Pers İmparatorlukları zamanında yol yapımında ilerleme kaydedilmiş, dört tekerli arabalar kullanılmaya başlanmış ve savaş amacıyla çok uzak mesafelere ulaşılmıştır.

Resim 5: Asur Yazıtları, Tekerlekli Savaş Arabası

Kaynak: <http://www.aina.org/books/eliba/eliba.htm>

Asur'lular Ortadoğu'nun en büyük imparatorluklarından biri haline gelmiş, yayılma ve gelişme çabalarında başarılı olmuşlardır.¹⁵ Ticarete önem veren Asurlular, Mezopotamya ile Anadolu arasındaki ticareti yürütmüşler, Anadolu'da önemli ticaret kolonileri kurmuşlardır. Asur ticaret kolonilerinin en büyüğü bugünkü adıyla Kayseri'ye 5 km uzaklıktaki Kültepe'dir. Genişleyen sınırları arasında dolaşımın rahat olmasını sağlamak amaçlı yeni yollar ve konaklama binaları inşa etmişlerdir.

Roma İmparatorluğu: Roma İmparatorluğu, Roma Cumhuriyeti'nin Augustus liderliğinde M.Ö. I. yüzyılda yeniden örgütlenmesiyle kurulan Antik Roma devletidir.¹⁶ M.Ö. IX. yüzyılda İtalya yarımadasında kurulan Roma şehir devletinden doğarak tüm Akdeniz'i çevreleyen bir imparatorluk haline gelen Roma, çağının en üstün kültürel yapısına sahip olmuştur. Sanayi ve imalat faaliyetleri çok fazla olmasa da pek çok

¹⁵ Sever Erol, Asur Tarihi, İstanbul: Kaynak Yayınları, 2008

¹⁶ Livius Titus, Roma Tarihi (Şehrin Kuruluşundan İtibaren 7 Kitap Takım), Dr. Sabahat Şenbark (Çev.), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 1994

ticaret yoluna sahip olması sebebiyle, ticarete zirveye yerleşmişlerdir. Son derece zengin olanaklara sahip halk, imparatorluğun genişleyen çehresini gezip görmek, yeni ticari ilişkiler başlatmak için turizme yönelmiştir.

Resim 6: "The Colosseum"

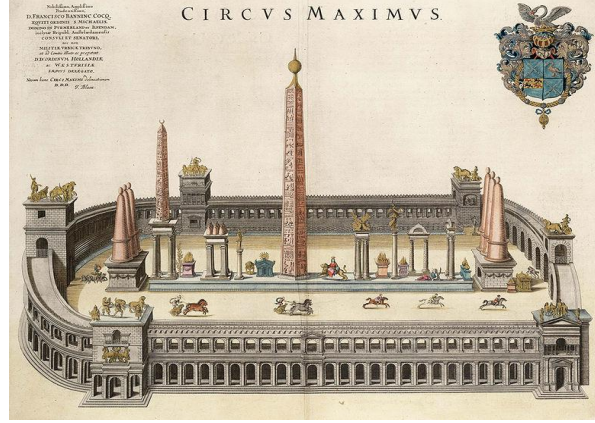
Kaynak: <http://santitafarella.wordpress.com/2008/08/30/how-many-people-did-the-ancient-colosseum-in-rome-hold/>

Gladyatör¹⁷ dövüşleri öyle bir hale geldi ki bir zaman sonra Roma senatosu politikayı, savaş ve barışları bu büyük organizasyonlar eşliğinde halkla paylaşılır oldu. Son derece fazla sayıda turisti kendisine çeken Roma, pek çok ülkeden gelen ve farklı diller konuşan bu insanları yönlendirecek ortak bir işaret ve tabela sistemi dahi kullanmışlardır.

Tüm imparatorluk içerisinde bulunan yolların güvenliğinin sağlanmasıyla birlikte zevk için gezi turizminin artışı da mümkün olmuştur. Aynı zamanda büyük tiyatro ve sanat gösterileri de imparatorluk sınırlarının pek çok uzak köşesinden

¹⁷ Gladyatör: Eski Roma'da arenada birbirleriyle veya yırtıcı hayvanlarla dövüşen kimse. Türk Dil Kurumu, Genel Türkçe Sözlük, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

turistleri kendisine çekmiştir. Büyük festival, halk oyunları ve eğlencelerin düzenlendiği, Circus Maximus bu yapıların en büyüklerindedir.¹⁸

Resim 7: Atlas Van Loon "Circus Maximus"

Kaynak:[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Circus_Maximus_\(Atlas_van_Loon\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Circus_Maximus_(Atlas_van_Loon).jpg)

Ortaçağ Dönemi: M.S. 395 Roma İmparatorluğunun bölünmesi ile M.S. 1453 İstanbul'un fethi arası Ortaçağ olarak isimlendirilmektedir. Özellikle bu dönemde Roma Katolik Klisesi'nin halk üstünde ciddi bir yaptırım olduğu görülmektedir.

¹⁸ Circus Maximus: (Latince en büyük Circus, İtalyanca Circo Massimo), Roma'da antik bir hipodrom ve kitlesel eğlenceler için toplanma yeri. Circus Maximus MÖ 600 yılında inşa edilmiş ve buradaki son at yarışı MS 549'da yapılmıştır. Roma'da, Aventine ve Palatine tepeleri arasındaki vadiye inşa edilmiştir. Esas olarak at ve araba yarışları için kullanılırdı ve hipodromu sel bastığında deniz savaşları düzenlendiği bile olurdu. Ayrıca başka etkinlikler için de kullanılırdı. 385.000 kişilik kapasiteye sahip bu mekana Roma'nın her yerinden insan gelirdi. Spor mücadeleleri dışında Circus Maximus pazar ve kumar alanıydı. İmparator gibi yüksek konumdaki yetkililer de Circus Maximus'daki oyunları izlerdi. Onlarla birlikte şövalyeler ve yarışla alakalı birçok kişi, herkesin yukarıdaki özel koltuklarında otururlardı. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/search?query=Circus%20Maximus> (2013)

Resim 8: Paris Louvre Müzesi, Ressam; Delacroix

Kaynak: <http://www.ibiblio.org/wm/paint/auth/delacroix/>

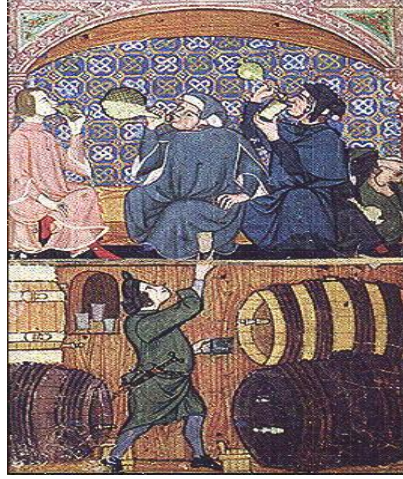
Bu yaptırımların başında dünyevi hayattan uzak durmak, zamanını çalışarak ve ibadet ederek geçirmek gibi yaşam biçimi önerileri de bulunmaktaydı. Tüm eğlence ve konaklama yerleri bu dönemde kapatılarak insanların bir araya gelmeleri, dini sebepler dışında engellenmiştir. Din merkezli bu yaşam biçimi, turizmin de din merkezli olmasına yol açmıştır. Haçlı Seferleri ile Hıristiyanlığı yayma amaçlı toprak kazanımları Ortaçağ Kilisesine büyük bir kuvvet de kazandırmıştır.¹⁹

Kudüs, Mekke ve Medine gibi kutsal toprakların ele geçirilmesi, bu bölgelere turistik gezileri daha da yoğunlaştırmıştır. Fakat bu geziler o dönem için son derece tehlikeliydi. Bu sebeple geceleri insanlar yolculuk yapamamakta, yalnızca gündüzleri yol alabilmekteydiler. İnsanların sadece gündüzleri yol alarak akşamları konaklayabilecekleri, bir günlük yürüyüş mesafesine karşılık gelen zaman aralıklarına uygun biçimde konaklama mekânları yapılmıştır. "Inn" yani Otel anlamındaki bu yerler,

¹⁹ Haçlı Seferleri: XI. ve XII. yüzyıllarda Batılı Hıristiyanlarca, kutsal yerleri Müslümanların elinden almayı amaçlayan ve sekiz kez yinelenen savaşlar. Türk Dil Kurumu, Tarih Terimleri Sözlüğü 1974, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

konaklama, yemek ve eğlence hizmeti sunmaktaydı.²⁰ Bu hanların güvenliği, han sahibi tarafından sağlanmaktaydı.

Haçlı seferleri sonrası Marco Polo'nun 24 yıl süren ve Venedik'ten Çin'e kadar uzanan gezisini son derece kapsamlı olarak anlattığı kitabı "Le devisement du monde Le Livre des merveilles" (Dünyanın Hikaye Edilişi Harikalar Kitabı), okuyucularında bilinmeyen bölgeler konusunda merak uyandırmıştır.²¹ Bu kitabın geniş kitleler tarafından okunması, insanların içlerindeki macera ve keşif duygularını yeniden canlandırarak o dönemde merak turizminin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Pek çok tüccarın yeni pazara olan ilgisi ile de XIII. yüzyılda Asya'ya yapılan ticari seyahatler başlamıştır.

Resim 9: Ortaçağ Tavernası Joseph Gies, HarperCollins Publishers, 1990.

²⁰Compton Reeves, Pleasures and Pastimes in Medieval England, New York: Oxford University Press, 1998

²¹ Marco Polo (d. 15 Eylül 1254, Venedik - ö. 1324) İtalyan gezgin.Ünlü kaşif ve tüccar Niccolo Polo'nun oğludur. Bazı kaynaklar Marco Polo'nun aslında Macar olduğunu ve Dalmaçya'nın Korcula adasında doğduğunu bu ada o zaman Venedik protektorası olduğu için Venedikli ve İtalyan bilindiğini söyler. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/468139/Marco-Polo> (2013)

Kaynak: <http://www.godecookery.com/mtales/mtales13.htm>

Resim 10: Marco Polo Pekinde (İlustrasyon; James McConnell)

Kaynak: http://www.illustrationartgallery.com/acatalog/info_McConnellMarcoPoloLL.html

Rönesans Dönemi: Rönesans terimi XV. Yüzyıl ile XVI. Yüzyıl arasında bulunan dönem için kullanılmaktadır.²² Rönesans döneminin yaratıcılığının temel motivasyonu, ticaret hayatı ve varlıklı tüccarlar olmuştur. En kârlı ticaretin hangi alanda olduğunu araştıran tüccarlar, bu yolla sağladıkları zenginlikleri sanat ve endüstri yeniliklerine yatırım yaparak, bu alanların gelişmesine olanak sağlamışlardır. Özellikle Floransa, Venedik gibi büyük şehirlerde başlayarak büyüyen Rönesans'ın temel anlayışlarından biri olan “Yeryüzü ilgi çekici ve araştırılmaya değer bir yerdir,” yaklaşımı özellikle sanat ve kültür turizmini destekleyici nitelikte olmuştur. Yeni gösteri binaları inşa edilmiş, adeta isanlar eğlence kavramını yeniden keşfetmişlerdir. Yerel otoritelerin ticaret yollarını güvenli hale getirmeleri sonucu turizm hareketleri güvenli yollarla yapılabilir hale gelmiştir.

²² Rönesans: XV. yüzyıldan başlayarak İtalya'da ve daha sonra diğer Avrupa ülkelerinde hümanizmin etkisiyle ortaya çıkan, klasik İlk Çağ kültür ve sanatına dayanarak gelişen bilim ve sanat akımı. Türk Dil Kurumu, Güncel Türkçe Sözlük <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

Resim 11: Christophe Colomb'un Ayrılışı, Gaudens Kongre Kütüphanesi

Kaynak:http://www.zazzle.fr/le_depart_de_christophe_colomb_carte_postale-239011297496056601

Christopher Columbus 1492'de Atlantik Okyanusu'nu aşarak Kuzey Amerika'ya ulaşmış, bu da yeni bir anlayışın ortaya çıkışına yardımcı olmuştur.²³ Kıtalararası dolaşım, yeni yerleri keşfetme duygusunu arttırmış, bunun sonucunda ticaret ve turizm kuvvetlenmiştir.

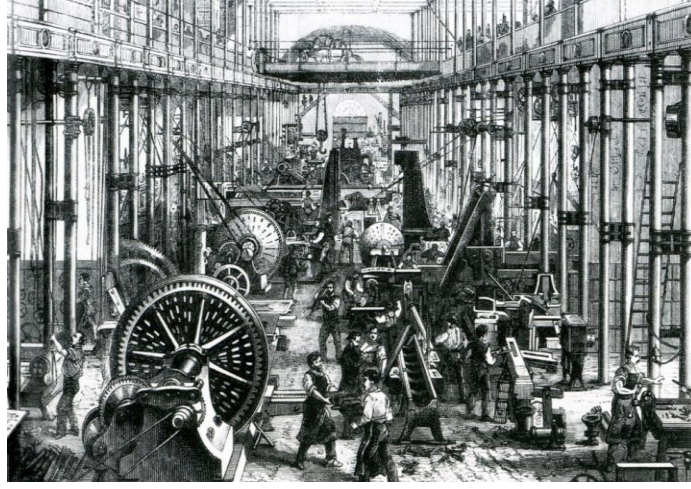
Büyük Tur Dönemi : M.S. 1660 ile 1750 yılları arası, genç İngiliz soylularının eğitimleri için Avrupa'daki tarihi, kültürel, bilimsel ve doğa güzelliği bulunan yerleri ziyaret etmelerine Büyük Avrupa Turu (The Grand Europe Tour) denilmektedir. Genelde Fransa, İtalya, Almanya ve Hollanda'yı kapsayan gezi rotasına sahip bu tur, yirmi ile otuz yaşları arasındaki gençlerin iş yaşamına başlamadan önce farklı kültürleri deneyimlemesini sağlıyordu. Dört ay ile üç yıl arasında değişen bu tura eğlence, kariyer, sanat ve bilim öğrenme amaçlı çıkılıyordu. Farklı ülkelerdeki üniversitelerde yüksek öğrenim görerek bilgi paylaşımı sağlanıyor, gelecek iş yaşamları için bağlantılar kurmalarına yardımcı oluyordu. Aynı zamanda sanat etkinliklerine katılarak kültürel paylaşımlarda bulunuyorlardı. Sanat ve kültür ağırlık gezi sırasında öğrencilere bazen

²³ Christopher Columbus, (Portekizce: Cristóvão Colombo), Latinceleşmiş hali Columbus 1491 - 20 Mayıs 1506), Cenovalı denizci ve kaşiftir. 1492'de Atlantik Okyanusu'nu aşarak Kuzey Amerika'ya ulaşmıştır. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/127070/Christopher-Columbus> (2013)

öğretmenleri eşlik ediyordu. Ziyarete gelen ögtenciler bağlı buldukları üniversitenin yurdunda veya aile dostlarının yanında konaklıyorlardı. Bu dönemde aristokrat sınıfa hizmet veren konaklama yapıları bulunmamaktaydı. Daha sonraları Thomas Cook isimli bir girişimci tarafından Amerika’da dahil olmak üzere pek çok ülkeden orta sınıf için turistik geziler düzenlemeye başlamıştır. Thomas Cook tarihte bilinen ilk turizm acentasını kurmuştur.²⁴

Endüstri Devrimi Dönemi: 1750 ile 1914 yılları arası, buharlı makinaların icadı ve seri üretime geçilmiş olması sebebiyle Sanayi Devrimi olarak adlandırılmıştır. James Watt’ın 1776 yılında genellikle madenlerden suyu pompalamak için ürettiği buhar makineleri, dönem için son derece önemli bir ticari ve endüstriyel başarı sayılmıştır. Endüstri Devrimi ve sonrasındaki gelişmeler; 1769’da Nicolas-Joseph Cugnot’nun buharlı traktörü icadı, John Fich’in 1775 yılında ilk buharlı gemiyi Amerika’da Ohio Nehri’ne indirmesi, 1805’te Richard Trevithick tarafından ilk buharlı vagonun raylar üzerine yerleştirilmesi ve benzeri pekçok icat ve teknolojik gelişme ile ulaşım sürelerinin kısalması, hem ticaret hem de turistik amaçlı gezilerin daha ulaşılabilir olmasını sağladı. Bu ilk Sanayi Devrimi olarak adlandırılan sürecin devamında İkinci Sanayi Devrimi olarak isimlendirilen dönem, 1856 yılından itibaren özellikle petrol, çelik ve yanmalı motorların keşfiyle başlamıştır. Tarımdaki gelişmeler, özellikle motorlu araç ve buharlı araçlar kullanılarak bu sektördeki nüfus ihtiyacının azaltılmasını, bu nüfusun da kentlere göç etmesini sağladı.

²⁴ Thomas Cook (22 Kasım 1808 – 18 Temmuz 1892), Derbyshire, Melbourne, Avustralya doğumlu Baptist din adamı ve işadamı. 1841 yılında İngiltere’nin Leicester kentine, düzenlenen festivale, 571 kişilik bir turist kafilesini götürmüştür. Bu hareketiyle modern anlamda ilk turizm hareketini başlatmıştır ve ilk tur düzenleyen kişi olmuştur. Tur organizatörü olarak yeni bir meslek alanı yaratmıştır. 1860 yılında ilk seyahat şirketini ‘‘Thomas CookTravel’’ adı ile açmıştır. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/136052/Thomas-Cook> The, (2013) Metropolitan Museum Of Art , The Grand Tour and the Arts, http://www.metmuseum.org/toah/hd/grtr/hd_grtr.htm (2013)

Resim 12: Endüstri Devrimi

Kaynak:<http://doandroidsandance.com/features/five-moments-in-history-improved-by-dance-music/s/the-industrial-revolution/>

Böylece kent sanayisine hazır işgücü oluştu. Büyük çapta üretim yapabilen fabrika ve tesisler kurularak işgücü hareketleri de yoğunlaşmıştır. Tüm bu ticari zenginleşme özellikle tüccar ve zengin ailelerin hammadelerini elde ettikleri egzotik ülkelere olan ilgisini artırmış ve o dönemde popülerite ve kültürün bir göstergesi olarak turistik ziyaretler yapılmıştır. Bu dönemde tatil ve turistik geziler ancak zenginler tarafından ulaşılabilecek kadar çok bütçeli gezilerden oluşmaktaydı. Özellikle deniz banyoları, egzotik spa'lar en çok talep edilen tatil türü olmuştur.

Resim 13: Thomas Cook Binası, Leicester İngiltere

Kaynak:http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Thomas_Cook_Building,_Leicester,_panels.jpg

Demir yolları ticaretin gelişimi için en önemli taşıma aracı olurken, uzak mesafeleri yakınlaştırmış aynı zamanda turizmin gelişmesinde son derece önemli bir rol oynamıştır. Ulaşılabilirliğin karada demiryolları, denizde ise buharlı gemilerle kolaylaşması Avrupa'da seyahat sayısının artmasını sağlamıştır. Böylelikle turizm, bir ekonomik değer olarak potansiyelini ortaya koymuş ve 5 Temmuz 1841 yılında

dünyanın ilk paket turu olarak adlandırabileceğimiz turistik seyahati İngiliz girişimci Thomas Cook tarafından gerçekleştirilmiştir. Turizmin gelişiminde bir ilke imza atan Thomas Cook, o deneme kadar yapılmamış tur operatörlüğüne de öncülük etmiştir. İlk seyahat acentesi ise 1860 yılında yine Thomas Cook tarafından kurulmuştur.

Yakın Çağ (Modern) Dönem: 1789 Fransız İhtilali'nden zamanımıza kadar süren çağdır. Fransız İhtilali'nin etkisiyle önce milliyetçilik akımlarının doğmasına sonra da milli devletlerin ortaya çıkmasına, çok uluslu imparatorlukların ise yıkılmasına ortam hazırlamıştır.

Toplumsal değişimler ve dünya savaşlarını da içine alan bu dönem boyunca teknik, teknolojik ve sosyolojik olarak dünya, köklü bir değişime girmiştir. Özellikle teknolojik gelişmeler ülkeler arası bir rekabet ve yarışa dönüşürken, yeni ulaşım araçları icat edilmiştir.

Resim 14: Alexandria İtfaiye Departman Otomobili 1930

Kaynak: <http://www.louisianahistorymuseum.org/picture-of-the-week-1930-fire-dept-car.htm>

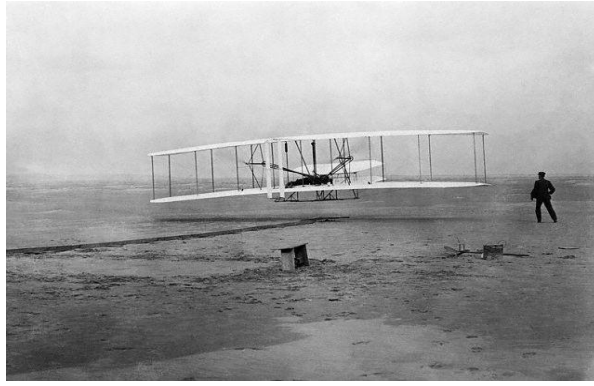
Willbur ve Orville Wright kardeşler 1903 tarihinde ilk motorlu uçak ile havada kalmayı başarmış, ardından gelen tasarımlara da öncülük etmişlerdir.²⁵ Bu yeni ulaşım şekli, kıtalar arası ulaşımına inanılmaz derecede bir hız ve zaman kazandırmıştır. Aynı zamanda 1877 yılında Alman Mühendis Nikolaus Otto, dört zamanlı benzin motorunu icat ederek buharlı araçların yerini alacak yepyeni bir sistemin doğmasına ve tüm dünyada demiryoluna alternatif karadan yeni bir ulaşım şeklinin oluşmasına ve otoyolların yaygınlaşmasına yardımcı oldu.²⁶

Tüm bu teknik ve teknolojik gelişmeler kitle turizmini olumlu yönde etkilemiş, ulaşımın ucuzlaması sonucunda turistik hareketlerin toplumun geneline yayılabildiği gözlenmiştir. “Alpler’e keşif gezileri,” gibi macera ve heyecan arayanların ilgisini çekebilecek pek çok mekân rahatlıkla ulaşılabilir olmuştur.

²⁵ Wright Kardeşler, Orville (d. 19 Ağustos 1871 - ö. 30 Ocak 1948), Wilbur (d. 16 Nisan 1867 - ö. 30 Mayıs 1912), Encyclopaedia Britannica, <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/1071950/Wright-brothers> (2013),

²⁶ Nikolaus August Otto, (14 Haziran 1832 – 28 Ocak 1891), içten yanmalı motoru bulan Alman makine mühendisi. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/434878/Nikolaus-August-Otto> (2013)

Birinci Dünya Savaşı öncesi çalışanların sosyal haklarının oluşması, bireylerin tatil anlayışına daha da yaklaşmasını sağlarken aynı zamanda sosyal hak olarak kazanımları arasında bulunan ücretli tatil yapabilme olanağı daha büyük kitlelerin turizm hareketine katılabilmelerini sağlamıştır. Böylelikle turizm artık herkesin kolaylıkla katılabileceği bir faaliyet olmuştur. İkinci Dünya Savaşı'nda kesintiye uğrasa da savaş sonrası turizm hareketleri yeniden yükselişe geçmiş ve popüleritesini yeniden kazanmıştır.

Resim 15: İlk Uçuş Kitty Hawk, Kuzey Karolayna 17 Aralık 1903

Kaynak: <http://www.gardenofpraise.com/ibdwrigh.htm>

Savaş sonrası ve savaş esnasında çok önemli yer tutan lojistik için gerekli gelişmeler, savaş sonrası ulaşım araçlarını, döneminin en iyisi haline getirmiştir. Sivil havacılığın gelişimi ile de hız kazanan turizm hareketleri, savaş sonrası yeniden yapılanan kentlerin, ülkelerin turizm açısından daha çekici hale gelmesine yol açmıştır. Yeniden planlanan bu şehirlerde farklı ülkelerden gelecek misafirleri de ağırlayabilecek otel, spor tesisleri ve çeşitli etkinliklerin organizasyonların yapılabildiği mekânlar ortaya çıkmış, bunlar turist çekici özellikler taşımıştır. Düzenli olarak artan gelir ile birlikte insanlığın satın alma gücü de artış göstermiştir. Böylece bireylerin yaşam düzeyinin yükselmesi sonucu, turizme ayrılan pay da artmıştır.

2.2 Konaklamanın Tarihsel Gelişimi

Konaklama yapılarının tarihsel boyutta gelişimi turizm hareketlerine bağlı olarak yaşanmış ve bu sebeple konaklama yapılarının ortaya çıkışına, hizmet katagorilerinin oluşumuna zemin hazırlamıştır. Bu nedenle dünyanın pekçok yerinde kendine özgü, kültürel yapısına ve coğrafyasına da özgü olmak kaydı ile farklı tipte konaklama mekanları ortaya çıkmıştır. Bu türleri ve gelişimini bu bölümde inceleyeceğiz.

2.2.1 Anadolu'da Konaklama Mekanları

Anadolu'da seyahat tarihi, Hitit dönemine kadar uzanmaktadır. Tarihte yollar ve konaklama yapıları devletin egemenliğinin birer aracı olarak kullanılıyordu. Anadolu Selçuklu döneminde; kervansaraylar, kervanların ticâret yolları üzerindeki konak yeri olarak hizmet veren binalardı. Devlet veya hayırsever kişiler tarafından yaptırılan bu binalarda kervan ihtiyaçları ücretsiz karşılanırdı. Bu yapılar, bir şehir içinde olurlarsa, han adını alırdı.

Kervansaraylar : Kervansaray, Türkçe'ye Kervansaray veya Kervanhanı diye geçen kervanların ticaret yolları üzerindeki konak yeridir. Büyük Türkçe Sözlük'de Kervansarayın tanımı; '*Ticaret yolları üzerine kurulmuş, dış çevresindeki yüksek duvarlarla dış saldırılardan korunan, içinde yolcuların at ve arabalarını alacak yerleri, ahırları, geniş avlusu, yatma yerleri, nalbant dükkanı, eşyaların saklanacağı ambarları bulunan büyük yapı*' olarak tanımlanmıştır.²⁷

Kervansaraylar ilk defa 10. yüzyılın sonlarına doğru Selçuk Hanları tarafından Orta Asya'da yaptırılmıştır.²⁸ İlk yapım amaçları askeri savunma noktaları oluşturma

²⁷ Türk Dil Kurumu, Büyük Türkçe Sözlük, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

²⁸Selçuklular: (Arapça سلاجقة selâcika), kökeni Oğuz Türkleri'nin büyük bir kolu olan Kınık boyudur. Selçuklular, 11. ve 14. yüzyıllar arasında Orta Asya'nın bir bölümünü ve Orta Doğu'yu yönetmiştir. Encyclopaedia Britannica, <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/533602/Seljuq> (2013)

iken, zamanla artan ticaret ile kervanların ihtiyaçlarını karşılaması için genişletilmiştir. Özellikle Selçuklular zamanında ticari yol ağı üzerinde kervanların akşamları güvenli bir şekilde konaklamaları ve ihtiyaçlarını görmeleri için sultan hanı da denilen kervansaraylar yapılmıştır. Kervansarayların herbirinin arasındaki mesafe develerin yürüyüş hızı saptanarak bir tam günlük mesafe yani 40'ar kilometre uzaklıkta yapılmıştır. Böylelikle kervanların geceleri açıkta konaklamaları engellenmiştir. Yüksek duvarlarla korunan barış zamanlarında konaklama ve ihtiyaçların giderildiği bir yapı olarak kullanılan kervansaraylar savaş dönemlerinde kale olarak da kullanılırdı. Her iki amaca hizmet eden mimari biçimi sebebiyle son derece güvenli yapılardı. Selçuklu kervansaraylarında üç ana tip bulunmaktadır. Yazlık kullanıma uygun olarak inşa edilmiş avlulu, kışlık kullanıma uygun olarak kapalı ve her iki türün birleştirilmesinden oluşan karma tiplerdir.

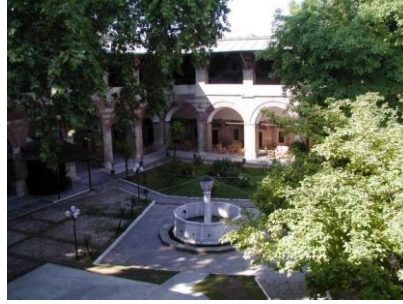
Resim 16: Edirne Rüstem Paşa Kervansarayı

Kaynak: <http://www.edirnevdb.gov.tr/kultur/hanlar.html>

Osmanlı Beyliği kurulduktan sonra, kervansarayların ticaret yolları üzerine değil, şehir merkezlerinde inşa edildiği görülmektedir.²⁹ Bu sebele de işlev ve planları değişime uğrayarak külliye ve hanların birleşimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Selçuklu dönemindeki ticaret yollarındaki kervansarayların Osmanlı döneminde büyük yüksek duvarlarla çevrili olmadığını görmekteyiz. Böylelikle Osmanlı kervansarayları

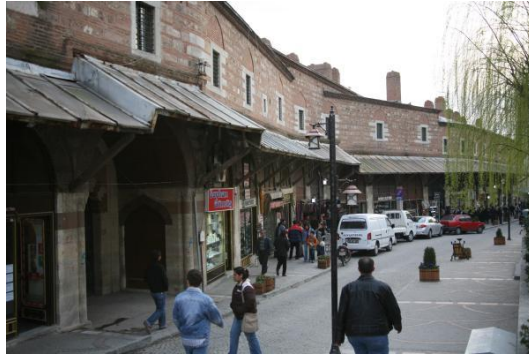
²⁹ Osmanlı İmparatorluğu: (Osmanlıca: *دَوْلَتِ عَلِيّهٔ عُثمَانِیّه*) Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye 1299-1923 yılları arasında varlığını sürdürmüş Türk devleti. Doğu Avrupa, Güneybatı Asya ve Kuzey Afrika'ya kadar topraklarını genişletmiş ve 16. yüzyılda dünyanın en güçlü imparatorluğu halini almıştır. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/434996/Ottoman-Empire> (2013)

kapalı bir yapıya sahip olmamakla birlikte daha dışarıya açık ve ticareti arttırıcı dükkanlarla çevrelenerek farklı bir hizmeti de eklediğini görmekteyiz.³⁰

Resim 17: Edirne Rüstem Paşa Kervansarayı İç Görünümü

Kaynak: http://www.gezi.com/rustem-pasa-kervansarayi-edirne_rehberi-3191-1.html

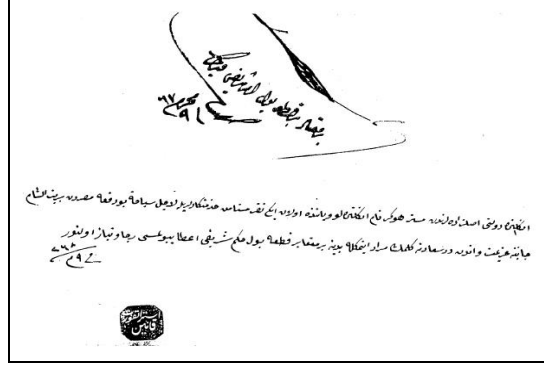
Resim 18: Edirne Rüstem Paşa Kervansarayı Dükkanların Dış Görünümü

Kaynak: http://www.gezi.com/rustem-pasa-kervansarayi-edirne_rehberi-3191-1.html

Zengin içerikli ticari işlemlerin yapıldığı bu kervansaraylara uzak ülkelerden gelen konuklar can ve mal güvenliğini riske atmadan kervanlarını oluşturan hayvanlarının bakımlarından, kervan üyelerinin sağlığı da dahil olmak üzere birçok imkandan faydalanırken, konaklama eğlence ve yeme içme gibi hizmetleri de almaktalardı. Tüm bu imkanlar, Anadolunun ticaret yollarının üzerinde bulunması, devlet tarafından sunulan konaklama hizmetleri ve konuk severlik anlayışı sebebi ile

³⁰İstanbul Kültür Mirası ve Kültür Ekonomisi Envanteri, http://www.istanbulkulturenvanteri.gov.tr/halk-kulturu/detay/envanter_id/62 (2013)

güvenli bir turistik ziyaret güzergahını da doğurmuştur. Pek çok farklı uygarlığın beşiği olan Anadolu, kültür turizmi amaçlı gezileri, döneminin en iyi konaklama olanaklarını sağlayarak mümkün kılmıştır. Özellikle tıp alanında bilgi alış verişi yapma amaçlı geziler ile Osmanlı kültürüne olan merak da ziyaretçileri Osmanlı imparatorluğu topraklarına çekmekteydi.³¹

Resim 19: Osmanlı İmparatorluğu Seyahat İzin Belgesi

Kaynak: Yrd. Doç.Dr. Sezer Hamiyet Osmanlı İmparatorluğunda Seyahat İzinleri (syf. 124)

Osmanlı İmparatorluğu döneminde seyahat amaçlı gelen kişilerin öncelikle pasaportlarının yanlarında bulunması ve ayrıca seyahat edecekleri her bölgeden Mürur Teskeresi adı verilen belgeyi almaları gerekmektedir.³² Aldıkları izinler sayesinde yabancılar güvenli ve rahat koşullarla gezebilmekteydiler. Dönemin en gözde ve merak konusu olan Osmanlı topraklarını ziyaret eden kişiler erkeklerden oluşmaktaydı. Bu

³¹Yrd.Doç.Dr. Sezer Hamiyet, Osmanlı İmparatorluğu'nda Seyahat İzinleri, S.111 <https://www.dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/18/29/209.pdf>

³² Mürur Tezkeresi: Osmanlı Devleti'nde, ülke içinde seyahat etmek ve İstanbul'a gitmek için yerel yönetimden alınan izin ve geçiş belgesi. Bir yıl için geçerli olan müzir tezkiresine kişinin tüm kimlik bilgileri, nereye ve niçin gittiği yazılırdı. Gelişigüzel yerleşimleri engellemek, vergi yükümlülüğünden kaçışı, kaçak işçi ve işsiz akınına önlemeye yönelik olan bu uygulama 1908'de II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinden sonra kişisel özgürlüğe aykırı olduğu gerekçesiyle kaldırılmıştır. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/18/29/209.pdf>

dönemde kadın ziyaretçilerin tek başlarına gezi yapmaları mümkün değildi. Ayrıca gelen kişilerin konaklayabilecekleri konaklama anlamında yapılar bulunmamaktaydı. Ziyaretçiler daha çok elçiliklerinin misafirhanelerinde veya ucuz ama kötü hizmet veren han odalarında kalabiliyorlardı.

Resim 20: Pera Palas Oteli, İstanbul, Türkiye

Kaynak: <http://perapalas.com.tr/images/tarihte1.jpg>

Türkiye’de ilk otel 1892 yılında İstanbul’da açılan “Pera Palas”tır. İlk turizm organizasyonu 1923 yılında kurulan TOURING (Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu)³³ ve ilk devlet birimi 1934 yılında açılan “Turizm Bürosu”dur. 1939 yılında ilk Turizm Müdürlüğü kurulmuştur.

³³ Türkiye'nin turizm ve otomobil konulu alanlarında ulusal ve amatör organizasyonu, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu 1923'de, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın talimatları üzerine, Avrupa'daki örnekleri gibi, başta, edebiyatçı, tarihçi ve diplomat bir şahsiyet olan Reşit Saffet Atabinen olmak üzere, bir grup aydın tarafından kurulmuştur. Önce "Türk Seyyahîn Cemiyeti" sonra "Türkiye Turing Klübü" (Touring Club Turc) adlarını taşımış, 1930 yılında kamu yararına çalışır kurum olarak tanınmış, gümrük ve trafik mevzuatı ile de, özel yetkiler ve görevler almıştır. <http://www.turing.org.tr/tr/tarihcemiz.asp> (2013)

2.2.2 Avrupada Konaklama Mekanları

Avrupa’da konaklamanın tarihi tıpkı Anadolu’ da olduğu gibi antik çağlara kadar uzanan bir geçmişe sahiptir. Önceleri manastırlar gezginlere kapılarını açarken daha sonraları Tudor ve Inn’ lerde konaklama hizmetleri vermeye başlanmıştır. Kendilerine özgü yapıları ile yeme, içme ve eğlence hizmetleri veren yapıları bu bölümde inceleyeceğiz.

Tudor (Konuk Evleri): 15 yy.’dan önce insanlar konaklama ihtiyaçlarını manastırların fazla odalarında karşılıyorlardı. Kilisenin baskısının azalması neticesinde daha önceden günah kabul edilen eğlenceler artık suç sayılmıyordu. 15. ve 16. yy. Avrupa’sında gezginler için inşa edilmiş yiyecek, içecek ve eğlencenin yanı sıra konaklama hizmeti de veren yapılar olarak Tudor’lar karşımıza çıkmaktadır.³⁴ Tudor ismini İngiliz aristokrat ailesinden almıştır. Bu dönemde genel mimari tutum siyah beyaz renklerin hakimiyeti ve ahşap kirişlerin yoğun kullanımıydı. En tipik özelliği kapalı balkonlara (cumba) sahip olmasıydı. Çünkü bu dönemde pahalı toprak kiralari ödeniyordu. Binaya yapılan bu cumbamsı eklentiler toprak üzerinde yer işgal etmediğinden kiraya dahil olmuyordu. Bu sayede işletmeci ya da Tudor sahibi mekandan kar etme şansı buluyordu. Aynı zamanda bu geniş avlulu mekanlarda kumar oynanıyor, gezgin şair ve ozanların hikayeleri canlandırılıyordu.³⁵

Tiyatronun gelişiminde de önemli yer tutan Tudor’lar girişimciler tarafından kiralanıyor, yakın çevre halkı için eğlenceler ve oyunlar düzenleniyordu. Böylelikle han sahipleri kazanç veya karını arttırırken tercih edilen popüler konaklama mekanı haline gelmek için özgün bir yol da geliştirmiş oluyorlardı. Giderek popüler hale gelen eğlence ve tiyatro oyunları 1576’ ilk ticari Elizabeth tiyatrosunun kurulmasına ev sahipliği yapmıştır.

³⁴ Richardson, A. E. The Old Inns of England, London: B. T. Batsford Ltd., 1934

³⁵ Douch, H. L., Old Cornish Inns and their place in the social history of the County, England, London: Truro D. Bradford Barton, 1966

Resim 21: Mercure Shakespeare Hotel, Dış Görünüş

Kaynak:<http://tr.hotels.com/ho138730/mercure-stratford-upon-avon-shakespeare-hotel-stratford-upon-avon-birlesik-krall-k/>

Resim 22: Mercure Shakespeare Hotel, Bahçe Görünüşü

Kaynak:<http://tr.hotels.com/ho138730/mercure-stratford-upon-avon-shakespeare-hotel-stratford-upon-avon-birlesik-krall-k/>

Resim 23: Mercure Shakespeare Hotel, İç Mekan Görünüşü

Kaynak:<http://tr.hotels.com/ho138730/mercure-stratford-upon-avon-shakespeare-hotel-stratford-upon-avon-birlesik-krall-k/>

Resim 24: Mercure Shakespeare Hotel, Yatak Odası

Kaynak:<http://tr.hotels.com/ho138730/mercure-stratford-upon-avon-shakespeare-hotel-stratford-upon-avon-birlesik-krall-k/>

Inn (Han): Türkçe karşılığı olarak otel, han anlamına gelen "Inn" Avrupa'da kullanılan konaklama yapılarıydı. Orjinal çıkış noktasının Roma İmparatorluğu olduğudüşünölmektedir. Roma İmparatorluğu sınırları içindeki tüm bölgede aynı isimle anılmaktadır. En karakteristik özelliği taştan yapılmış olmaları ve konuklarına güvenli bir gece geçirirken yeme, içme hizmetleri de sunabilmesiydi. Genellikle "Inn" sahibi konukların her tür ihtiyacından kendisi sorumluydu. Hem kırsal bölgelerde hem de şehir içinde konumlandırılmış yapılarıydı. Fiyat ve kalite anlamında pek çok türde bulunabiliyordu. Geniş oturma salonları ve üst katlardaki yatak odaları hem tek kişilik hem de bir kaç yatağın bulunduğu şekilde farklı tipleri bulunuyordu. Binaya ait bir bahçe veya atlar için gerekli ahır da olabiliyordu. Esas amacı konaklama olan bu yapılarda bulunduğu coğrafyaya özgü niyelikler bulunmaktadır. Özellikle inşaat tekniği mimari sitili ve kullanılan malzemeler yöreseldir. Aynı dönemde yapılmış farklı ülkelere ait inn ler hizmet anlamıda olmasa da mimari ve iç mimari üslup olarak farklılıklar göstermektedir. Bu yapıların pek çoğu günümüzde de hizmet vermektedir.

Resim 25: Hotel Maes-y-Neuadd Manchester, İngiltere

Kaynak: <http://www.hauntedrooms.co.uk/hotel-maes-y-neuadd-snowdonia-wales>

Resim 26: Hotel Maes-y-Neuadd Lobi, Manchester, İngiltere

Kaynak: <http://www.hauntedrooms.co.uk/hotel-maes-y-neuadd-snowdonia-wales>

Resim 27: Hotel Maes-y-Neuadd Yatak Odası, Manchester, İngiltere

Kaynak: <http://www.hauntedrooms.co.uk/hotel-maes-y-neuadd-snowdonia-wales>

Resim 28: Hotel Maes-y-Neuadd Yemek Odası, Manchester, İngiltere

Kaynak: <http://www.hauntedrooms.co.uk/hotel-maes-y-neuadd-snowdonia-wales>

3. TURİZM VE OTEL ÇEŞİTLERİ

3.1 Turizm Çeşitleri ve Sınıflandırılması

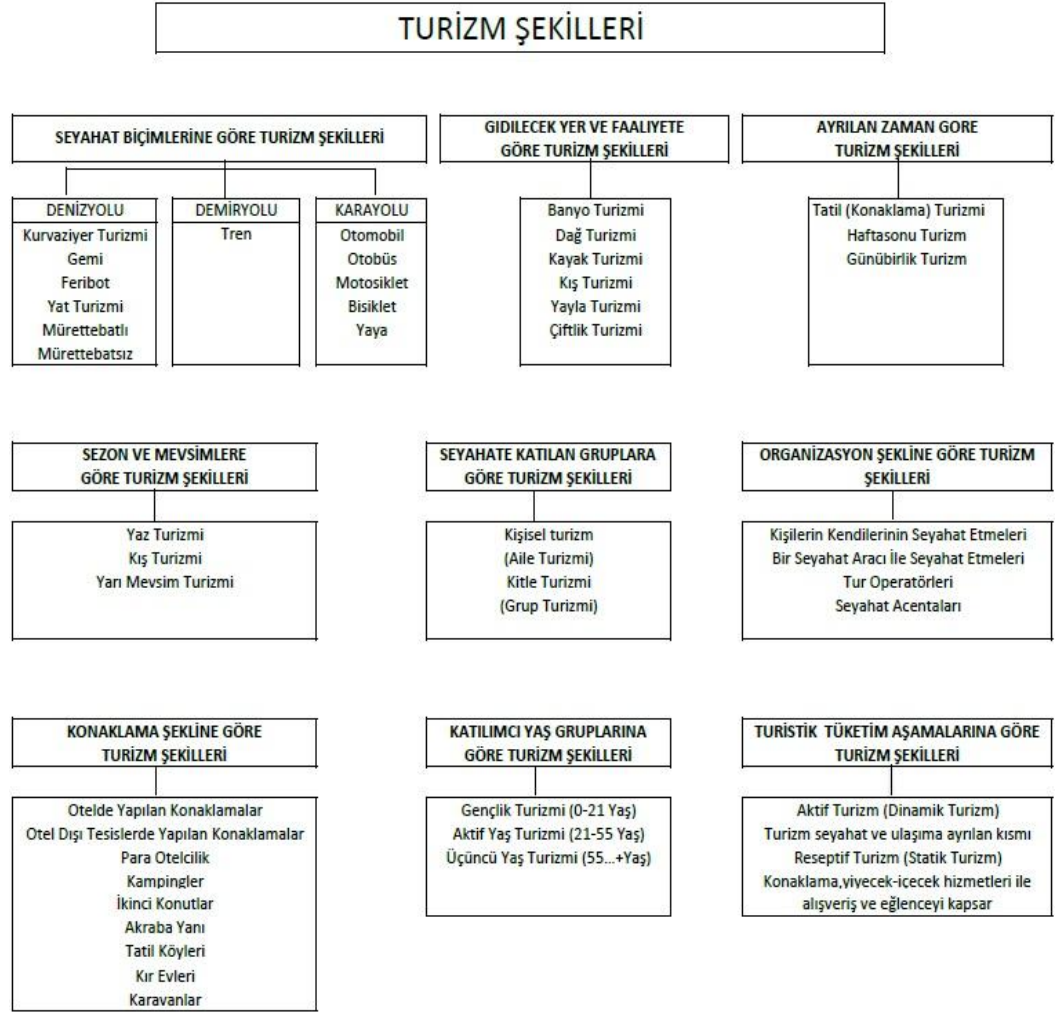
Turizm insanların değişik istek ve ihtiyaçlarından doğduğundan birbirinden farklı birçok turizm tipi ve şekli vardır.³⁶

Turizm şekilleri sınıflandırılırken çeşitli başlıklar altında toplanmıştır. Bunlar sırasıyla; seyahat biçimlerine göre, gidilecek yer ve faaliyete göre, ayrılan zamana göre, sezon ve mevsimlere göre, seyahate katılan gruplara göre, organizasyon şekline göre, konaklama şekline göre, katılımcı yaş gruplarına göre, turistik tüketim aşamalarına göre olmak üzere toplam dokuz farklı gruba ayrılmıştır.

Seyahat biçimlerine göre turizmi değerlendirirken ana kriter gidilecek olan istikamet için kullanılan araçların konaklama imkanları dahilinde düşünülmüştür. Gidilecek yer ve faaliyet için yapılabilecek aktiviteler, ayrılan zamana göre de yaşanacak sürecin uzunluğu baz alınmıştır. Sezon ve mevsimlere göre turizm faaliyeti

³⁶ Milli Eğitim Bakanlığı, Açık Öğretim Elektronik Kitap, Turizm, http://www.meb.gov.tr/aok/Aok_Kitaplar/AolKitaplar/Turizm_1/4.pdf

ise yıl içerisindeki zaman dilimi olarak düşünülmüştür. Seyahate katılan gruplara ayrılırken kişilerin ve grupların yapısı ele alınmıştır. Bu aynı zamanda organizasyon şeklini de belirleyen farklı bir grubun da oluşmasını sağlamıştır. Konaklama şekli ve katılımcı yaş gruplarının oluşması turistik tüketim aşamalarını oluşturmaktadır.

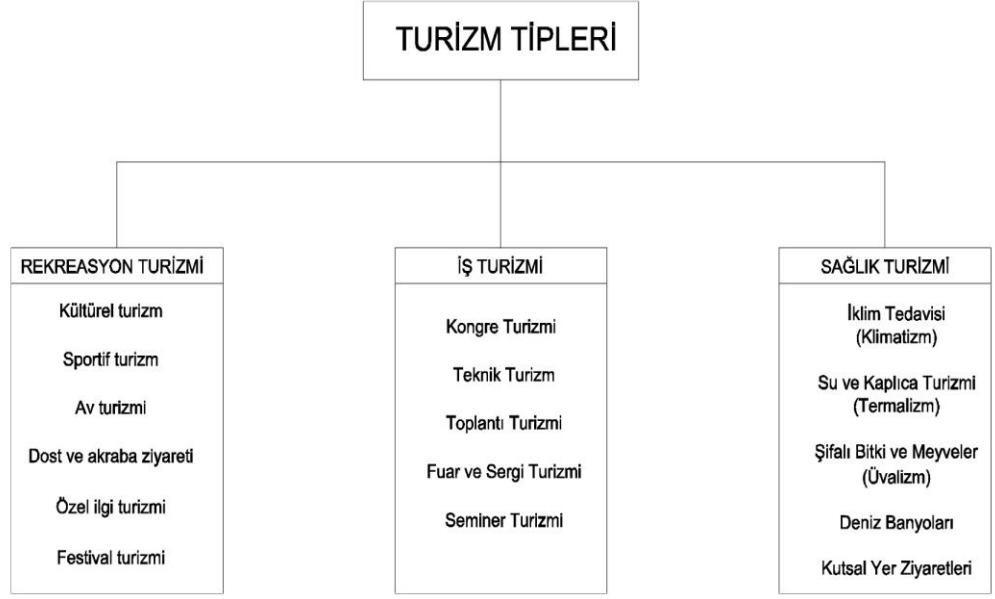

Tablo 1: Turizm Şekilleri, Hazırlayan Bilgehan Taner

Kaynak: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No:2472, Prof. Dr. Nazmi Kozak

3.2 Turizm Tipleri

İnsanları turizme katılmaya yönelten turizm türlerini turizm tipleri olarak ifade edebiliriz.

Tablo 2: Turizm Tipleri, Hazırlayan Bilgehan Taner

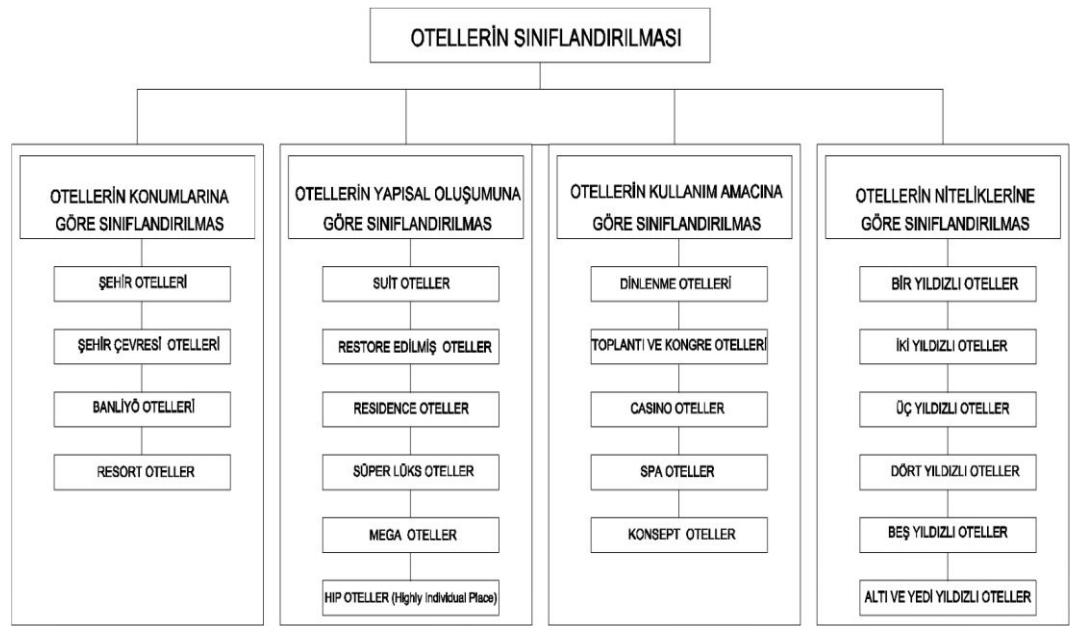
Kaynak: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No:2472, Prof. Dr. Nazmi Kozak

Yukarıdaki tabloda turizm tipleri rekreasyon turizmi, iş turizmi, sağlık turizmi olarak üç kısma ayrılmıştır. Rekreasyon turizmi kültürel geziler (özen yeri, müze, sanat merkezi bv.), sportif faaliyetlerin izlendiği (Olimpiyatlar, özel maçlar, spor organizasyonları vb.) geziler, av turizmi (Balık,geyik, kuş vb.) , festival (karnaval, konser vb) ile özel ilgi alanlarına göre çeşitlilik gösteren (Parasailing, dalış, mağara gezisi vb.) ve akraba ziyaretlerinden oluşmaktadır. İş turizmi grubunda kongre, teknik gezi, toplantı, fuar ve serge ile seminer bulunmaktadır. Sağlık turizmi içerisinde iklim tedavisi, su ve kaplıca, şifalı bitki ve meyveler, deniz banyoları, kutsal yer ziyaretleri yer almaktadır.

3.3 Otel Çeşitleri ve Sınıflandırılması

Otel Büyük Türkçe Sözlükte; Turizm Tesisleri Yönetmeliğinde, "Asıl fonksiyonları müşterilerin geceleme ihtiyaçlarını sağlamak olan, bu hizmetin yanında,

yeme-içme, spor ve eğlence ihtiyaçları için yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulundurabilen tesisler" olarak nitendirilmiştir.³⁷ Bu hizmetlerin yanısıra otel işletmeleri günümüzde restoran ve kafeteryalarıyla bir yiyecek ve içecek işletmesi, disko ve animasyon olanaklarıyla eğlence merkezi, çamaşırhane olanaklarıyla kuru temizleme tesisi, park alanları ile otopark, spa ve termal üniteleriyle güzellik ve tedavi merkezi, salonlarıyla sanat ve toplantı yeri özelliği taşımaktadır. Pek çok hizmet ve konuda özelliği otellerin çeşitlerini bu bölümde inceleyeceğiz.

Tablo 3: Otellerin Sınıflandırılması, Hazırlayan Bilgehan Taner

Kaynak: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No:2472, Prof. Dr. Nazmi Kozak

3.3.1 Niteliklerine Göre

Ülkemizde oteller “Turistik Belgeli Oteller” ve “Turistik Belgesiz Oteller” olmak üzere ikiye ayrılır. Turistik Belgesiz Oteller yerel yöneticiler tarafından kontrol

³⁷ Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

edilir. Turistik Belgeliler ise Turizm Bakanlığı tarafından kontrol edilir. Bu oteller Kültür ve Turizm Bakanlığının hazırlamış olduğu, Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik' de; Bir, İki, Üç, Dört ve Beş Yıldızlı olmak üzere 5'e ayrılır.³⁸ Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan esaslar, nitelikler ve özellikler ile ilgili düzenleme Ek1 bölümüne yerleştirilmiştir.

Ayrıca oteller motel, tatilköyü pansiyon, kamping, apart otel ve hostel gibi çeşitlere de ayrılır. Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan esaslar ile ilgili düzenleme Ek2 bölümüne yerleştirilmiştir.

Motellerin tanımı Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğinin Madde 20' de şu şekilde yapılmıştır. *“Moteller, yerleşim merkezleri dışında, karayolları güzergahı veya yakın çevrelerinde inşa edilen, motorlu araçlarıyla yolculuk yapanların konaklama, yeme-içme ve araçlarının park ihtiyaçlarını karşılayan en az on odalı tesislerdir.”*

Tatil köylerinin tanımı Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğinin Madde 21' de şu şekilde yapılmıştır; *“Tatil köyleri; doğal güzellikler içerisinde, rahat bir konaklama yanında çeşitli spor, eğlence ve satış hizmetlerinin de sağlandığı yaygın yerleşim düzeninde, tüm cephelerinde en fazla üç katlı olarak görülen yapılardan oluşan ve en az seksen odalı tesislerdir.”*³⁹Tatil köylerinde, doğal varlıklar ile yöresel değerlerin korunmasına da özen gösterilerek nitelikli çevre düzenlemesi yapılır. Tatil köyü hudutları emniyet altına alınır, girişte kontrol ünitesi ile tesis bünyesinde otopark düzenlenir.

Pansiyonun tanımı Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğinin Madde 22' de şu şekilde yapılmıştır; *“Pansiyonlar; yönetimi basit, yemek ihtiyacının idare tarafından sağlanabildiği veya müşterilerin kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkanı bulunan, en az beş odalı tesislerdir.”*

³⁸ Resmi Gazete Tarihi: 21.06.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25852

³⁹ Değişik: 05/03/2011 tarih, 27865 Sayılı R.G

Apart Otellerin tanımı Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğinin Madde 24' de şu şekilde yapılmıştır. *“Apart oteller; mesken olarak kullanılmaya elverişli bağımsız apartman ya da villa tipinde inşa ve tefriş edilen, müşterinin kendi yeme ve içme ihtiyacını karşılayabilmesi için gerekli teçhizat ile donatılan ve otel olarak işletilen tesislerdir.”*

Hostellerin tanımı Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğinin Madde 25' de şu şekilde yapılmıştır; *“Hosteller; gençlik turizmine cevap verebilecek ve yeme-içme hizmeti veren veya müşterinin kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkanı olan en az on odalı tesislerdir.”*⁴⁰

3.3.2 Kullanım Amacına Göre

Günümüzde oteller kullanım amaçlarına göre tercih edilmektedir. Dinlenme, eğlence, tedavi amaçlı gibi pekçok amaca hizmet veren oteller profesyonelleştikleri alanlarda konuklarına hizmet vermektedir.

Bu anlamda otelleri amaçlarına göre şu şekilde sınıflandırabiliriz;

Dinlenme Otelleri

Toplantı ve Kongre Otelleri

Casino Oteller

Spa Oteller

Konsept Oteller

⁴⁰Türkiye Cumhuriyeti, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14518/turizm-tesislerinin-belgelendirilmesine-ve-niteliklerin-.html> (2013)

Dinlenme Otelleri : Dinlenme otelleri özellikle şehir hayatı yaşayan, hızlı iş temposu ve yaşam yorgunluğunu atmak isteyen kişilerin tercih ettiği otellerden oluşmaktadır. Bu tip otellerdeki müşteriler sakin, dingin ve rahatlamaya yönelik hizmetleri alma eğilimindeki kişilerden oluşmaktadır. Özellikle rahatlama, spa ve spor tesislerinden oluşan bölümlere sahip hizmet alanları bu tip otellerde görülmektedir.⁴¹ Bölgesel anlamda şehrin kalabalığı ve gürültüsünden uzakta ulaşımı kolay noktalarda hizmet veren tesisler yoğunluktadır.

Resim 29: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Dış Cephe

Kaynak:<http://blog.gessato.com/2011/10/29/the-alpina-dolomites-resort-by-de-biasi-comploi/>

Resim 30: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Dış Cephe

Kaynak:<http://blog.gessato.com/2011/10/29/the-alpina-dolomites-resort-by-de-biasi-comploi/>

⁴¹ Orijinal adı ile “Sanitas Per Aquam” (SPA) yani “Sudan Gelen Sağlık”, Romalılardan bugüne kadar uygulanan su terapilerine verilen isimdir. Su ile iyileşme, suyun kullanımından gelen sağlık, suyun sıcak, soğuk ve farklı biçimlerde (akıtma, damlama, duşlama, püskürtme) uygulanması ile kazanılan dinlenme ve ferahlama duygularının edinildiği bütünleyici terapi anlamında kullanılmaktadır. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/557285/spa> (2013)

Resim 31: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Kapalı Havuz

Kaynak:<http://blog.gessato.com/2011/10/29/the-alpina-dolomites-resort-by-de-biasi-comploi/>

Resim 32: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Lobi

Kaynak:<http://blog.gessato.com/2011/10/29/the-alpina-dolomites-resort-by-de-biasi-comploi/>

Resim 33: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Teras

Kaynak:<http://blog.gessato.com/2011/10/29/the-alpina-dolomites-resort-by-de-biasi-comploi/>

Resim 34: The Alpina Dolomites Resort Hotel, İtalya, Açık Havuz

Kaynak: <http://blog.gessato.com/2011/10/29/the-alpina-dolomites-resort-by-de-biasi-complio/>

Toplantı ve Kongre Otelleri : Toplantı ve kongre otellerinin özellikle diğer otellerden ayrılan yanı gelişmiş şehirlerin merkezlerinde ya da yakın bölgelerinde konumlanmış olmaları sebebiyle iş yaşamının kalbinde yer almalarıdır. Teknik ve teknolojik açıdan pek çok donanıma sahip olması gereken bu otellerde, simültane tercüme, özel programlar, konukların otele transferi, davetiye hazırlanması ve dağıtılması, yazılı ve görsel basın mensupları için hizmetler, katılımcıların eşleri veya refakatçileri için tur paketlerinin hazırlanması gibi detaylı ve profesyonel hizmetleri bir arada sunulmaktadır. Ayrıca önemli organizasyonlara yer verilen bu oteller bulunduğu şehre değer katmaktadır.

Resim 35: Radisson Blu Hotel, Salzburg, Toplantı ve Kongre Salonu

Kaynak: <http://www.radissonblu.com/conferencehotel-salzburg/meetings>

Resim 36: Grand Hyatt Hotel, Amman, Toplantı ve Kongre Salonu

Kaynak:<http://metalen.com/product/product%20homepages/handcraftedcollection.htm>

Resim 37: The JW Marriott Dubai, Toplantı ve Kongre Salonu

Kaynak:<http://metalen.com/product/product%20homepages/handcraftedcollection.htm>

Casino Oteller: Casino kelimesi etimolojik olarak incelendiğinde İtalyanca *casa* kelimesinden türemiştir. *Casa*, ev, küçük villa ve yazlık anlamlarına gelmektedir. Ayrıca kelimenin bir diğer anlamı ise ‘eğlence ve zevk için inşa edilen ev’dir. Bu evlere genellikle ‘İtalyan villası’ ya da ‘palazzo’ denilmektedir. Eğlence ve zevk evleri anlamına gelen casino, sadece kumar oynanan yer değil, bunun yanı sıra müzik dinlenen, sportif faaliyetler yapılan ve içki içilen yer anlamına da gelmektedir.

Casino Otellerde yer alan oyunlar genellikle poker, blackjack, rulet, bingo, barbut ve halk arasında ‘kol oyunları’ denilen jetonlu slot makinelerinden oluşmaktadır. Günümüzde modern kumarhanelerde oynanan oyunların neredeyse tamamı Avrupa ve Çin kökenli oyunlardır. Bu tür oyunların oynandığı ve konuklarına yeme, içme

konaklama ve pek çok konforu birlikte sağlayan otellerdir. İlk Casino Otel 1863'de Monte Carlo' da hizmete açılmıştır.

Resim 38: Venetian Macau Casino Hotel, Çin, Dış Cephe

Kaynak: <http://www.businessnewsmacau.com/about/hotels-in-macau/>

Ülkemizde 5.6.1997 Tarihli ve 4266 Sayılı Turizmi Teşvik Kanununda yapılan değişiklik ile kumarhaneler kapatılarak, kumar oynamak ve oynatmak yasaklanmıştır. Bu sebeple ülkemizde Casino Otel bulunmamaktadır. Ancak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kumar ile ilgili herhangi bir yasal yasak bulunmamaktadır. Önemli bir turizm motivasyonu olarak Casino Oteller büyük ciroları ve turizm hareketleri ile buldukları ülke ve bölge için son derece cazip getirleri de olan otellerdir.

Resim 39: Venetian Macau Casino Hotel, Çin

Kaynak: <http://www.businessnewsmacau.com/about/hotels-in-macau/>

Resim 40: Venetian Macau Casino Hotel, Çin, Casino

Kaynak: <http://www.businessnewsmacau.com/about/hotels-in-macau/>

Resim 41: Venetian Macau Casino Hotel, Çin, Casino

Kaynak: <http://www.businessnewsmacau.com/about/hotels-in-macau/>

Spa Oteller : Kaplıca, Talasso ve Kür Merkezleri Derneği (TÜRKAP) tarafından spanın tanımı şu şekilde yapılmıştır; *Latince "Salus Per Aqua" ve "su ile sağlık" ya da "sudan gelen sağlık"* anlamına gelir.⁴² Spa aynı zamanda Belçika'da sıcak mineral su kaynakları olan küçük bir birimin yerleşim adıdır. Güney Belçika'da konuşulan eski Wallon dilindeki çeşme anlamındaki "espa" İngilizce'deki spaw ve sonra da modern sözcük spa türemiştir.⁴³

⁴²Spa Turkey, <http://www.spa-turkey.com/> (2013)

⁴³ EsteSpa, <http://www.estespa.com/spa.asp> (2013)

Spa Oteller verdikleri hizmetlere göre çeşitli isimler altında değerlendirilmektedir. ⁴⁴Konaklama hizmetinin yanında Spa hizmetinin verildiği otellere “Resort&Hotel Spa” denilmektedir. Spa hizmeti, Spa Mutfağı, Spa Eğitimi ve Fitness çalışmalarının eklenmiş olduğu oteller “Destination Spa” olarak adlandırılmaktadır. Tamamiyle Spa kültürünü yansıtarak ağırlayan otellere ise “Connoisseur Spa” ismi verilmiştir.

Resim 42: Havufen Fuji Spa Otel, Maldivler, Masaj Odası

Kaynak: <http://www.homedit.com/luxury-huvafen-fushi-hotel/>

Resim 43: Havufen Fuji Spa Otel, Maldivler, Jakuzi

Kaynak: <http://www.homedit.com/luxury-huvafen-fushi-hotel/>

⁴⁴ Casanovas Soley Mireia, Spa, Beauty, Health & Design, İstanbul: Loft Publications, 2008

Spa oteller sadece dinlenme ve rahatlama hizmeti dışında tedavi amaçlı kullanılan spa ünitelerine de sahip mekânlardır. Hem ruhsal hem de bedensel rahatlama ve tedavilerden yararlanabilen konuklar için pek çok konfor ve hizmet de sunan kompleks yapılardır. Ağırlıklı olarak Uzak doğu kültürünün bir parçası olarak da geleneksel ve eski tedavi yöntemlerini içermesi ile tabiata ve bu kültüre özgü çizgiler taşıyan iç mekan tasarımı görülmektedir. Amaç katılımcıları belirli süreli tatilleri boyunca gerekli tedavi olanaklarından maksimum derece faydalandırarak şehir hayatının streslerinden arındırmaktır. İşte bu nedendir ki genelde soyut anlamda doğa mekanların içine taşıyarak arınmışlık ve rahatlama duygusu iç mekan kurgularında ağırlıklı olarak verilmeye çalışılmaktadır.

Resim 44: Grand Velas Riviera, Meksika, Giriş

Kaynak:<http://inviato.net/2011/06/03/just-checked-out-grand-velas-riviera-maya/>

Resim 45: Grand Velas Riviera, Meksika

Kaynak:<http://inviato.net/2011/06/03/just-checked-out-grand-velas-riviera-maya/>

Resim 46: Dolder Grand Hotel, Zürich

Kaynak: <http://www.thedoldergrand.com/en/specialoffers/packages/seasonal.html>

ml

Resim 47: Dolder Grand Hotel, Zürich, Spa

Kaynak: <http://www.thedoldergrand.com/en/spa.html>

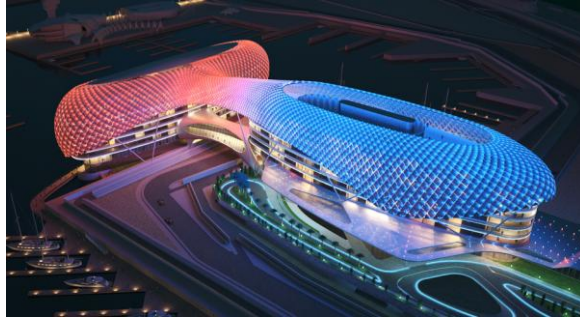
Resim 48: Dolder Grand Hotel, Zürich, Spa

Kaynak: <http://www.thedoldergrand.com/spa/day-spa/day-spa-specials.html>

Konsept Oteller: Mevsimlik veya sezonluk ya da dinlenme, eğlence, spor, aksiyon ve daha birçok keyifli aktivitelerin de yapılabildiği özel bir tema veya ana fikri mekân deneyimi ile birleştirerek konuklarına çeşitli deneyimler yaşatabilen kompleks yapılardan oluşurlar.⁴⁵ Bunlar arasında en çok yaz tatili temalı sahil otelleri ile kış tatili temalı kayak merkezleri bulunan oteller yaygındır. Sportif aktivite ağırlıklı gruba dahil debileceğimiz Golf oteller veya Kültürel aktivite meraklılarına hizmet veren Kütüphane veya Müze oteller, Eğlence ve bakım içeren Çocuk Otelleri gibi daha pek çok ilgi alanına hitab eden otelleri konsept oteller grubuna dahil edebiliriz.

Özellikle bir yaşam anını veya ruhsal bir deneyimi konuklarına sunabilecek nitelikte farklı konsept oteller bulunmaktadır.Uç noktalarda deneyimler yaşatabilme özelliğide bulunan konsept otellerde farklı tarz ve zevklere hizmet edilebilmektedir.

Misafirlerine farklı yaşam tarzlarını deneyimleten, farklı anlar yaşatabilen konsept otellerde, mekan kurgusu son derecede önem kazanmaktadır. Çeşitli duygusal doyumları tam anlamıyla konaklayanlara iletebilmeleri gerekmektedir. Satın alınabilir yaşam anlarının birer parçası olan bu deneyimler izlenimci ya da kullanıcı tarafından deneyimlenerek çeşitli duyguları yaşamasına olanak sağlamaktadır.

Resim 49: Yas Hotel, Dubai

Kaynak: <http://www.mymodernmet.com/profiles/blogs/the-yas-hotel-in-abu-dhabi-f1>

⁴⁵ Konsept: Kavram. 2. Anlayış, görüş. 3. Tarz. 4. Düzen Türk Dil Kurumu, Genel Türkçe Sözlük, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

Resim 50: Yas Hotel, Dubai

Kaynak: <http://www.mymodernmet.com/profiles/blogs/the-yas-hotel-in-abu-dhabi-f1>

Resim 51: Yas Hotel, Dubai

Kaynak: <http://www.mymodernmet.com/profiles/blogs/the-yas-hotel-in-abu-dhabi-f1>

Resim 52: Igloo Village Hotel, Finlandiya

Kaynak: <http://www.dtail.com/2012/02/glass-igloo-village-hotel-in-finland/>

Resim 53: Igloo Village Hotel, Finlandiya

Kaynak: <http://www.dtail.com/2012/02/glass-igloo-village-hotel-in-finland/>

3.3.3 Yapısal Oluşumuna Göre

Otellerin hizmet verdikleri alanlara göre sınıflandırılmasının yanı sıra mimari ve iç mimari tasarım oluşumuna göre de yapısal anlamda sınıflandırabiliriz. İşleyiş ve organizasyon niteliği bakımından yapısal farklılar otellerin biçimlerini de etkilemektedir.

Bu anlamda şöyle bir sınıflandırma yapmak mümkündür;

Suit Oteller

Restore Edilmiş Oteller

Residence Oteller

Süper Lüks Oteller

Mega Oteller

Hip Oteller

Suit Oteller: Suit Otellerin en tipik özelliği adından da anlaşılacağı üzere suit odalardan oluşmasıdır. Suit odalar Turizm Terimleri Sözlüğünde şu şekilde

tanımlanmaktadır; “*Suite, biri yatak odası diğeri de genellikle mutfak ya da oturma bölümü olmak üzere en azından iki odalı konaklama.*”⁴⁶ Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik’de Suit terimi bulunmamasına karşın günümüzde ülkemizde de kullanılan bir terimdir.⁴⁷ Suit odalarda kendi içlerinde tiplerine göre sınıflandırılmaktadır.

a) **En Suite** : Tek birim oluşturularak yapılmış oda. Örneğin; yatak odası ve banyo en suite.

Resim 54: Mumbai Airport Hotel, En Suit

Kaynak: <http://www.mumbaiairporthotel.com/holiday-inn-mumbai-airport>

b) **Suite** : Biri yatak odası diğeri de genellikle mutfak ya da oturma bölümü olmak üzere en azından iki odalı konaklama.

⁴⁶Turizm Terimleri Sözlüğü

<http://turizm.terimleri.com/sozluk.php?action=search&word=suit&submit2=+++Terim+Bul++>

⁴⁷ Resmi Gazete Tarihi: 21.06.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25852

Resim 55: Swissotel Kunshan Hotel, Suit Oda

Kaynak:http://www.agoda.com/asia/china/kunshan/swissotel_kunshan_hotel.html

c) **Hospitality Suite** : Uyumaktan ziyade eğlence veya toplantılar için kullanılan otel odası.

Resim 56: Marriot Suite Hotel, Chicago

Kaynak:http://www.agoda.com/north_america/united_states/chicago_il/chicago_marriott_suites_hotel.html

d) **Junior Suite** : Yatakla oturulacak bölümlerin bir paravanla birbirinden ayrıldığı büyük otel odası.

Resim 57: Hard Rock Hotel, Las Vegas

Kaynak: <http://korean-interior.blogspot.com/2011/01/hard-rock-hotel-las-vegas-pool-suites.html>

Suit otellerde kullanım amacına göre Junior suitlerin iç mekan değerlendirilmesi yapıldığında; özellikle iş adamlarına yönelik çalışma odası, yatak odası, mutfak ve banyo gibi birimlerden oluştuğu görülmektedir

Restore Edilmiş Oteller: Şehirlerin sürekli büyüyerek genişlemesi şehir merkezinin yapısal yoğunluğu ve arazi sıkıntıları sebebiyle restore edilmiş oteller artık günümüz şehirlerinde bir zorunluluk halini almıştır. Daha önceleri başka bir amaca hizmet eden binalar artan turizm ihtiyaçlarını karşılama amaçlı olarak yeniden düzenlemek üzere ve restore edilerek otellere çevrilmektedir. Bu işlem aynı zamanda şehirlerin görsel değerlerini arttırmakta tarihi veya eski binaların bu değişimler ile yeniden işlevlendirilerek şehre kazanımı sağlanmaktadır.

Resim 58: Parador de Leon Hotel, İspanya

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho284235/parador-de-leon-leon-istanbul/>

Sıkışık şehir yerleşiminde turistik konaklama ihtiyaçlarının karşılanmasında vazgeçilmez bir unsur olmaktadır. Yoğun turistik trafiğe sahip tarihi şehirlerde özellikle şehrin yapısını bozmadan yeni işlevi ile hizmet verebilme olanağı sunması bakımından önemli bir yer tutmaktadır. Şehir dışında ise kırsal alanlarda bulunan av köşkleri şato veya güvenlik birimi olarak tasarlanmış binalar da restore edilerek bu bölgelerdeki otel ihtiyacını karşılamak üzere hizmete açılmaktadır. Böylelikle hem yoğun şehir dokusunda hem de kırsal alanlarda otantik ve döneminin izlerini taşıyan mekanlarda konaklama olanağı sunmaktadır.

Resim 59: Parador de Leon Hotel, İspanya, Lobi

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho284235/parador-de-leon-leon-ispanya/>

Resim 60: Parador de Leon Hotel, İspanya, Lobi

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho284235/parador-de-leon-leon-ispanya/>

Resim 61: Parador de Leon Hotel, İspanya, Avlu

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho284235/parador-de-leon-leon-istanbul/>

Resim 62: Çırağan Palace Kempinski, İstanbul, Türkiye

Kaynak: <http://www.kempinski.com/en/istanbul/ciragan-palace/rooms-and-suites/>

Resim 63: Çırağan Palace Kempinski, İstanbul, Türkiye, Lobi

Kaynak: <http://www.kempinski.com/en/istanbul/ciragan-palace/rooms-and-suites/>

Resim 64: Çırağan Palace Kempinski, İstanbul, Türkiye, Suit Oda

Kaynak: <http://www.kempinski.com/en/istanbul/ciragan-palace/rooms-and-suites/>

Residence Oteller: Ev yerine otel yaşamını tercih eden kişiler için, Amerika’da başlayan yeni yaşam tarzı ihtiyaçlarını karşılamak amacı ile hizmet şekillerini bu yönde değiştiren otellerle “Residence Otel” kavramı gelişmiştir.⁴⁸ Yoğun iş yaşamının kalbi olan metropollerde yüksek katlı binalarda hizmet veren Residence Oteller, kullanıcılarına ev yaşamının rahatlığını sunmak üzere geniş suitleri ve farklı hizmet anlayışıyla diğer şehir otellerinden ayrılmaktadır. Suitlerde yatak odası, dinlenme odası, çalışma odası ve mutfak bulunmaktadır. İç mekan tasarımlarında ev yaşamının sıcaklığını yansıtan tarzları ile birkaç aylık veya sezonluk iş ziyaretlerinde bulunan iş adamlarının da tercihi konumuna gelmiştir.

Resim 65: Stayaka Hotel New York, Amerika, Cephe Görünüşü

Kaynak: <http://www.stayaka.com/>

⁴⁸ Rutes Walter A., Penner Richard H., Adams Lawrence, Hotel Design, Planning, and Development, Hotel Design Planning, and Development, USA: Norton & Company Incorporated, 2001

Resim 66: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Suit Oda

Kaynak:http://www.tripadvisor.com.tr/Hotel_Review-g60763-d655944-Reviews-AKA_Times_Square-New_York_City_New_York.html

Resim 67: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Suit Oda

Kaynak:http://www.tripadvisor.com.tr/Hotel_Review-g60763-d655944-Reviews-AKA_Times_Square-New_York_City_New_York.html

Resim 68: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Suit Oda

Kaynak:http://www.tripadvisor.com.tr/Hotel_Review-g60763-d655944-Reviews-AKA_Times_Square-New_York_City_New_York.html

Resim 69: Stayaka Hotel NewYork, Amerika, Suit Oda

Kaynak: http://www.tripadvisor.com.tr/Hotel_Review-g60763-d655944-Reviews-AKA_Times_Square-New_York_City_New_York.html

Resim 70: Residence Hilda, Florence, Italy, Cephe Görünüşü

Kaynak: <http://www.residencehilda.com/index.php?luxury-florence-suites>

Resim 71: Residence Hilda, Florence, Italy, Suit Oda

Kaynak: <http://www.residencehilda.com/index.php?luxury-florence-suites>

Resim 72: Residence Hilda, Florence, Italy, Koridor

Kaynak: <http://www.residencehilda.com/index.php?luxury-florence-suites>

Resim 73: Residence Hilda, Florence, Italy, Suit Oda

Kaynak: <http://www.residencehilda.com/index.php?luxury-florence-suites>

Süper Lüks Oteller: Gelişen ekonomiler ülkeler için inanılmaz boyutta kaynaklar gerektirse de günümüzde ultra lüks turistik mekanlar da en az endüstriler kadar gelir getirir duruma gelmiştir. Kullanıcılarına hayallerinin ötesinde hizmet vermek üzere tasarlanmış bu otellerde beş yıldızlı hizmetlere ek olarak, mekan kalitesi ve zenginliğinin yanısıra hizmet zenginliğide sunulmaktadır. Yirmi dört saat görevli hizmetliler, vip klüpler, özel aşçılar, altın kaplamalı yiyeceklere kadar pek çok detay adeta krallara layık hizmeti vermektedir. Mimari ve iç mimari detaylardaki zenginlik ve

malzeme seçimi ile en üst noktada lüksün yansıtıldığı mekanlar, en nadir bulunan malzeme seçimi ile yapıya süper lüks kavramını vermektedir. Dünyada ilk beş sırada The Burj Al Arab (Dubai, Birleşik Arap Emirlikleri),The Grace Hotel (Sidney, Avustralya),The Peninsula Hotel (Bangkok, Tayland),The Taj Lake Palace (Udaipur, Hindistan),Le Sport, St Lucia (Karaipiler) super lüks otelleri yer almaktadır. Bulunduğu ülke ve şehre büyük bir ekonomik gelir getirmesi, ticareti canlandırması ve turizm akışını olumlu yönde etkilemesi nedeni ile artık dünyada süper lüks otellerin sayısı artmaktadır.

Resim 74: Capella Super Lux Hotel, Sentosa, Singapur

Kaynak: <http://www.capellahotels.com/singapore/gallery-en.html>

Resim 75: Capella Super Lux Hotel, Sentosa, Singapur

Kaynak: <http://www.capellahotels.com/singapore/gallery-en.html>

Resim 76: Capella Super Lux Hotel, Sentosa, Singapur

Kaynak: <http://www.capellahotels.com/singapore/gallery-en.html>

Resim 77: The Palazzo Versace, Dubai, Dış Cephe Görüşü

Kaynak: <http://club.nobleandroyal.com/dubaideki-harikalar-diyari-the-palazzo-versace/>

Resim 78: The Palazzo Versace, Dubai, Avlu

Kaynak: <http://club.nobleandroyal.com/dubaideki-harikalar-diyari-the-palazzo-versace/>

Resim 79: The Palazzo Versace, Dubai, Suit Oda

Kaynak:<http://club.nobleandroyal.com/dubaideki-harikalar-diyari-the-palazzo-versace/>

Resim 80: The Palazzo Versace, Dubai, Suit Oda

Kaynak:<http://club.nobleandroyal.com/dubaideki-harikalar-diyari-the-palazzo-versace/>

Mega Oteller: Konferans, spa ve resort otellerin birleşimi olan Mega Oteller genellikle şehrin dışında ve büyük ölçekli yayılım alanı ile pek çok ayrı hizmeti ve olanağı konaklayanlara sunabilmektedir.⁴⁹ Yeniliklere açık yapıları ile mimar ve iç mimarların tüm özgün tasarımlarını bir arada kullanma imkanı bulduğu büyük kompleks yapılarıdır. İşlev çeşitliliği de bu otellerin zengin içeriklerinin bir parçası halindedir. Aynı binada konferans, balo salonları, restoranlar golf, binicilik gibi yetişkinler için spor aktiviteleri, çocuklar için su parkları veya eğlence merkezleri

⁴⁹ Penner Richard H., Adams Lawrence, Robson Stephani K. A., Hotel Design Planning and Development, 2012

içerebilmektedirler. Genellikle oda sayısı olarak 1000-2000 gibi inanılmaz boyutta kapasiteleri bulunmaktadır. Büyük yerleşkelere sahip olmaları iç mekan tasarım kurgusunun da pek çok farklı fonksiyona sahip alanın bir arada kullanılmasına neden olmuştur. Tüm bu büyüklük ve çokluk içerisinde hiç bir iç mekan bir diğerini etkilemeden kendi fonksiyonunu yerine getirmektedir. 2012 yılında dünyanın en büyük ilk beş oteli Mecca Clock Tower 8000 Odalı (Sudi Arabistan),Izmailovo Hotel 7500 (Moskova,Rusya), MGM Grand Las Vegas 6582 oda (Las Vegas, Amerika),First World Hotel 6118 oda (Malezya),Disney's All-Star Resort 5524 oda (Orlando, Amerika) olarak verilmiştir.

Resim 81: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur

Kaynak:<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1289194/Marina-Bay-Sands-resort-opens-Singapore.html>

Resim 82: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur

Kaynak:<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1289194/Marina-Bay-Sands-resort-opens-Singapore.html>

Resim 83: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur

Kaynak:<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1289194/Marina-Bay-Sands-resort-opens-Singapore.html>

Resim 84: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur

Kaynak:<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1289194/Marina-Bay-Sands-resort-opens-Singapore.html>

Resim 85: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur

Kaynak:<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1289194/Marina-Bay-Sands-resort-opens-Singapore.html>

Resim 86: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur

Kaynak: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1289194/Marina-Bay-Sands-resort-opens-Singapore.html>

Resim 87: The Marina Bay Sand Hotel, Singapur

Kaynak: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1289194/Marina-Bay-Sands-resort-opens-Singapore.html>

Resim 88: First World Hotel, Malezya

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho379706/first-world-hotel-genting-highlands-malezya/>

Resim 89: First World Hotel, Malezya

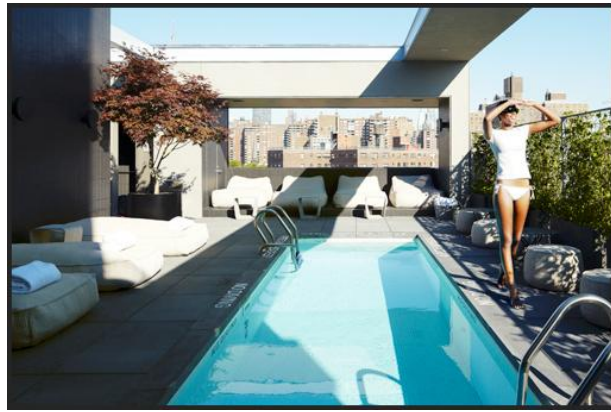
Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho379706/first-world-hotel-genting-highlands-malezya/>

Hip Oteller: İngilizce yazılışının kısaltılmışı olarak kullanılan Hip açılım olarak “Highly Individual Place” yani bağımsız kendine has özellikleri olan konaklama yapılarıdır. Gösterişli şık ve kaliteli hizmetlerinin yanı sıra, özellikle günümüz işadamlarının ihtiyaçlarına yönelik alanlarla birlikte, kendilerine özgün tarzlarıyla toplantı kongre turizmine de servis vererek alternatif hizmet oluşturmaktadır. Şehirdeki tek düze standart otellerden farklı olarak, özgün yapı ve iç mekan tasarımları ile turistik ilgi çekiciliklerinin yanısıra farklı görünüşleri ile bazen bir evin sıcaklığında ya da kendine özgü ilginç konsepti ile tercih sebebi olmaktadır. Fox News Group tarafından 2013 en iyi hip otelleri sıralamasında ilk beşte Royce Hotel (Melbourne, Avustralya), Maison 140 Beverly Hills (Kaliforniya, Amerika Birleşik Devletleri), The Augustine (Prak, Çek Cumhuriyeti), Hotel Franklin Roosevelt (Paris, Fransa), Amandari (Bali, Endonezya) bulunmaktadır.

Resim 90: HotelAmericano, New York, Amerika

Kaynak: <http://www.hotel-americano.com/>

Resim 91: HotelAmericano, New York, Amerika

Kaynak: <http://www.hotel-americano.com/>

Resim 92: HotelAmericano, New York, Amerika

Kaynak: <http://www.hotel-americano.com/>

Resim 93: Unique Hotel ,Sao Paulo, Brezilya

Kaynak: <http://travel4all.org/unique-hotel-5star-in-sao-paulo-brazil.html>

Resim 94: Unique Hotel ,Sao Paulo, Brezilya

Kaynak: <http://travel4all.org/unique-hotel-5star-in-sao-paulo-brazil.html>

Resim 95: Unique Hotel ,Sao Paulo, Brezilya

Kaynak: <http://travel4all.org/unique-hotel-5star-in-sao-paulo-brazil.html>

Resim 96: Unique Hotel ,Sao Paulo, Brezilya

Kaynak: <http://travel4all.org/unique-hotel-5star-in-sao-paulo-brazil.html>

Resim 97: 60 Thompson Hotel, NY., Amerika

Kaynak: <http://www.thompsonhotels.com/hotels/nyc/60-thompson>

3.3.4 Konumlarına Göre

Bulunduğu konuma göre otelleri sınıflandırılırken şehre olan uzaklıkları göz önünde bulundurulmaktadır. Yapıların konumları ve sundukları hizmet şekli birebir etkileşim halindedir. Şehrin içerisinde yer alan bir otelin sunacağı hizmetler ile şehir çevresi otellerinin hizmetler ve yapı anlamında farklılıklar bulunmaktadır.

Konumuna göre sınıflandırma;

Şehir Otelleri

Şehir Çevresi Otelleri

Banliyö Otelleri

Resort Oteller

Şehir Otelleri: Şehir yaşamının ve iş dünyasının kalbi haline gelen oteller olarak, şehir otelleri geniş bir çerçeve içinde ele alınabilecek özellikleri birlikte sunmaktadırlar. Metropollerin merkezi haline gelen şehir otelleri büyük ve geniş alanlara yayılım yapabilecek boyutlarda olmasalar dahi özellikle iş dünyasına hizmet eden konferans salonları ile önemli bir ihtiyacı karşılamaktadır. Özel davetler ve organizasyonlara ev sahipliği yapabilme özelliklerinin yanısıra buluşma ve paylaşım noktası olarak da hizmet vermektedirler. Pek çok şehir otelinde spa, fitness gibi sağlıklı yaşam merkezleri de bulunmaktadır. Şehir otellerinde mimari ve iç mimari anlamda bulunduğu şehrin dokusunu yansıtan izlere rastlamak mümkündür. Turizm yoğunluğu yüksek şehirlerde bölgenin kültürel dokusunun ağırlıklı olarak kullanıldığı hacim tasarımları görülmektedir. Ulaşım anlamında da büyük kolaylıklar sunma imkanına sahip otellerdir.

Resim 98: Victoria Hotel, Paris

Kaynak: <http://victoriapalacehotel.parishotels.it/photo-gallery.html>

Resim 99: The St. Regis Grand Hotel, İtalya

Kaynak: <http://www.grandluxuryhotels.com/hotel/st-regis-grand-hotel/picture-gallery/>

Resim 100: Shinjuku Washington Hotel, Tokyo, Japonya

Kaynak: <http://www.bokahotell.se/en/hotels-japan/hotels-tokyo/shinjuku-washington-hotel/>

Resim 101: Travelodge London City Road, Londra, İngiltere

Kaynak: <http://www.booked.net/hotel/travelodge-london-city-road-85841>

Şehir Çevresi Otelleri : Konum olarak Havaalanı, Fuar Merkezleri, Endüstri alanı, Spor Merkezleri gibi çeşitli amaçlara göre şehrin yerleşim birimlerinden daha az trafikli ancak ulaşım anlamında otobanlara erişimleri kolay olan otellerdir. Genel anlamda çeşitli etkinliklerin yapıldığı (Örneğin; Formula 1 etkinliği veya Disney Land Eğlence Merkezi) alanlara yakınlık bu tür otellerin tercih edilme sebeplerinin başında gelmektedir. Fuar Merkezleri gibi sürekli programlar içeren merkezler dışındaki alanlarda bulunan şehir otellerinde dönemsel doluluk oranı görülebilmektedir. Çeşitli spor karşılaşmaları, belirli aralıklarla yapılan turnuvaların ritmik döngüsü içerisinde turnuva yapılmadığı dönemde kullanıcı yoğunluğunda azalma gözlemlenebilmektedir. Şehir çevresi otelleri şehir içindeki otellerden daha büyük alanlara yayılım yapabileceği olanağında bulabilmektedir. Böylelikle şehirden uzak olan konuklarına şehrin tüm olanaklarını sağlayan yapısal özelliklere sahiptir. Geniş alana yayılım yapabilen binaları sayesinde şehirden uzaklıklarını avantaja çevirebilme olanağı bulmaktadırlar. Böylelikle mimari anlamda şehir dokusundan farklı biçimlere de sahip olabilmektedirler.

Resim 102: Disneyland Hotel, Kaliforniya

Kaynak: <http://whitesands.biz/disneyland-disneyland-hotel/>

Resim 103: Dubai Ferrari World

Kaynak: <http://bstcover.blogspot.com/2012/07/dubai-city-of-future.html>

Resim 104: Emirates Palace Conference Hotel, Dubai

Kaynak: <http://www.ihr-hotels.com/hotels/emirates-palace-hotel-abu-dhabi-38567.htm>

Banliyö Otelleri: Şehre yaklaşık bir saat uzaklıkta daha sakin ve ulaşım olarak olanakları tren yolu, otobanlar, deniz yolu gibi çeşitlilik gösterebilen, daha çok az katlı binaların bulunduğu seyrek yerleşim yoğunluğuna sahip alanlardır. Büyük Türkçe Sözlükte tanımı; *“Genellikle oturma alanı niteliğinde olan, şehir merkezinden uzakta veya sınırlarına yakın yerlerde bulunan şehir yöresi, banliyö”* olarak yapılmıştır.⁵⁰ Banliyölerde konaklama hizmeti veren oteller genelde çevrenin niteliklerini taşıyan biçimde az katlı ve yayılımı genel yapılanmaya uygun halde tasarlanmıştır. Şehir içerisinde yüksek yapım ve işletme maliyetleri sebebi ile otel odalarının maliyetleri de yüksek olmaktadır. Bu nedenle şehre uzaklıkları çok olmayan bu gibi alanlardaki otellerde uygun fiyatları ile tercih nedeni olmaktadır. Aynı zamanda şehrin karmaşık dokusundan uzak ve doğaya daha yakın olan bu yerleşim alanlarında konaklamak kullanıcılara daha çekici gelmektedir.

Resim 105: Best Western Elton Hotel, İngiltere

Kaynak: <http://www.agoda.com/tr-tr/best-western-elton-hotel/hotel/rotherham-gb.html>

Resim 106: Thrapston Hotel, İngiltere

Kaynak: http://www.hotelium.com/Hotel/The_Bridge_Hotel_Thrapston.htm

⁵⁰ Türk Dil Kurumu, Büyük Türkçe Sözlük, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> (2013)

Resim 107: The Clarion Hotel Hirschen, Freiburg, Almanya

Kaynak: <http://www.clarionhotel.com/hotel-freiburg-germany-GE182>

Resort Oteller : Resort oteller Turizm sözlüğünde iki ana gruba ayrılarak şu şekilde tanımlanmıştır;

Resort : Belirli sebeplerden ötürü tatilcilerin kaldığı kent, kasaba, köy veya diğer yerleşim.

Resort Condomium : Amerika'da resort komplekslerinde bulunan ayırık daire bloklar.

Her bakımdan çevre ve doğa ile konuklarını ilişki içerisinde tutma özelliğine sahip resort oteller, çeşitli doğa güzelliklerinin olduğu bölgelerde yaygın olarak görülmektedir. Kendi içerisinde her tür olanağın sağlandığı tatil köyleri, kaplıca resortları, tatil resorları ve devremülkler olarak sınıflandırılmaktadır. Bulunduğu doğal çevrenin getirdiği özellikleri resort otellerin yapı biçimlerini şekillendirerek, duruma göre çevresiyle bütünleşecek biçimde yapıldığı görülmektedir. Doğa ve dinlenmenin birbiri ile olan ilişkisini tatilcilere yapının kurgusu ve peysajı da dahil olmak üzere birçok farklı yönle yansıtıldığı otellerdir. Devremülk anlamında çeşitli hizmetlerin de verildiği resort otellerde tatilciler kendileri için ayrılmış mekanlarda yılın belirli günleri konaklayabilmekte, böylelikle otel sirkülasyonu daha yoğun bir biçimde yaşanabilmektedir.

Resim 108: Singita Lüks Resort Otel, Afrika

Kaynak: <http://freshome.com/2009/04/08/experience-wildlife-the-luxurious-resort-of-singita-in-africa/>

Resim 109: Singita Lüks Resort Otel, Afrika

Kaynak: <http://freshome.com/2009/04/08/experience-wildlife-the-luxurious-resort-of-singita-in-africa/>

Resim 110: Tschuggen Grand Resort Hotel, İsviçre

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho329168/tschuggen-grand-hotel-arosa-ismicre/>

Resim 111: Tschuggen Grand Resort Hotel, İsviçre

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho329168/tschuggen-grand-hotel-arosa-ismicre/>

Resim 112: Tschuggen Grand Resort Hotel, İsviçre

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho329168/tschuggen-grand-hotel-arosa-ismicre/>

Resim 113: Tschuggen Grand Resort Hotel, İsviçre

Kaynak: <http://tr.hotels.com/ho329168/tschuggen-grand-hotel-arosa-ismicre/>

4. MEKAN VE KURGU İLİŞKİSİ

Tasarım mevcut duruma alternatifler üreterek soyut fikirleri somut neticelere dönüştürme süreci ise, tasarımda mekanın oluşumunu kurgusal düüncelerle olan ilişkisini kavramadan ortaya koymak mümküdeğildir. Henüz düşünce aşamasında mekanın şekillenmesini sağlayan kurgunun oluşumu ise kavramsal boyutta oluşturulan temel fikirlerdir.⁵¹ Mekanın iki boyuttan üçüncü boyuta geçişi esnasında tek anlamlı olarak tasarlanan mekan, kullanıcı çeşitliliği, sosyo-kültürel farklılıkların da etkisi ile farklı farklı yorumlanabilir. Ancak temel düşünce herkesce anlamlandırılabilir olduğunda ortak bir algılama sözkonusu olabilir. Tasarımcının ana konusu kurgu ile mekan ilişkisinin doğru kurgulanarak kullanıcının üzerinde yaratacağı etkinin gücüdür. Hem mekan hem de kurgunun doğru tanımlanması bu bağlamda önem kazanmaktadır.⁵² Bu bölümde mekanın ve kurgunun tanımını inceleyerek birbirleri ile olan ilişkisini ortaya koyacağız.

⁵¹ Dilvin Hazal Akkaya, Efe Emre Usman, Tasarım + Kuram, Temalı Otel: Yok-Mekanla Var Edilmeye Çalışılan 'Kurgu Mekan', İstanbul: MSGSU Yayınları, Cilt 7, Sayı 11-12, 2011

⁵² Jameson Fredric, Postmodernizm ya da Geç Kapitalizmin Kültürel Mantığı, Abdülkadir Gölcü (Çev.), Ankara: Nirengi Kitap, 2011

Tasarım mevcut duruma alternatifler üreterek soyut fikirleri somut neticelere dönüştürme sürecidir. Tasarımda mekanın oluşumunu kurgusal düşüncelerle olan ilişkisini kavramadan ortaya koymak mümkün değildir. Her kelimenin sözlük anlamı, etimolojik olarak bir kökeni ve tanımı bulunmaktadır. Bunun yanı sıra kullanıldığı dile ait yan anlamlar ve değerler de içermektedir. Anahtar kelimesi anlam olarak kilidi açıp kapatan araç, aleti ifade etmektedir. Aynı zamanda cevap anahtarını dediğimizde elle tutulur bir araç olmamasına karşın açma işlevini yerine getiren bir eylemi ifade etmektedir. Bunun gibi kelimelerin insanların zihinlerinde oluşturduğu anlam veya değerler bütünü tasarımda kurguyu oluşturmak üzere kullanılmaktadır. Kelimelerin kullanıldığı toplumda zaman içerisinde oluşan kültürel veya sosyolojik değişimler kelimelerin anlamlarının değişimine neden olabilmektedir. Bu durumda kelimeler ve içerdikleri anlamlar zaman içerisinde anlam kaymalarına uğrayabilmektedir. Ancak temel düşünce herkesce anlamlandırılabilir olduğunda ortak bir algılama sözkonusu olabilir.

Bir mekanın kurgusal anafikri ortaya konulduğunda anafikir, tek bir kelime ve içerdiği alt anlamdan oluşabilmektedir. Kavramsal yaklaşımlar mekanı şekillendirirken, üç temel ilkedden faydalanmaktadır. Simetri, yatay dikey ilişkisi ve ritim insan tarafından öncelikle kendi bedeninde ve doğada gözlemlenmektedir. Bedenimiz simetriktir, doğadaki yatay ve dikey materyaller sınırları oluşturur, ritmik doğa olayları veya bedensel davranışlar (Güneşin doğup batması, mevsimlerin değişmesi, nefes alıp vermek vb.) insana hiç yabancı değildir. Bu sebeptendir ki tasarımda sınırlar alanlar hacimler yaratılırken simetri, yatay dikey elemanlar ve ritmik bir anlayış biçimsel organizasyon anlamında mekanı tanımlamaktadır. Bunun yanı sıra renk doku ve formlar mekanın içerisinde sınırlar alanlar oluşturmaktadır.

Bu bölümde mekanın ve kurgunun tanımını inceleyerek birbirleri ile olan ilişkisini inceleyeceğiz.

4.1 Mekanın Tanımı

Mekânı tanımlayabilmek için geçmişten günümüze antik ve modern çağ filozofları çeşitli tanımlar yapmışlar, mekânın anlamlandırılması üzerine akıl yürütmüşlerdir. Bunlardan en tanınmış olanı antik çağ filozoflarından Aristoteles ve modern çağ filozoflarından Martin Heidegger'dir.

“Tópos sözcüğü Aristoteles'te “bir cismin, bir yerde bulunuşu”nu ifade etmektedir. Aristo'ya göre tópos'un üç anlamı vardır:

1. *Tópos devingen, uçsuz bucaksız, kavraması zor bir şeydir;*
2. *Sanki bir kap gibi içi doldurulan bir şeydir; yani hem sabit, hem de devingen.*
3. *Mekân (Yunanca stadion; Latince spatium) yaratmak, mekânlaşmak vardır.*⁵³

Aristoteles'te⁵⁴ mekân, herhangi bir şeyin (örneğin bir cismin) deviniminde doğal olarak tuttuğu yer olup (eğer bir şey oradaysa, o yer onun doğal yeridir), onun dış yüzeyi bir başka şeyin dış yüzeyiyle temastadır. Bu durumda, bir şeyin “bulunduğu yer”, o şeyi (cismi) kucaklamakta, sarmaktadır.

⁵³ III. Disiplinlerarası Mimarlık - Felsefe toplantısı “Zaman-Mekân” İstanbul, 18-19 Kasım, 2005

⁵⁴ Aristoteles ya da kısaca Aristo (Yunanca: Ἀριστοτέλης Aristotelēs; Eski Yunanca /aristo'tele:s/; Yeni Yunanca /,aristo'te'liş/) (MÖ 384 – 7 Mart MÖ 322) Antik Yunan filozof. Fizik, gökbilim, ilk felsefe, zooloji, mantık, siyaset ve biyoloji gibi konularda pek çok eser vermiştir. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/34560/Aristotle> (2013)

Heidegger⁵⁵ ise Aristoteles'in kavramlarından yararlanarak şunları söylemektedir: *“Tópos belirli bir cismin ait olduğu yerdir. Yanan şeyler yukarıya, yerdekiler de aşağıya aittir. Bu yerlerin kendileri de (yukarıda gök, aşağıda yeryüzü) özeldirler; çünkü onlar yoluyla uzaklıklar ve ilişkiler, ‘mekân’ı belirlenmektedir. Bugün bizler için mekânı belirleyen yer değildir; tersine, tüm yerler, noktaların kümelenmeleri olarak, her yerde tekdüze ve hiç bir yerde ayrılmayan sonsuz mekânca belirlenmektedir.”*

Resim 114: Mekan

Kaynak: <http://faculty.capd.ksu.edu/lcweb/images/FGTA/FGTA8X8s.htm>

Yunanlılarda ‘mekân’a karşılık gelen ne bir sözcük ne de kavram bulunmamaktadır. Günümüzde ise mekân yer yoluyla belirlenmez. Bütün yerler her yerde homojen sınırsız mekân tarafından noktalar bütünü olarak belirlenirler.⁵⁶

⁵⁵ Martin Heidegger (1889-1976) Varoluşçu felsefenin önde gelen isimlerinden biri olarak bilinen Alman filozof, düşünür. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/259513/Martin-Heidegger> (2013)

⁵⁶ Ching Francis D.K, Form, Space, and Order, John Wiley High Education,2008

Yukarıda birbiriyle ilintili üç kavramlaştırma bulunmaktadır. İlk ikisi mekânda ya da mekân yaratma sürecindeki deneyimimizle ilgili. Latince’de ‘‘spatium’’ dedikleri üçüncüsü ise Heidegger’in gözünde açık bir bölgenin geometrik mekânla kaplanmasıdır.

Francis D.K. Ching’e göre mekân yukarıda anılan üç ayrı işlev ve tanımını sentezleyen bir tanımlamayla, *‘‘İnsanı çevreden belli bir ölçüde ayıran ve içinde eylemlerin sürdürülmesine elverişli olan, boşluk ve sınırları gözlemciler tarafından algılanabilen uzay parçası’’* olarak nitelenmektedir.

4.1.1 Canlıların Mekan Algısı

Mekânın felsefi anlamı üzerine çalışmalar süregeldiği gibi, mekânın nasıl algılandığı ile ilgili bilimsel sorular da ortaya atılmıştır. Canlıların mekân algısı üzerine yapılan çalışmalarda hem psikolojinin hem de biyolojik verilerin etkili olduğu görülmektedir.

Canlıların kendi vücutları ile çevrelerindeki nesnelere göre konumunu algılamasını olanaklı kılan sürece, mekân algısı denir. Tüm canlıların duyu organlarının elverdiği ölçüde böyle bir algıya sahip olduğunu biliyoruz. Bir ortamda yer değiştirme ve yönelim için gerekli olan derinlik ve mesafe kavramlarını anlamlı hale getiren mekân algısı, üzerine de çeşitli araştırmalar yapılmıştır.

Bu konudaki ayrıntılı çalışmalar 18. yüzyıl İngiliz düşünürlerinden George Berkeley⁵⁷ tarafından başlatıldı. Berkeley, ağızbağdaki görüntü iki boyutlu olduğuna göre nesnelere arasındaki mekân ilişkisinin öğrenme yoluyla kurulduğunu belirtti. Oysa günümüzde psikologlar mekânı algılama yetisinde doğuştan gelen belli öğeler bulunduğunu savunuyorlar.

⁵⁷ George Berkeley (1685 - 1753), dünyada yalnızca ruhların ve bu ruhların idelerinin var olduğunu, buna karşılık maddenin var olmadığını öne süren İngiliz düşünür. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/61987/George-Berkeley> (2013)

Bugün yürütülen çalışmalarda yalnızca bir bölümü görülen nesnelere tam biçimi konusunda nasıl yargıya varıldığı, örneğin bir uçak ya da uzay aracı kullanan kişinin alışılmadık algısal verileri nasıl değerlendirdiği ya da değerlendireceği üzerinedir.

Mekân algısı, çevredeki nesnelere göre kendi konumunu belirleme, eşdeyişle yönelim sağlama işlevine sahiptir.⁵⁸ Verili bir nesneye göre canlının kendi konumunu algılaması, o nesneye gereksinim duyup duymamasıyla da yakından ilişkilidir. Örneğin; canlılar, yolları üzerindeki tehlikeleri belirten uyarılara özellikle duyarlı olurlar. Duyu verileri, mekân temelinde ayıklanır ve algılama böyle gerçekleşir. Gereksinimlerle ilgili olmayan verilen dışlanarak gereksiz ya da aşırı bilgi yükü de önlenmiş olur.

Mekân algısında rol oynayan başka bir etken de harekettir. Uyarılar, nesnenin algılayana ve algılayanın nesneye göre hareketlerine bağlı olarak değişiklik gösterir. Ancak, örneğin ağtabakaya düşen görüntünün biçimindeki değişim, biçim değişikliği olarak değil, nesnenin algılayana göre konum değiştirmesi olarak yorumlanır. Dolayısıyla mekân algısı, algısal değişmezliğe dayanır. Algısal değişmezlik olmadan dünyanın kavranamayacak kadar karışık görüneceği söylenebilir.⁵⁹

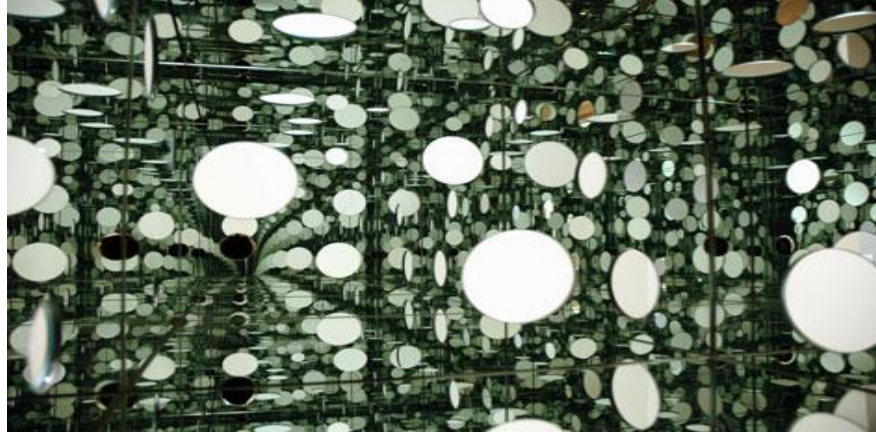
Beş duyunun yanı sıra organların birbirine ya da vücudun bütününe göre uyumlu, orantılı biçimde algılanması ve denge gibi iç duyular da mekân algısında rol oynar. Beş duyunun her biri karşılık verdiği uyarıları kullanarak kendi mekân düzenlemesini gerçekleştirir. Olağan koşullar altında canlının mekânı algılayışı, tüm bu

⁵⁸ Doç.Dr. Ersin YÜCEL, Canlılar ve Çevre, Anadolu Üniversitesi, w2.anadolu.edu.tr/aos/kitap/IOLTP/2281/unite05.pdf

⁵⁹ Arthur, P. and Passini, R., Wayfinding: People, Signs, and Architecture, Ontario: McGraw-Hill Ryerson Ltd. Reissued as a collector's edition in 2002

duyusal “mekân”ların birbirileriyle ve iç duyulardan gelen verilerle oluşturduğu örgütlü bir bütünün sonucudur.⁶⁰

Bununla birlikte mekân algısında en önemli rolü görme duyusu üstlenir. Çok geniş bir mekâna yayılmış uyarıları yakalayabilen bu duyu, bir anlamda mesafe duyusudur. Görme ile ilgili verilerin mesafe algısına dönüşmesinde birçok etken rol oynar. Bunlardan bir bölümü aslında görsel değildir; gözün hareketlerini denetleyen kaslar tarafından oluşturulurlar. Canlı, gözleri yakına ya da uzağa uyarlamak için hafifçe kasılan bu kasların hareketlerini yorumlayacak mesafeler hakkında yargıya varmayı öğrenir.

Resim 115: Yayoi Kusama, Polka Dots Madness

Kaynak: <http://artificialstars.blogspot.com/2007/10/yayoi-kusama.html>

İki gözün ağtabakasından oluşan iki farklı görüntünün beyindeki görme merkezinde üst üste binmemesi sonucu mekân ilişkileriyle ilgili tümüyle görsel nitelikte veriler oluyor. İki gözün konumu tümüyle aynı olmadığından bir nesnenin iki ağtabaka üzerindeki görüntüleri de özdeş değildir. Beyin bu iki görüntüyü birleştirir ve aradaki farkı üç boyutluluğa dönüştürür. Böylece derinlik algısı ortaya çıkar. Görsel hareketin

⁶⁰ Atkinson Richard C., Atkinson Rita, Smith Edward E., Bem Darly J., Hoeksema Susan Nolen, Yavuz Alogan (Çev.), Psikolojiye Giriş, İstanbul: Arkadaş Yayınları, 2008

iraklık açısı da (paralaks) benzer biçimde görmeye yardımcı olur. Ama yalnızca tek göz üzerinde de etki gösterebilir. Gözlemci yerini değiştirdiğinde, farklı konumlardaki nesnelerin ağtabaka üzerindeki görüntüleri de değişen ölçülerde yer değiştirir; bu gözlemciye nesnelerin mesafeleri hakkında bilgi verir. Görme yetisi zayıflar ya da tümüyle ortadan kalkarsa, genellikle işitme duyusu mekân algısında başlıca araç durumuna gelir.

Mekân içinde, yönelim sağlamada rol oynayan bir başka etken denge duyusudur. Hareket duyusu da (kinestezi), dokunma duyusuyla birlikte, nesnelerin mekân içindeki ilişkilerini saptamaya yardımcı olur. Küçük çocuklarda mekânı algılama yetisi gelişirken, dokunma ve görme duyuları çok yakın bir etkileşim içindedir.

4.2 Kurgunun Tanımı

Büyük türkçe sözlükde kurgunun tanımı “*Kişiyi çevredeki uyaranlar arasından kimilerine karşı daha duyar duruma getiren, geçici ama yeniden ortaya çıkabilen bir yatkınlık durumu.*” Veya “*Olgusal karşılığı olmamakla birlikte usalır bir durumun imgesel tasarımı.*” Olarak yapılmıştır. Kurguyu tam olarak tanımlayabilmek için kavramın da anlamını açıklamak bu kısım için gerekmektedir. Kavram; nesnelerin ya da olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarımıdır. Kavramlar, soyuttur ve gerçek dünyada yoktur. Benzer olan fikirleri, insanları, olayları gruplandırmak için kullanılan bir sınıflamadır.

Bu tanımlardan da anlaşılacağı üzere kurgu anlık iletişim kurduğumuz sanat eserleri gibi bir durum veya duyguyu algıladığımız parçalar bütünüdür. Herhangi bir kavramın kurgulanarak tasarıma dönüşmesi sürecinde, kavramın içeriğini ortamlarla bağdaştırmak, mekan kurgusu ile tam ve bütünleşik biçimlerin ortaya konması gerekmektedir. Aslında kurgu tasarım dilinde yaklaşıldığında, kavram veya kavramlar bütününe mekanla tam bir senkronizasyon içerisinde olma halidir.

Resim 116: Yayoi Kusama, Polka Dots Madness

Kaynak:<http://artboom.info/sculpting/yayoi-kusama-polka-dots-madness.html/attachment/yayoi-kusama-polka-dots-madness-6>

Kavramsal düşüncenin bir amaç doğrultusunda şekillenerek belirli bir duygulanım yoğunluğunu deneyimi yaşayan kişi üzerinde doğrudan algılanabilir olması kurgunun doğru yansıtıldığının bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Kurgunun uygulandığı alanda izlenimciler tarafından farklı veya karışık başka bir yöne kayarak ana fikri kaçırmamaları gerekmektedir. Mekansal düzenleme aşamasında soyut düşüncenin temel kavramları, somut sonuca anlamını yitirmeden geçirilerek verilmelidir.

4.3 Kurgu ve Mekan İlişkisi

Gerçek veya kurgusal olsun, insan veya bir nesne, var olabilmek için bir mekâna ihtiyaç duyar. Sınırları algıyan ve kullanıcısı tarafından belirli eylemleri gerçekleştirilebildiği sürece varlığını devam ettirebilen alanlar bütünü diyebileceğimiz mekân, kendi başına süreklilik sağlayarak varlığını sürdüremez. Yani hem mekân hem insanlar birbirleriyle bağlantılı bir yaşam sürmek durumundadır.

Günümüzde mekân, sadece barınma, korunma gibi pratik işlevleri dışında da anlamlar taşımaya ve psikolojik ihtiyaçlara da cevap vermeye başlaması ile birlikte kurgu, konsept ve mekân üçlüsünün farklı doyumlarına hizmeti gerçekleştirmektedir.

İnsanın günlük yaşamı tamamen mekânla bir etkileşim ilişkisi içinde ilerler. Mekâna ait çizgide ev, iş, eğlence gibi fiziksel ve ruhsal ihtiyaçlarımızı gideririz ve doğa kendi kültürel varlığını ortaya koymasında insan için önemli bir rol oynar. İlk çağlardan itibaren insalık değerlerinin oluşması ve bunların farkına varılması neticesinde, mekânın insan zihninde ve ruhunda bir anlam kazanmaya başladığı görülür. Mekânın yaşamın temel unsurlarından olması, hayatın sahnesi rolünde olan mekânı hem kişisel hem de toplumsal anlamlar ifade eden sembolik anlamları ve değerleri taşımasını sağlamıştır.

İnsanlık evrilirken yaşam biçimi ihtiyaçları da kendisi ile birlikte gelişmiştir. Doğanın her türlü etkisinden kendilerini koruyabilmek için mekâna gereksinim duyan insan, önceleri avcı ve toplayıcı iken korunaklı mağaralar veya ağaç kovukları yaşam mekânları oluşturmuş, bu mekânlarda bile kendilerini tanımlayabilecek, varlıklarını ortaya koyacak değişiklikler yapmıştır. Ait oldukları topluluklar için belirteç olarak çeşitli sembol, renk vb. gibi kabile veya topluluklarını diğerlerinden ayırabilecek görsel nesnelere kullanmışlardır.⁶¹

Daha sonraları yerleşik hayata geçmek insan için temel gereksinimler anlamında pek çok değişikliği yaşama sokmaya neden olmuştur. Kendisine bir kulübe inşa eden insan, doğadan ayrılarak, tamamen insana ve kültürel örüntüsüne özgü yepyeni bir duruş belirlemiştir. Tüm bu fiziksel değişim sadece mekânın kendisinde yaşanmamış, insanın iç dünyasında da bir değişim ve dönüşümü başlatmıştır. Mekânı biçimlendiren insan, mekân ve birey ilişkisini, yaşanan coğrafyanın koşulları ile paralel olarak geliştirmiştir. Bu durumda mekânın fiziksel yapısı insana da kültürel şeklini vermektedir.

İnsan mekân ilişkisi, insanın mekâna karşı sorumlu olmasını gerektirirken insanda var olan aidiyet, sahiplenme, yansıtma gibi duyguları da ortaya koyarak köklü

⁶¹ Erkızan H. Nur Beyaz, Aristoteles Yazıları-Varlık, Bilgi ve Yaşam Üzerine"Yaşamak, Birlikte Yaşamak ve İyi Yaşamak", Bursa: Sentez Yayınları,2013

ve güçlü bir geçmişi de işaret eder.⁶² Kişinin kendisini mekânda algılaması, mekânın niteliklerinden beslenmesi, anlatımlarını duyumsaması ve gözlemlemesi mekânla birlikte kendisinin de ölümsüz olma çabasının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

İnsanın varoluş felsefesi bağlamında, seçimleri ve reddedişleriyle var olduğunu düşünürsek eğer, mekân seçimi, mekân reddi gibi yaklaşımların günümüzde giderek artışının ve belirleyici bir varoluş mekanizmasının önemli bir parçası oluşunun anlamına daha da yaklaşmış oluruz.

İnsan, mekân seçimiyle de var olmaya başladığı andan itibaren, doğayı kendi istediği gibi düzenleme gücüne sahip olmanın avantajlarından da yararlanmaya başlamıştır. Doğada hem mesafelere hem de meydana getirdiği yapıların hem büyüklüğüne, hem de derinliğine sahip olmaya, hakim başlayan insan, dünyayı verili olduğu gibi kendi yaratımının ve kurgusunun bir sonucu olarak da algılamaya başlar. Dünya hem içine doğduğu hem de biçimlendirdiği bir mekâna dönüşür. Bu yönüyle çift yönlü etkisini insan üzerinde sürdürmektedir: Aidiyet ve hakimiyet.

İnsan, verili koşullar altında mekân talep eden, ya da bir mimar gibi mekân hayal eden ve yaratan olabilir. Her iki kesim açısından da verili öğeler, yeni gereksinimler ortaya çıkarken ya da bu gereksinimleri yanıtlayan çözümler üretilirken, doğanın insanlaştırılması sürecinden etkilenir.⁶³

Günümüzde tematik mimari örnekleri sayılabilecek oteller, turizm merkezleri, geçici konaklama açısından mekân beklentilerine göre tasarlanmaktadır. Bir turist tatilini Buz Oteli'nde (tüm mekânın buz görünümünden yararlanılarak inşa edildiği, hatta iç mimari öğelerinin de bu konsept içinde değerlendirildiği bir mekânda) geçirmek isteyebilir.⁶⁴ Bir başkası ise örneğin 007 filminin öğeleri kullanılarak inşa edilmiş bir

⁶² Ceylan M. TahirNesne, Benliği Psikofelsefi Bütünleştirme, İstanbul: Ayrıntı Yayınları,2013

⁶³ Cogito,Dünya Büyük Bir Mağaza, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları (üç aylık düşünce dergisi)Sayı: 5 - Güz 1995

⁶⁴ Sombart Werner, Necati Aça (Çev.), Aşk,Lüks ve Kapitalizm, Bilim ve Sanat, 1998

oteli tercih eder. Bu ürünlerin (çünkü artık bu noktada mekân ürün haline gelmektedir) yaratımında da mimarların, içmimarların etkisi öne çıkmaktadır.

İnsanların gereksinim sahibi olmaları ve bu gereksinimlerin hangi sırayla giderilmesi gerektiği konusu da hem psikoloji hem de sosyal antropoloji tarafından araştırma konusu yapılmıştır. Mekâna ilişkin beklentilerin de bu bağlamda yeniden gözden geçirilmesi uygun olacaktır. Lüks tüketimin yükselişi, tüketim toplumu kavramları da bu bağlamda ele alınabilir.⁶⁵

5. GÜNÜMÜZDE VE GELECEKTE TURİZM EĞİLİMLERİ, KONAKLAMA YAPILARINDA KURGU MEKAN İLİŞKİSİ

Turizmin oluşumu için odak noktası olan turiste ihtiyaç vardır. Turizmi gerçekleştiren kişi ‘‘Turist’’ olarak isimlendirilir. Türkiye’de 1996 tarihinde ‘‘22747 sayılı Seyahat Acenteleri Yönetmeliğinde turist’in tanımı şu şekilde yapılmıştır;’’*Para kazanma amacı olmaksızın, dinlenmek ve eğlenmek için ya da kültürel, bilimsel, sportif, idari, dinsel, sıhhi, ve benzeri nedenlerle, oturduğu yer dışına geçici olarak çıkan ve tüketici olarak belirli bir zaman seyahat edip kalan ve yeniden ikametgahına dönen kimsedir.*’’

⁶⁵ Urry John, Mekanları Tüketmek, Rahmi G. Ögdül (Çev.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları,1999

Resim 117: Turizm

Kaynak:<http://ghalegroup.com/blog/2010/05/28/global-tourism-faces-challenging-year-but-the-future-is-bright/>

Günümüzde Turistin yaşadığı kültürden bağımsız, yeni ve yenilikçi hareketlere ilgi duyarak, özgün kültürlerle merakla yaklaşan farklı heyecan arayan özellikleri, turizmi ve konaklama yapılarının gelişimini sağlayan bir dinamik olmuştur. Turizme yön veren turist hareketleri konaklama şekillerini oluşturarak gelişimine de olanak sağlamaktadır. Turistin niteliği Turizmin gelişimi ve konaklama mekanları birbirine zincirleme bağlı olarak hareket etmektedir.

Geleceğe yönelik turizm hareketleri ile ilgili olarak Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Dünya Turizm Örgütü ve Turizm Özel İhtisas Komisyonu birlikte bir çalışma yürüterek 2020 yılına ışık tutacak etkenleri ve gelişimini 9. Kalkınma raporunda (Sayfa 4 -6) şu şekilde değerlendirmiştir.

‘‘Bilgi, iletişim ve ulaştırma teknolojisinde, beklentilerin ötesindeki hızlı gelişim, ekonomik ve siyasal nedenlerle genişlemiş olan seyahat talebine rekabet ortamı yaratarak, farklı gelir gruplarındaki tüketiciler için seyahat talebini etkin hale getirmiştir. Son on yılı içinde dünya ekonomisinde milli gelir, yıllık ortalama yüzde 3,5

olarak gerçekleşirken, uluslararası turizm hareketlerinin ortaya çıkardığı gelir artışı yüzde 4 olmuştur.

Turizm, birçok ülkede ekonomik, sosyal ve çevresel gelişmenin önemli bir nedeni olmakla birlikte temel amaç, gelişmenin sürdürülebilir olması, kaynakların doğru kullanımı ile bugünkü ve gelecekteki toplumların yaşam kalitesinin iyileştirilmesidir.

Gelecek yılların eğilimleri ve tüketici profiline ilişkin olarak Dünya Turizm Örgütü tarafından hazırlanan "Tourism 2020 Vision" araştırmasından elde edilen bulgulara nsu:

Bireylerin eğitim ve refah düzeyindeki yükselme artarak devam edecek ve deneyimli seyyah grubu büyüyecektir,

Variş noktaları seçimi ve rezervasyon süreçlerinde, elektronik teknoloji (CDRom atlası, internet, web siteleri vb.) artan bir önem kazanacaktır,

Ortalama insane ömrünün artmasına paralel olarak emeklilik süresi uzayacak ve tatile daha çok zaman ile daha fazla kaynak ayrılacak, 65 ve üstü yaş grubundakilerin toplam turizm aktiviteleri içerisindeki yeri artacaktır,

Bekar ve çocuksuz çiftler seyahate ve eğlenceye daha fazla zaman ve kaynak ayıracaklardır,

Ortalama çalışma süreleri kısalarak, tatile ayrılan süreler artacaktır,

Tüketicinin bilgilendirilmesi ve korunması evrensel sistemlere bağlanacak, kalıcı ve dengeli bir turizm gelişimi için sürdürülen kampanyaların etkisi artacaktır,

Uluslararası turizm talebindeki büyüme devam edecektir,

Turist hareketlerinde kutuplaşma olacak, turistlerin bazıları rahatlık ve konfor ararken bazıları da macera arayacaktır,

Variş noktaları birer moda unsuru gibi anlaşılacaktır,

Hedeflenen turistik ürün eğlendirici, çevreyi koruyan ve eğitici unsurların biri veya hepsine dayalı olarak geliştirilecektir,

Turistik ürün çeşitlendirilmesi ve güçlendirilmesi için imaj oluşturma pek çok variş noktası için önde gelen koşul olacaktır,

Asyalı turistler turizm işletmecilerinin gözdesi haline gelecektir,

Turizm sektöründe temiz ticaret ve sürdürülebilir turizm gelişimine yönelik tüketici kampanyaları artacaktır,

Yıl içerisinde seyahat sayısı ve uzun mesafeli seyahatler artış gösterecektir,

Doğu Avrupa'da son yıllarda ortaya çıkan ekonomik, siyasal ve sosyal gelişmeler uluslararası turizm hareketlerinde değişime ve çeşitliliğe yol açacaktır,

Avrupa Birliği'ndeki oluşumlar ve Birliğe katılan ülke sayısındaki artış,uluslararası turizm hareketlerine etki edecektir,

Diğer sektörlerde olduğu gibi turizmde de artan rekabet, teknolojik yenilik,hizmet kalitesi, tüketici bilinci ve tatmini gibi kavramları da beraberinde getirerek turizm sektörünün kendini yenilemesine neden olacaktır,

Çevreye duyarlı turizm etkinliklerinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir turizm kavramının daha sık olarak gündeme gelmesi söz konusu olacaktır.''

Turizm Özel İhtisas Komisyon Raporunda da belirtildiği gibi gelecekte turizm hareketlerine olan beklentiler son derece yüksektir. Özellikle sosyo-ekonomik değişimler toplumların refah düzeyini arttırırken, çalışan eğitilmiş insan gruplarının turizm hareketliliğini arttırdığı göze çarpmaktadır. Yeni dünya vizyonunda insanlar çalışıp üretirken kendisi için de tüketim seçenekleri arasından planlı tatili tercih etmektedir. Çalışma saatlerinin azalması gelir düzeyinin artması sayesinde yeni yerler görmek ve tanımak amaçlı tatiller, genel olarak tüm dünyada azalan seyahat

masraflarında motivasyonu ile kolaylıkla gerçekleştirilebilir hale gelmiştir. Ulaşımı kolay hedef haline gelen tatil seçenekleri ise konaklama mekanlarının çoğunluğunun arasından sıyrılabilmesi için hizmet standartlarını arttırmasına teşvik etmektedir. Artan hizmet standartları da gelecekte yeteri kadar seçilebilirlik unsuru olmaktan çıkarak farklı doyum ve hazlara yönelik konaklama yapılarının ve mekanların tercih edilebilir olmasını sağlayacaktır. Bu anlamda çeşitli duygulanım süreçlerine göre turistik hareketler gerçekleşmesi mümkündür. Özellikle mekan niteliğinin, konaklama sürecinde yaşanan deneyimlerin ön planda olduğu konaklama mekanlarının buna göre çoğalması beklenebilir. Günümüzde de yükselen bir değer olarak tüm konaklama merkezleri farklı seçilebilir, ilginç deneyimler ve imajları ile konuklarının tercih sebebi olmaya çalışmaktadır. Varış noktalarının bir moda unsuru olarak algılanması ön görüde gelecekte turist gruplarının tatil seçeneklerini buna göre değerlendirerek, çeşitli tatil akımlarının oluşmasını sağlayacaktır. Bu anlamda değişen konaklama yapıları mimari ve iç mimarisi ile birlikte moda mekanlar haline dönüşecektir.

5.1 Konsept Otellerde Kurgu Mekan İlişkisi

Konaklama mekanlarının gelecekte nasıl bir dönüşüm geçireceğine ilişkin yazılmış raporlarla birlikte açıklamasını yaptığımız, dördüncü bölüm başlığında belirtilen bilgiler doğrultusunda otellerin öncelik ve hizmet sıralarının nasıl değişim geçireceğini belirtmiştik. Yeni yaklaşımlarla birlikte geleceğe ışık tutan günümüz otellerinden seçtikleri bir alt bölümde örneklerle inceleyeceğiz.

Artık çağımızda oteller yalnızca yeme, içme ve konaklama hizmeti vererek müşteri çekmemekte bu sebeple kendi içlerinde verdikleri hizmetlerle profesyonelleşerek tüketicisine ulaşabilmektedir. En belirleyici özellikleri neredeyse her yaşam biçimine göre farklı hizmet çeşitliliği sunabilmek olan çağımızın otelleri, eski bir deyimde olduğu gibi “Bacasız Fabrika” olarak yeni çağın lokomotif endüstrisi konumuna gelmiştir. Her biri farklı deneyimler sunan hizmet kalite ve standartlarını her

geçen gün arttıran bu sektör, otelin yerinin seçiminden tasarımının en ince ayrıntısına kadar planlı, hedef kitleye yönelik çalışmalar yapmaktadır. Bu bağlamda tasarımcının yaratıcı gücünü zorlayacak görülmemişi veya deneyimlenmemişi sunmak vazgeçilmez bir unsur haline gelmiştir.

Konsept otellerde kurgunun son derece önemsendiği günümüzde, oda satışlarından ziyade müşteri deneyimleri daha da önem kazanmıştır. Kurgusu ne doğrultuda yapılmış olursa olsun aynı zamanda konuklarına eskiden lüks olan ancak şimdi standart hizmet sayılan değerleri sürekli olarak geliştirerek her defasında daha yüksek kalitede hizmet vermeye çalışmaktadır. Bu gelişim esnasında öne çıkan önemli değerlerden biri de iç mekan tasarımı olmaktadır. Kullanıcısını şaşırtmak, ürpertmek, eğlendirmek, maceradan maceraya sürüklemek veya romantizmin en ilginç anlarını yaşatmak amaçlanmaktadır.

5.2 Konsept Otel Analizleri

Günümüz konsept otellerin kurgu içmekan analizlerini yapacağımız bölümde, yeni yaşam şekillerinin geleceğin konsept otellerini, kurgularını nasıl etkilediğini inceleyeceğiz. Günümüz konsept otellerinin özellikle çağın eğilimlerine göre şekillenen çeşitli konuları iç mekan tasarımının öznesi konumuna getiren bu gruplar;

Sürdürülebilir

Öykünme

Hareket

Tema

İç mekan tasarımında kurgunun tasarımla bütünleştiği, yeni deneyimlere dönüştüğü özgün otel iç mekan analizleri ile kurgu ve mekan ilişkisini inceleyeceğiz.

5.2.1 Sürdürülebilir

Giderek artan çevreci yaklaşımlar, yeni çağın eko bilgili insanı, yaşadığı çevreyi gelecek nesillere daha iyi bir yaşam standardı sunabilmek amacı ile doğaya saygılı bina, mobilya, araç ve pek çok konuda gelişim sağlama amaçlı çalışmalar yürütmektedir. Gelişen teknoloji, gelişim yönünü artık ekolojik kaynaklara zarar vermeyen, geri dönüşümü olan, üretilen her tür malzeme ve yapının en verimli şekilde kullanıldığı bir dünya yaratma çabasındadır. Bu çerçevede de dünyada yapılan tüm oteller için "Green Star" yeşil yıldız adı verilen bir sistem oluşturulması gerekmiştir. Böylelikle oteller hizmet standartları bakımından yıldız ile derecelendirilirken ekolojik sistem ile olan ilişkisine göre de sınıflandırılarak categorize edilmektedir.

Ülkemizde sürdürülebilir turizm kapsamında, çevrenin korunması, çevre bilincinin geliştirilmesi, turistik tesislerin çevreye olan olumlu katkılarının teşvik edilmesi ve özendirilmesi amacıyla, 1993 yılından itibaren talep eden ve aranan

nitelikleri taşıyan konaklama tesislerine, Kültür ve Turizm Bakanlığınca Çevre Dostu Kuruluş Belgesi verilmektedir. 22.09.2008 tarih ve 27005 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Turizm İşletmesi Belgeli Konaklama Tesislerine Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi Verilmesine Dair 2008/3 no’lu Tebliğ” ve aynı tebliğin Ek 1’inde bulunan Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisleri İçin Sınıflandırma Formu ile , çevreye duyarlı konaklama işletmeleri için her alanda kendilerini katagorize edebilecekleri bir sistem hazırlanmıştır.

Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisleri İçin Sınıflandırma Formunda bahsi geçen katagoriler şu şekildedir;

1- Genel Yönetim:

İşletmelerin çevre politikası ve eylem planının olması.

2- Eğitim:

İşletme tarafından, çevre bilincinin artırılması, çevresel tedbirlerin ve eylem planının uygulanmasını temin etmek için personele periyodik olarak eğitim verilmesi.

3- Tesisin Yatak Odalarındaki Düzenlemeler:

Misafirlere, odalarda kolayca görebilecekleri bir yerde çevreye duyarlılık çalışmalarının yazılı, görsel-işitsel olarak duyurulması (Gazete, dergi, broşür, kapalı devre kanal vb.),

4- Tesisin Çevreye Uyumu Çevreyi Güzelleştirici Düzenleme ve Etkinlikler:

Tesisin emsalinin (Toplam inşaat alanının toplam arsa alanına oranı)

5- Ekolojik Mimari:

Tesisin inşaatının yapılacağı arazinin amenajman planının yaptırılması, inşaat sırasında çevreye zarar verilmemesi için önlemlerin alınması, tesisin inşasında

kullanılan yapı elemanları, malzemelerin çevreye duyarlı olanlarının seçilmesi ve yapılan çalışmaların belgelendirilmesi.

6- Enerji:

Tesiste Enerji Verimliliği ve Tasarrufuna Yönelik Önlem ve Çalışmalar. Tesiste Güneş, Rüzgar, Jeotermal, Hidro, Dalga Enerjisi, Biogaz vb. Yenilenebilir Enerji Kaynağı Kullanımı

7- Su:

İşletmelerin, yerel idareler tarafından hazırlanan su kullanma koruma planına uygun olarak su kullanması.

8- Deterjanlar, dezenfektanlar ve tehlikeli kimyasal maddeler :

Çevreye duyarlı deterjan ve dezenfektanların kullanılması.

9- Atıklar:

Atıkların çeşitlerine (plastik, kağıt, cam vb.) ayrılması.

10- Diğer Hizmetler:

Yerleşim alanı büyük olan golf, tatil köyü vb. tesisler içerisindeki ulaşımın çevreye sera gazı vermeyen araçlarla sağlanması.

Ülkemizde Turizm Bakanlığı tarafından oluşturulan Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi Avrupa standartları göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Avrupa Birliği tarafından çeşitli ürünler ve turistik konaklama tesisleri için ‘‘EU⁶⁶ Eco-label’’adı altında bir dizi değerlendirme kriterleri

⁶⁶ AB Eko-Etiketi, Avrupa Komisyonu tarafından 16 Temmuz 2008 tarihinde kabul edilen daha geniş Sürdürülebilir Tüketim-Üretim, Sanayi Politikası eylem planının bir parçasıdır. Avrupa tarafından bilinen ve Çiçek sembolü ile ifade edilen Avrupa Birliği Eko-Etiketi, çevreye olan zararlı etkileri düşük, ürün ve hizmetlerde kullanılabilen bir etikettir. <http://www.eko-etiket.org/> (2013)

uygulanmaktadır. Bu kriterler yaşam döngüsü değerlendirmesini temel alan, çevresel analizini tanımlayan ve dünya çapında uygulanan bir sertifika yöntemidir.

Sürdürülebilir oteller hem çevresi ile ilişkisi doğrultusunda hemde bulunduğu yerin kültürel yaşamını göz ardı etmeden hizmet vermektedir. Genel anlamda yeşil yıldızlı otellerden beklentiler şu şekilde sıralanabilir;

- 1- Doğal çevreye bağlı kalmak
- 2- Ekolojik sürdürülebilirlik
- 3- Doğal çevrenin korunmasına katkıda bulunmak
- 4- Ekosistemin ait olduğu çevre ile ilgili eğitimler vermek
- 5- Kültürel yapıyı göz önünde bulundurmak ve korumak
- 6- Yerel topluluğa bir ekonomik getiri sağlamak

Bu bağlamda Sürdürülebilirlik ilkesi ile yapılmış Konsept otelleri örneklendirerek bu bölümde iç mekan analizlerine yer verilecektir. Değerlendirilen oteller sürdürülebilirlik ve ekolojik olma özellikleri ile ‘‘EU Eco-label’’ ünvanı olan otellerdir. Bunlardan Argos In Cappadocia Türkiyenin ilk ‘‘EU Eco-label’’ ünvanına sahip otelidir. Dünyanın farklı noktalarından verilen örnek otellerin tamamında Avrupa standartlarında çevreye duyarlı konaklama tesisi olarak hizmet verilmektedir.

Örnek olarak seçilen dört otel, yeşil yıldızlı olmaları sebebi ile tarihi ve geleneksel yöntemlerle inşa edilmiş olması veya mevcut tarihi binanın kullanım için yeniden işlevlendirilmiş olması ya da hem geleneksel yapım yöntemleri hemde modern yapım teknikleri ile yapılmış olmasına göre değerlendirilmiştir. Bu bağlamda konuklarına sundukları hizmetler değerlendirilmiştir. Birinci grupta; Adrere Amellal Hotel ve Hotelito Lupia antik kültür ve doğanın tamamıyla kendine özgü koşullarda yaşanması, konaklayanlar tarafından katıksız deneyimlenmesi. İkinci grupta; Amankora Paro Hotel, Argos In Cappadocia kültürel doku ve doğa koşullarının günümüz

konaklama anlayışına uyarlanarak lüks konaklama hizmetine dönüştürülmesi mekan ve kurgu bağlamında incelenmiştir. Her bir örnek için Yapının bulunduğu bölgeyle olan ilişkisinin yanı sıra yapı ve içmekan ilişkisi, hizmet ve kültürel yaklaşım ile konsept bütünlüğü incelenmiştir.

Adrere Amellal Hotel

Resim 118: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

Lokasyon: Mısır / Kahire /Siwa

Yapım Yılı: 1998

Tasarımcı: Çevreci ve otel işletmecisi Dr. Mounir Neamatalla

Genel Özellikler: Tarihte Makedonyalı Büyük İskender'in Mısır'a geldiği M.Ö. 331 yılında firavunluğunu resmen ilan ettiği yer olan Siwa'da eski Mısır'ın en ünlü kâhinlerinin yer aldığı tapınlardan biri olan Amon Tapınağı da bulunmaktadır.Yüzyıllar öncesinde Libya kökenli bir Berberi kabilesi olan Siwiler tarafından kurulmuş ve bölgede yaşayan Berberi halkının kültürünü yansıtan tamamen organik hasat ile elde edilmiş geleneksel mutfağı ile de misafirlerini 13. yy Mısır'ına seyahate çıkarmaktadır. Otel içerisinde ve dış mekanlarında elektrik yerine, geceleri aydınlatmak için mum ışığı kullanılmaktadır. Böylece gündüzleri muhteşem çöl

manzarası ve parlak gökyüzü izlenirken, geceleri en yakın yerleşim birimine 300km uzaklıktaki bu otel şehir ışıklarının aydınlattığı gökyüzünden sıyrılarak parlak yıldızlarla dolu gökyüzü açıkça görülebilmektedir.

Kullanıcılarına izole bir alanda farklı deneyimler yaşatmayı amaçlayan Adreer Amellal otel 60 dönüm arazi üzerinde medeniyetten hiçbir unsurun bulunmadığı birbirinden farklı boyutlarda altı yapıdan oluşmaktadır. Bu yapılar restore edilerek 1998 yılında otel olarak hizmete açılmıştır. Otelin konumlanmış olduğu Siwa gölü bu bölgedeki en büyük tuz gölü olmasının yanı sıra 1981 yılında Mısır'da kurulmuş olan EQI⁶⁷ tarafından çevreye olan kültürel ekonomik katkıları düşünülerek yapımı desteklenmiştir. Yüz yıllar önce terk edilmiş bu binalar geleneksel malzemelerine sadık kalınarak el işçiliği ve geleneksel aletlerle yeniden hayat bulmuştur. Çevresel ve kültürel yapıya olan tutumu ile 2005 yılının en iyi Ekolojik oteli seçilmiştir.

Konsept: 21.yy da 13.yy çöl yaşamını tüm zorlukları ile deneyimlemek.

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Mısırın en önemli vahalarından biri olan Siwa Oasis içerisinde bulunan bu otel, doğal yapısı ile bütünleşik mimari yapısının yanısıra geleneksel yöntemlerle inşa edilmiştir. Tuz gölünden elde edilen tuz ve palmye gövdeleri ile bölgede yaygın olarak bulunan toprak-kerpiç kullanılmıştır. Kaya tuzu ilave edilerek hazırlanmış kerpiç ile inşa edilmiş olması sebebiyle geceleri sıcak gündüzleri serin olması sağlanmıştır. Otel yapısı neredeyse farkedilmeyecek kadar bulunduğu çevreye kamufle olmuştur. Böylelikle yapının inşası için seçilen malzemeler ile doğal çevreye uyum sağlamış hem de bölgeye özel hava şartları için koruyucu özellik sağlamıştır.

İç mekanda ısıtma ve soğutma için doğal yollar dışında hiçbir teknolojik cihaz kullanılmamış olan bu otelde, konukların tamamı gerçek çöl deneyimini yaşamaktadır.

⁶⁷ EQI (Environmental Quality International): Hedefi bölge halklarının yaşam koşulları sürdürülebilir iyileştirmeler getirerek Afrika ve Orta Doğu büyüme ve gelişimine katkı sağlamak olan bir kuruluştur. <http://www.eiconsortium.org/measures/eqi.html> (2013)

Geceleri çöl soğuklarından korunmak için otel görevlileri tarafından hazırlanan sıcak su bidonları yatakların altına yerleştirilmektedir. Pencere ve kapıların konumları çöl rüzgarlarının yönüne göre konumlandırılarak en verimli hava sirkülasyonu sağlanmıştır. İç mekanda kullanılan tekstil malzemeleri elle dokunmuş ketenden imal edilmiş, böylelikle kullanıcılarına daha serin bir ortam sunmaktadır. Yatak odaları ve ortak kullanım alanlarında aydınlatma gündüzleri yerden yüksek pencerelerle sağlanmıştır. Böylelikle güneşin ısıtıcı etkisi en aza indirgenerek iç mekanlar aydınlatılmıştır. Çöl koşullarında sıkça rastlanan kum fırtınaları sebebiyle pencerelerin üzerlerinde gerekli hallerde kapatılmak üzere ahşap panjurlar bulunmaktadır. Konuk odalarında kullanılan mobilya ve aksesuarların tamamı, bölgenin geleneksel yapım yöntemleri ile yapılmıştır. Mobilyalarda gene bölgeye özel palmiye ağaçları kullanılmıştır.

Kurgu ve Mekan Analizi: El değmemiş mekanları keşfe çıkan antik kaşiflerin yaşadığı deneyim kadar olmasa da beton ormanlarından çıkan şehir insanlarına tüm çiplaklığı ile çöl yaşamını sunan doğal yapısı ile “Adrere Amellal Hotel” çağımızın yenilikçi eko otellerinden biridir.

Otelde sunulan yaşam ile mimari ve iç mimari yapılanma tam bir uyumluluk göstermektedir. Elektrik ve elektrikli alet kullanılmayarak, her tür araç gereç de dahil olmak üzere bulunduğu çevrenin kültürel miraslarına sadık kalınarak yapılmıştır. Binanın yapım şekli ve binanın kendine özgün formu bulunduğu çevre ile yüzdeyüz uyum sağlamaktadır. İç mekanda kullanılan tüm malzemeler ile mobilyalar yapıyı ve otelin bulunduğu çevreyi tamamlamaktadır. Özellikle mobilyaların üretimi için kullanılan zanaat tamamen geleneksel olup sadece ömrünü tamamlamış yaşlı palmiye ağaçları kullanılarak yapılmış olması mekandaki kurguyu desteklemektedir. Doğal ortamın örtüsü olan kum, yapıda kullanılan tuz ve kerpiç ile birleştirilerek hazırlanan tuğlaların renk ve dokusuyla örtüşmektedir. Yapının formu zaman içerisinde rüzgarın etkisi ile şekil değiştiren kum tepeleri gibi organik ve devingen görünmektedir. Tüm duvarların sıvanmaması, sıvalı duvarların net ve terazide olmaması çölün değişken kum tepelerinin biçimsizliğini iç mekana yansıtmıştır. Kusurlu diye nitelendirebileceğimiz

işçilik detayları bu mekanda canlılık hissi yaratmış, her an değişebilecek yeniden şekillenebilecek duygusu vermiştir.

Resim 119: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

Resim 120: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

Resim 121: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

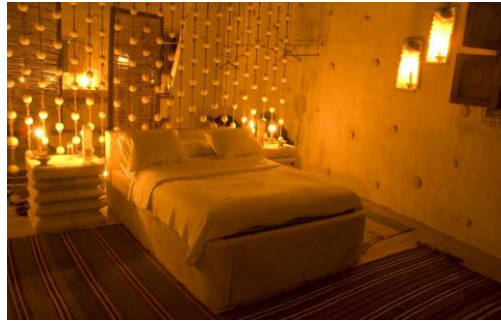
Resim 122: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

Resim 123: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

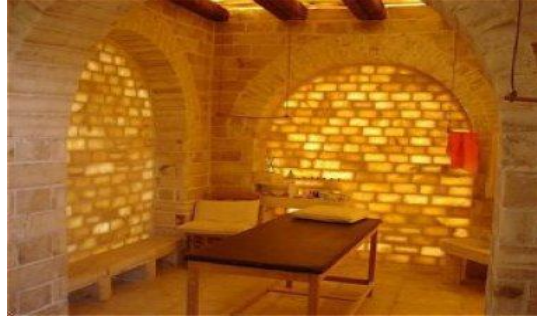
Resim 124: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

Resim 125: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

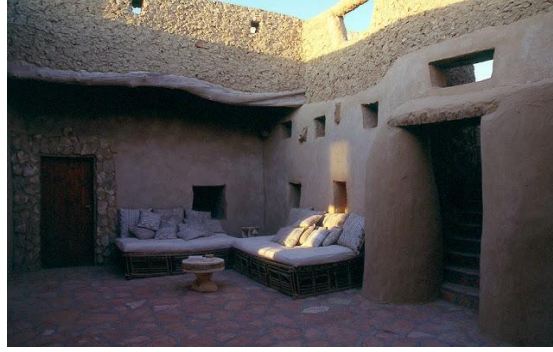
Resim 126: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

Resim 127: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrereamellal.net/gallery.html>

Resim 128: Adrere Amellal Hotel, Kahire, Mısır

Kaynak: <http://adrreamellal.net/gallery.html>

Amankora Paro Hotel

Lokasyon: Bhutan / Paro

Yapım Yılı: 1988

Tasarımcı: Ed Tuttle, Kerry Hill, Jean-Michel Gathy

Genel Özellikler: Luxuryhotels.com sitesi tarafından 15 Eylül 2012 tarihinde dünyanın en pahalı 5. Oteli seçilen Aman Resorts Hotel, Tibet Platosu ve Hindistan arasında Buhutan'da bulunmaktadır. Günümüze kadar devam ederek ayakta kalmayı başarmış tek Budist Krallık olma özelliği ile de turistler için çekici olmaktadır. Paro da dahil olmak üzere Thimphu, Punakha, Gangtey ve Bumthang vadilerinde beş ayrı yerleşkeden oluşmaktadır. Bu beş ayrı yerleşke beş ayrı locayı temsilen 7.yy da Budist rahipler tarafından hac ziyareti alanları olarak kullanılmaktaydı. Bozulmamış doğası, kültürü ve derin felsefi inançları ile birleşen doğa saygılı mimari yapıları ile konuklarını ağırlamaktadır. Otel çevresinde bulunan 7.yy da inşaa edilmiş Kyichu Lhakhang Tapınağında konaklayanların kendisini tarihsel bir yolculuk içerisinde hissetmelerini sağlamaktadır. Otel ziyaretçilerine diğer dört vadiye bulunan yerleşkelere ziyaret ve doğa yürüyüşleri olanakları sunmasının yanında modern dünyanın lüks gereksinimlerini de sunmaktadır.

Konsept: 21.yy olanakları ile 7.yy Bhutan'ına yolculuk

Kurguyu Destekleyen Tasarım Ögeleri: Geleneksel bina yapım malzemeleri ve modern mimari teknikler birleştirilerek yapılmış otelde, budizmin dinginliği ve doğa ile olan ilişkisi ön plana çıkarılarak tasarlanmış mekanlarda maksimum derecede tabiat iç mekana taşınmaya çalışılmıştır. Tavandan yere kadar inen pencere ve kapılar kullanılmıştır. Dış mekanda geleneksel ahşap işçiliği ile modern mimari birleştirilmiştir. Seçilen renk ve dokular ile bölgeye özgü ağaçlık alanda hemen farkedilmektedir.

Ortak kullanım alanları da dahil olmak üzere tüm odalarda doğal malzemeler kullanılmıştır. Kullanılan doğal malzemeler (Bölgeye özgü meşe, çınar, karak ve volkanik taşlar) tamamen endüstri ürünü olup geleneksel yapım teknikleri uygulanmış ürünlerden oluşmamaktadır. Zeminlerde kullanılan parkeler masif seçilmiş, ıslak hacimler için granit seramik veya doğal taş kullanılmıştır. İç mekanda seçilen renkler özellikle doğaya uyumlu olarak tercih edilmiştir. Kullanılan malzemelerin özellikle pürüzsüz ve parlak olmamaları dikkat çekmektedir. Böylelikle her ne kadar doğal çevre ve kültürün olağan koşullarından uzak ve yabancı bir çevre tasarlanmış olsada en azından bu şekilde bir bağ kurulmaya çalışılmıştır. Malzemelerin dokulu yüzeyleri kullanıcılara el yapımı işçiliğin bir parçası olan yaşanmışlık hissini vermektedir.

Vahşi doğanın ortasında dışarıdan bakıldığında yapının görünümü, iç mekandaki zarif ve sade tasarım anlayışını süpriz olarak sunmaktadır. İç mekanda konukların her tür ihtiyacı göz önünde bulundurulmuş her tür teknik ve teknolojik üründen faydalanılmıştır. Bu gün herhangi bir beş yıldızlı otelde görebileceğimiz donanımların hepsine sahiptir. Ancak sunulan hizmetlerde özellikle spa bölümünde yüzlerce yıldır hiç değişmemiş terapiler antik ilaç ve merhemlerle birlikte geleneksel yöntemlerle uygulanmaktadır.

Kurgu ve Mekan Analizi: Şehir yaşamının olanaklarından ödün vermeden, doğa içerisinde mistik deneyim yaşamak isteyen kullanıcılar için hazırlanan konsept ile, 7. yüzyılın içinde yirmibirinci yüzyıl konforu ile tatil olanağı sunulmuştur.

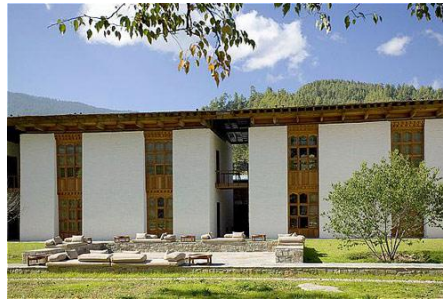
Otelin mimarisi bulunduğu çevre ile ilişkisi bazı bölgelerinde kullanılan geleneksel ahşap işçiliği ile sağlanmaya çalışılmıştır. Yüksek ve sık ağaçlık alan içerisinde hemen farkedilmektedir. Sunulan yaşam biçimi açısından değerlendirildiğinde yapının bu aykırılığının kurgusuna hizmet ettiğini söylemek mümkündür. Sonuç olarak bulunduğu çevreye tam bir adaptasyon sağlanmak yerine, gelen misafirlere buralı olmadıkları hatırlatılmak istenmiştir.

İç mekanda yapılan konsept de gene bu amaca hizmet etmektedir. Budist rahiplerin minimal düzeydeki yaşam stilleri iç mekan tasarımında yansıtılmamıştır. Aksine yüksek gelir seviyesinin satın alabileceği hertür mobilya aksesuar ve konfor sunulmaktadır. Bir anlamda kullanıcıların dış çevreden kontrollü bir şekilde soyutlanması sağlanmıştır.

Resim 129: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Giriş Kapısı

Kaynak: <http://www.amanresorts.com/amankora/home.aspx>

Resim 130: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Cephe Görünüşü

Kaynak: <http://www.amanresorts.com/amankora/home.aspx>

Resim 131: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Bahçe

Kaynak: <http://www.amanresorts.com/amankora/home.aspx>

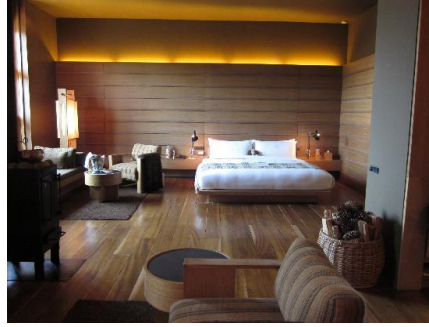
Resim 132: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Lobi

Kaynak: <http://www.amanresorts.com/amankora/home.aspx>

Resim 133: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Lobi

Kaynak: <http://www.amanresorts.com/amankora/home.aspx>

Resim 134: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Suit Oda

Kaynak: <http://www.amanresorts.com/amankora/home.aspx>

Resim 135: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Banyo

Kaynak: <http://www.amanresorts.com/amankora/home.aspx>

Resim 136: Amankora Paro Hotel, Paro, Bhutan, Restoran

Kaynak: <http://www.amanresorts.com/amankora/home.aspx>

Hotelito Lupaia

Lokasyon: İtalya / Toskana/ Siena

Yapım Yılı: 1200 yılında inşa edilmiş 1997’de restore edilmiş

Tasarımcı: Murzilli Ailesi

Genel Özellikler: Floransa, Pienza, Cortona, San Gimignano ve Siena gibi en ünlü İtalyan Ortaçağ şehirlerini ziyaret etmek için stratejik bir konumda olan Hotelito Lupaia, kırmızı şarapları ile ünlü Chianti, Montepulciano ve Montalcio bölgelerinin ortasında yer almaktadır. 1200 yılında inşa edilmiş geleneksel Ortaçağ yapısının 1997 yılında yeniden kullanıma hazırlanarak Murzilli ailesi tarafından hizmete açılmıştır. Murzilli ailesi yüzyıllar öncesinin İtalyan konuk severliği ile köklü geçmişini sentezleyerek konuklarını ortaçağın sakin çiftlik yaşamını sunmaktadır. Otel çevresinde bulunan zeytinlikler, hala organik ve geleneksel tarım yöntemleri ile üretilen yiyeceklerle gastro turizmine de hizmet etmektedir. Ayrıca konuklara geleneksel Toskana yemek tariflerinin öğretildiği kurslar verilmektedir. Geleneksel İtalyan kültürünün tam deneyimlenmesi için her tür imkan konuklara sunulmaya çalışılmaktadır. Bağ bozumları, geleneksel yemekleri, organik tarım ile gastro turizmine ilgi duyanlar için lezzet durağı olmaktadır. Otel yakınlarında bulunan Montepulciano kilisesi de yine aynı dönemlerde inşa edilmiş ve konaklayanları ziyareti için yürüyüşler düzenlenmektedir.

Konsept: Ortaçağ yaşamı

Kurguyu Destekleyen Tasarım Ögeleri: 1200 yılında inşa edilmiş taş bloklardan oluşan ve yığma tipteki bina orjinalliğini kaybetmeyecek şekilde restore edilmiştir. Bölgede yaygın olarak görülen tipik çiftlik evlerinden biri olan binada yöresel taş ve tuğla ile ahşap malzemeler kullanılmıştır. Ortaçağ’da çok sık rastlanan avlulu bir plana ve yüksek duvarlara sahiptir. Duvarlarda taş kullanılırken kapı ve pencere boşluklarını daha düzgün bitirebilmek için tuğla kullanılmıştır. Çatı ve kat zeminlerinde ahşap kütükler ile inşaa edilmiştir. Çatının büyük bir kısmında halen

orjinal kiremitleri bulunmaktadır. Yöresel malzemelerin birleşimi ile yapılan binada alındıkları çevre ile aynı renk ve dokuda olan malzemelerin kullanılmasıyla çevreye uyum sağlanmıştır.

İç mekanda Murzilli ailesinin nesilden nesile aktararak korunan antika mobilyaları, konukların ortaçağ geleneksel yaşamın daha iyi hissedebilmeleri için aksesuar olarak kullanılmıştır. Geleneksel el işçiliği desenler ve ünlü tablolar duvarlarda , ipek kumaş ve el dokuması örtüler mobilyalarda, döneme ait aydınlatmalar tüm mekanlarda kullanılmıştır. Odalar ve ortak kullanım mekanlarında kullanılan renk ve dokular ile ortaçağ masalından bir an yaşatılmaya çalışılmıştır. Özellikle hiçbir oda bir diğerine benzer şekilde düzenlenmemiş her birinde farklı renk ve dokular tercih edilerek farklı anlar ve mekanlar yapılmaya çalışılmıştır. Her odada ısınmak için orjinal şömine bulunmaktadır. Bu şömineler yapının yapıldığı günden beri formu değiştirilmeden kullanılmıştır. Restoran kısmı yemek yiyenler ile hazırlayanların birbirini görebilecekleri şekilde düzenlenmiş, böylece arzu eden konukların yemeğin yapımına katkı sağlaması amaçlanmıştır. Pişirme tezgahının arkasında kullanılan seramikler, geleneksel usüllerle üretilmiş el yapımı karolardan oluşmaktadır.

Kurgu ve Mekan Analizi: Ortaçağ İtalya'sında geleneksel yöntemlerle üretilmiş şaraplar eşliğinde eski tariflerle yapılmış yemeklerin tadına bakılabileceği, günümüz dünyasında bir masal mekanı kurgulanmıştır.

Yapının özgün strüktürü eşliğinde geniş bir tepenin üzerine konumlanması ufuk çizgisine kadar uzanan zeytinlikler ve bağları gözlemlemek mümkün olmaktadır. Özellikle otelin yakın çevresinde başka bir bina görülmemesi yaratılmak istenen kurguyu tamamlayıcı nitelikte olmuştur. Çevresinden izole olan yapı konuklarını gerçeklikten uzaklaştırmaktadır. Doğal koşullarından uzaklaşan ziyaretçiler Ortaçağdan bir kesit sunulan mekanda satın alınabilir yaşam deneyimi yaşamaktadır.

İç mekanda kullanılan renkler, mobilyalar seçilen dönemi yansıtan, aksesuarların gerçekçiliği masalsi atmosferin tamamlanmasını sağlamaktadır. Özellikle yataklar ve yatak başlarındaki mobilya işçilikleri kurguyu tamamlamaktadır. Binanın iç

yapısına dokunulmayarak (yeni mekanlar eklenmesi, mevcut mekanların büyütülmesi veya küçültülmesi vb.) oluşturulmak istenen kurgunun algılanmasını olumsuz yönde etkileyecek hiçbir çalışma yapılmamıştır. Yapının özgünlüğü korunarak işleve göre mekanın düzenlenmesi değil konukların mekana has özelliklere uyum sağlaması amaçlanmıştır.

Resim 137: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Görünüş

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 138: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Avlu

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 139: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Havuz

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 140: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Havuz

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 141: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Restoran

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 142: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Restoran

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 143: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Suit Oda

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 144: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Standart Oda

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 145: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Suit Oda

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 146: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Suit Oda

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 147. Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Suit Oda

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Resim 148: Hotelito Lupaia, Toskana, Siena, İtalya, Banyo

Kaynak: <http://www.lupaia.com/tuscany-relais.html>

Argos In Cappadocia

Lokasyon: Türkiye/ Kayseri / Eski Üç Hisar Köyü

Yapım Yılı: 1997

Tasarımcı: Mimar Turgut Cansever

Genel Özellikler: Kapadokya bölgesi, başta Nevşehir olmak üzere Kırşehir, Niğde, Aksaray ve Kayseri illerine yayılmış bir bölgedir. Bu bölgede Peri Bacaları olarak adlandırılan oluşumlar 60 milyon yıl önce; Erciyes, Hasandağı ve Güllüdağ'ın püskürttüğü lav ve küllerin oluşturduğu yumuşak tabakaların milyonlarca yıl boyunca yağmur ve rüzgar tarafından aşındırılmasıyla meydana gelmiştir. MÖ 12. yüzyılda Hitit İmparatorluğu, MÖ 6. yüzyıldaki Pers İmparatorluğu, MÖ 332 Kapadokya Krallığı, M.S. 17 Roma İmparatorluğu, 11.yy Selçuklular ve bunu takip eden Osmanlı İmparatorluğunun eline geçen Kapadokya adeta medeniyetlerin buluşma noktasıdır. Böylesine kadim uygarlıkların birleştiği noktada yer alan Argos In Cappadocia Otel Türkiye'deki ilk eco otel olma özelliği ile de dikkat çekmektedir. Kayalara oyulmuş geleneksel Kapadokya evleri ve güvercinlikler yörenin özgün yapılarıdır. 19.yy'da yamaçların ya da kayaların içi oyularak inşa edilmişlerdir. Otelin bulunduğu yamaç eski bir manastır yerleşkesi ve buna bağlı mağaralar ile kayalara oyulmuş evlerin birleşiminden oluşmaktadır. İlginç topografyası ve geleneksel anadolu yemekleri ile turizmin ilgi odağı olan Kapadokya'da bulunan Argos In Cappadocia Otel farklı medeniyetlere ev sahipliği yapan bölgede sunduğu hizmetlerle bu doğal güzelliklerin içinde yaşama imkanı sunmaktadır.

Konsept: 60 milyon yıl önce oluşmuş doğal mağarada konaklama

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Otelin yapısının içinde mevcutta var olan eski manastır yapısı bölgede bolca bulunan volkanik taşlardan yapılmıştır. Bu manastıra ait yer altı mağaraları ve kayaya oyulmuş odalardan oluşan bölümler de otelin yapımı sırasında değerlendirilmiştir. Geleneksel olarak bölgede mevcut volkanik ocaklardan çıkarılan taşlar kolayca işlenme sonra da katılama özelliği göstermektedir.

Böylelikle yapıda kullanımı son derece kolay hale gelmektedir. Gözenekli yapısı sayesinde ısı izolasyonu sağlamaktadır. Otelin bulunduğu yamaca yerleştirilen konaklar da bu taşlardan inşa edilmiştir.

Otel aslen üç farklı yapısal oluşumdan meydana gelmektedir; Manastır, mağaralar ve yeni yapılan konaklar. Bu konaklardan herbirinde bölgeye has mimari özellikler uygulanmış, konakların iç kısımları mağaralara bağlantılı olarak düzenlenmiştir. İç mekanlarda mağaraların kendi dokuları açıkça görülebilmektedir. Ayrıca otel içerisinde temel ihtiyaçlar olan elektrik, su tesisatı gibi unsurlar yöresel volkanik taşlarla örtülmüştür. Bunun yanı sıra iç mekanda kullanılan mobilyalar ve aksesuarların hiç biri geleneksel nitelik taşımamaktadır. Malzeme renk ve doku seçimi olarak doğal görüntü yakalanmak istenmiştir. Ancak kullanılan tüm bu malzemeler (ahşap, seramik, taş) endüstriyel ürünlerden oluşmaktadır. Genel anlamda Osmanlı, Modernizm vb. pek çok öge birbiriyle uyumsuz bir biçimde karıştırılarak kullanılmıştır. Yapıyı oluşturan doğal unsurlar dışındaki tüm malzeme ve mobilya seçimi geleneksel kültürden uzaktı. Özel nitelikli pek çok mobilya ve aksesuar otelin lüks hizmet anlayışı içerisinde kullanılmıştır. Herbir odanın içerisinde yapılmış olan şömineler volkanik taşlar üzerine geleneksel motifler taşımaktadır.

Kurgu ve Mekan Analizi: Tam anlamıyla doğa harikası bir bölgede ilginç volkanik oluşumların izlendiği, izole mağara yaşamı deneyimi.

Turistik olarak ilgi çekiçi bölgede bulunan jeolojik yapılar yani Peri Bacaları tepenin üstüne konumlandırılmış bu otelde ufuk çizgisinin sonuna kadar devam etmektedir. Böylece olağan üstü güzellikteki doğa içerisinde çevresiyle uyumlu bir yapı oluşturulmak istenmiştir. Özellikle binanın bulunduğu tepeye son derece uyumlu bir şekilde yerleştirilmiş olduğu görülmektedir. Renk ve doku olarak yamaç üzerine tam bir uyum sağlamıştır.

Yöresel mimari çizgileri ile çevresindeki diğer yapılarla da uyum sağlamıştır. Sade ve gösterişsiz mimarisi ile içindeki lüks mekanları saklı tutmaktadır. İç mekanda kullanıcı rahatlığı ve günümüz koşullarının her tür ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır.

Ancak bu noktada mağaralarda konaklama fikri doğallığını kaybetmiştir. Kültürel öğelerle yer verilmemiş mobilya ve aksesuarlar mağara kavramını başkalaştırmıştır.

Resim 149: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye

Kaynak: <http://www.argosincappadocia.com/TR/>

Resim 150: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye

Kaynak: <http://www.argosincappadocia.com/TR/>

Resim 151: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye, Dış Mekan

Kaynak: <http://www.argosincappadocia.com/TR/>

Resim 152: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye

Kaynak: <http://www.argosincappadocia.com/TR/>

Resim 153: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye, Ortak Kullanım Alanı

Kaynak: <http://www.argosincappadocia.com/TR/>

Resim 154: Argos In Cappadocia, Kayseri, Türkiye, Suit Oda

Kaynak: <http://www.argosincappadocia.com/TR/>

5.2.2 Öykünme

Öykünme yani Mimesis, İlkçağ Yunan felsefe düşünürlerinden Platon⁶⁸ ve Aristoteles' in sanata yaklaşımında, düşünme ve yaratım sürecinde bir şeyin başka birşeye örnek oluşturması temsiliyet, metafor (eğretileme), alegori (simgeleme) ve simülasyon (taklit) gibi tavrırları içermesi olarak değerlendirilmiştir. Platon, sanatın kendisine konu edindiği, öykündüğü nesnelerin, fikirlerin (idea) gölgesinden başka

⁶⁸ Platon: Yunanca: Πλάτων, Plátōn; MÖ 427 - MÖ 347, Antik/Klasik Yunan filozofu, matematikçi, felsefi diyaloglar yazarı ve ilk yüksek öğretim kurumu olan Atina Akademisinin kurucusu. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/464215/Platonism> (2013)

birşey olmadığını savunmuştur.⁶⁹ Aristoteles için mimesis yalnızca sanatın özünü oluşturan bir etkinlik değil, aynı zamanda insana özgü olan bir içgüdüdür, insanın psikolojik doyumunu sağlar.⁷⁰ Aristo' ya göre tüm sanat eserlerinde esas amaç katharsis (Arınma) dır. Kullanıcı, izleyici, okur, dinleyici, gözlemci kendini hayatı kopyalayan eserlerden birinde var eder, böylece duygusal doyuma ulaşmayı sağlar.

İnsanın yaşam biçimi ve kültürünü incelerken insanın doğadaki var oluşu felsefenin ana konusudur . İnsan ise yaşadığı çevreyi değiştirebilen, fiziki koşullara göre yaşamını organize edebilen, doğayı değiştirip biçimlendirerek, mimari ve iç mimari tasarımı ortaya koyuşu esnasında temelde doğadan esinlenmektedir. Doğadan esinlenmediğinde ise özenilen bir yaşam biçimi, tarihten bir dönem veya henüz yaşanmamış idealize edilmiş bir an esin kaynağı olmaktadır. Toplumun her katmanından kullanıcılara hayal edebildiklerinin üzerinde hizmet vermeyi amaçlayan iç mimar fonksiyonlitede, kurgu ve mekanın mevcut verilerini harmanlayarak yeni çağın mekan tasarımına imza atmaktadır.

Hayatlarımızdan parçalar bulduğumuz mekanlarda, kültürel öğeler taşıyan bölümler, mekanın bütünündeki atmosferi kullanıcıya fiziksel ve duygusal deneyimleri yaşatmaya değer kılmaktadır. Günümüzde öykünülen konular birbirinden farklı ele alınarak satılabilir yaşam anlarına dönüşmüştür. Böylece turizm ve eğlence sektörü başta olmak üzere pek çok alan da ticari kazanca dönüşmüştür. Öykünmenin gerçekleştiği konu ne olursa olsun, her bir yapı ve iç mekan bütünüünün insanda yarattığı etki, günümüzde son derece önem kazanmıştır. Yaklaşım olarak farklı bir yaşam kesitini, kullanıcıya sunmak isteyen globalleşmiş dünyanın otel ve konaklama mekanları bu doğrultuda tasarımlara yer vermektedir.

⁶⁹ Platon (Eflatun), Devlet, Mehmet Ali Cimcoz (Çev.), Sabahattin Eyüboğlu (Çev.), İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları,2013

⁷⁰ Aristoteles, Politika, Murat Temelli (Çev.), İstanbul:Ark Kitapları,2013

Bu bölümde mekan tasarımında öykünme konseptini kaynak olarak kullanan örnek konaklama mekanı analiz edilmiştir.

Attrap'Rêves Bubble Hotel

Lokasyon: Fransa/ Allauch/ Chemin de la Ribassière

Yapım Yılı: 2010

Tasarımcı: Pierre Stephane Dumas

Genel Özellikler: Fransa'da 15.000 m²' lik çam ormanı ile çevrili milli parkın içerisinde bulunan Attrap'Rêves otel, genel kullanım alanı olarak kullanılan taş bina haricinde altı adet kabarcıktan oluşmaktadır. Bu kabarcıklar geri dönüşümlü malzemeden imal edilmiş olup strüktürel olarak ayakta durabilmek için bir ampulden daha az enerji harcayan hava kompresörü kullanmaktadır. Çadır kampı ve bungalow tatillerine farklı bir yaklaşım getirerek konaklama koşulları bir üst seviyeye taşınmıştır. Özellikle geceleri gökyüzü ve yıldızları izlemekten hoşlananlar için oluşturulan bu otel konseptinde her kabarcığın kendisine ait bir de teleskobu bulunmaktadır. Konaklayanlara bölgeden gözlemlenilebilen yıldızlar ile ilgili yıldız haritası da verilmektedir. Böylece yıldızları seyretme meraklılarına açık alanda teknik donanım da sunulmaktadır. Attrap'Rêves otel yıldız seyri fikrini dört ayrı milli parkta gerçekleştirmektedir. Bunlar sırasıyla Attrap'Rêves Allauch, Attrap'Rêves La Bouilladisse, Attrap'Rêves Montagnac Montpezat Puget, Attrap'Rêves City.

Fransa'nın el değmemiş ormanlarında şehir dışında kamp tatili yapmaya cesaret bulamayanlar tüm çıplaklığı ile ormanın ortasındaiken, bir yandan da izole ve damıtılmış bir ortam da konaklayabilmektedirler.

Konsept: Çimenlere yatmadan Makrokozmoz'u seyretmek

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Zamansız ve mekansız olma kavramları doğanın tam ortasındaki bu şeffaf kabarcıklarla verilmek istenmiştir. Açık havanın tüm koşullarından korunabilinirken bir yandan da konaklayanları, dış koşulların

tamamından sıyırıp ayıran şeffaf bir mekanda doğanın tüm güzelliklerini gözlemleyebilmektedirler. Çam ormanının ortasında konukların paniklemesini önlemek için ise iç mekanda tamamen günlük yaşamın konforu sunulmuştur. Herhangi bir evde veya otelde bulunabilecek, çift kişilik yatak, halı, komodin, aydınlatma araçları bulunmaktadır. Ayrıca iç mekanda beş ayrı yaklaşımla düzenleme yapılmıştır. Bunlar sırasıyla şu şekildedir; Suite Chic & Design, 1001 Nuits, Zen, Glamour, Nature . Bu beş ayrı içmekan yaklaşımı ile doğada konaklama eyleminin farklı kullanıcılar hedeflenmiştir. Pekçok turizm işletmesinin başvurduğu bu yöntem ile aynı metre karedeki mekanlar farklı usulularla dizayn edilerek ürün ailesi genişletilmiştir.

Çevresi ile olan ilişkisi bozulmaması açısından kabarcıklar arası ulaşım doğal patikalar ile sağlanmıştır. Mekanı oluşturan birimler doğaya temas etmemekte, kendi içerisinde bir bütün olarak durmaktadır. Bir anlamda evcilleştirilmiş alan özgün doğadan ayrı tutulmuştur.

Kurgu ve Mekan Analizi: Şehirden koparak tüm çıplaklığı ile doğanın içinde konaklayacak cesareti olmayanlara şeffaf bir kürede, doğadan kopmadan ama doğaya dokunmadan kalabilecekleri yaşam alanları sunulmuştur. Macera arayan ancak aradığı macerada kontrol isteyenler için, hem çevreye duyarlı yapısal özellikleri hem de günlük yaşamın konforunu sağlayan iç düzenlemesi ile uyumluluk göstermektedir. Yapının kurulumu için doğanın değişimi ya da değiştirilmesi de gerekmemektedir. Doğal alanda bulunan düzlükler değerlendirilmektedir. Orman ile konaklayanlar arasında sınır oluşturmaması için çevre düzenlemesi yapılmamıştır. Yalnızca patikalar ile ulaşım sağlanmaktadır. Tüm bunun yanı sıra her bir kabarcık istenildiğinde farklı bölgelere taşınarak da kullanılmaktadır, bu özelliği ile de kullanıcı konaklayacağı kabarcıkların konumlarını da belirleyebilmektedir. Attrap'Rêves otel geceleri yıldızların altında uyumanın evcilleştirilmiş bir kurgusunu sunmaktadır. Bunu hem yapısal yaklaşımı hem de iç mekan kurgusu ile başarabilmiştir.

Resim 155: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 156: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 157: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 158: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 159: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 160: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 161: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 162: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 163: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 164: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Resim 165: Attrap'Rêves Bubble Hotel, Fransa

Kaynak: <http://www.attrap-reves.com/en/>

Tree Hotel

Lokasyon: İsveç /Lule / Harads

Yapım Yılı: 2010

Tasarımcı: Sandell Sandberg, Bertil Harström, Bolle Tham ve Martin Videgård

Genel Özellikler: İsveçin Harads bölgesinde bulunan Lule nehri etrafında olan Tree Hotel, Britta Lindvall ve Kent Lindvall adlı çevreci girişimciler tarafından 2010 yılında kurulmuştur.

Kuzey Kutup ışıkları olarak bilinen ‘‘Auroral Oval’’ İsveçin yeryüzündeki konumu sebebi ile gözlemlenebilmektedir. Dünyanın pek çok yerinden turistler özellikle Mart ve Nisan aylarında bu doğa olayını gözlemlemek üzere ülkeyi ziyaret etmektedirler. Bu ışıkları gözlemek için özellikle şehir ışıklarından uzak, düzlük veya yüksek bölgeler tercih edilmektedir. Lule nehri kıyısında bulunan asırlık çam ormanlarının içerisindeki bu otel, konumu itibarıyla el değmemiş bir doğal güzelliğin ortasında, geceleri kutup ışıklarının da gözlemlenebildiği nadir bölgelerden birinde bulunmaktadır.

Dört farklı mimar tarafından dört farklı yaşam alanı planlanmıştır. (The Cabin, The Mirrorcube, The Bird's Nest, The Blue Cone, The UFO, The Tree Sauna) Tüm bu alanlar planlanırken doğanın tam ortasında ancak lüks ve konfordan ödün verilmeden hizmet sunulmaktadır. Doğayla başbaşa adeta doğaya kamufle olmuş mekanlarda kullanılan tüm mimari, iç mimari öğeler ve ürünler geri dönüşümlü malzemelerden oluşmaktadır. Gözlemek gözlem yaparken de gözlemlenilen alanda derinlik kazanmak için ağaç evler lüksten vazgeçemeyen doğa severlere farklı tatil olanağı sunmaktadır.

Konsept: Yerden 5.5m yüksekten doğayı gözlemlemek

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: İsveç'in en eski ormanlarından birinde doğa ile insan arasında, gözlemci ve gözlenen ilişkisi Tree Hotel'de farklı bir yaklaşım ile yapıya dönüştürülmüştür. Öykünülen doğa burada maksimumda işlenmiştir. ‘‘The Mirrorcube’’ kabininde dış mekan tamamen aynayla kaplanmış, kabinin bulunduğu mekanda kamufle olması sağlanmıştır. Üzerinde altı adet farklı boyutlarda pencere bulunmaktadır. Fakat bunlar da dış yüzeyden farkedilmeyecek şekilde yapılmıştır. Kullanıcılar iç mekandan doğayı gözlemleyebilmekte fakat iç mekan dış yüzeyden algılanmamaktadır. Aynanın üzeri ise kızıl ötesi microfilm tabakası ile kaplanarak etrafta bulunan kuşların çarpması engellenmiştir. İç mekanın tavan ve duvar yüzeyi kontrplak malzeme ile kaplanmıştır. Her bir ağaç evin iç ve dış mekanda seçilen malzemeler ekolojik olma özelliklerinin dışında buldukları doğal ortamı taklit etmektedir. İşlenmiş malzemeler bir araya gelerek yapıları oluşturmuştur. ‘‘The Bird's Nest’’ (Kuş Yuvası) isimli kabinin dış mekanı dev bir kuş yuvasını andırmaktadır. Dış

mekanın tamamı ağaç dalları ile örtülmüş doğal ortama kamufle edilmiştir. İç mekanda ise gene huş ağacından konturplaklar kullanılarak iç yüzeyler düzleştirilmiştir. "The Blue Cone" (Mavi Koni) isimli yapıda ise geleneksel ahşap ev yapım teknikleri uygulanmış iç ve dış yüzeylerinde yine ahşap kaplamalar kullanılmıştır. "The Cabin" (Kulübe) isimli yapı dört ağaç gövdesi üzerine oturtulmuştur. Yerden altı metre yükseklikte konumlandırılan kabinde dışarıdan bakıldığında çevresiyle uyum sağlayabilmesi için bu defa renk kullanılmıştır. Her ne kadar doğada tamamen kamufle olmuş gibi durmasa da iç mekanda tavandan yere kadar kullanılan pencereler ile doğal ortam ve iç mekan ilişkisi kurulmuştur. Bu da kullanıcılara buldukları alanın tamamını gözleme olanağı sağlamaktadır. Mobilyalar ve aksesuarların yapıldığı malzemeler geri dönüştürülebilen ya da geri dönüştürülmüştür. Her bir kabinde banyo kısımlarında yakmalı klozetler kullanılmış atıklar bu şekilde doğaya daha az zararlı hale getirilmiştir. "The Ufo" (Uçan Daire)⁷¹ isimli yapıda yapının formu ve ismi ile tamamiyle doğadan kopuş amaçlanmıştır. Tüm yapılara ulaşım ahşap merdiven köprü veya rampalarla sağlanmaktadır. Yerden yukarıda olma kullanıcıların gözlem için daha büyük alanları tarayabilmelerini sağlamaktadır. Yapıların birbirlerinden uzak mesafelerde olması sayesinde kullanıcılar doğanın sesizliği içinde yalnızlığı deneyimlemektedir. Bu tek başınalık içerisinde sunulan iklimlendirilmiş konforlu iç mekan düzenlemeleri ile kullanıcılar kendilerini doğanın içinde bulunan şehir yaşamından parçalar sayesinde terkedilmiş hissetmemektedirler.

Kurgu ve Mekan Analizi: Doğanın içerisinde kamufle olmuş, ekolojik ve teknolojik ürünlerle inşa edilmiş Tree Hotel kullanıcılarına çıplak doğayı sunmayı amaçlıyor. Kurgusal anlamda doğayla kaynaşmış yapılar tasarlanmıştır. Ancak bu fikir her birimde tam anlamıyla gözlemlenememektedir. The Mirrorcube ve The Bird's Nest isimli yapılar tam anlamıyla kurguya uymakla beraber diğer yapıların iç mekan

⁷¹ UFO: İngilizce: Unidentified Flying Object, Türkçe: Tanımlanamayan Uçan Cisim. Bilimsel bir açıklaması olmadığı ve genellikle dünya dışı yaşam taşıdığı iddia edilen gizemli nesne. Türkçede "Uçan Daire" kavramı da sıklıkla UFO anlamında kullanılır. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/614506/unidentified-flying-object-UFO> (2013)

tasarımında dış form ile ilişki kurulmadığı yapının dış görünümünden bağımsız olarak planlandığı görülmektedir. İç mekanda tüm kabinlerde konsept ve malzeme bütünlüğü görülmektedir. Özellikle ince yapı işlerinde görülen ortak dil aynı ahşap cinsinin kullanılması ile sağlanmıştır. Aydınlatma ve aksesuarlarda ahşap işçiliklerinde ortak malzeme renkleri ve dokularının kullanılması bu bütünlüğü destekleyici birer unsurdur. Doğanın içerisinde bulunma fikri; yalnızlık, tek başlılık hissi uyandıracak şekilde öncelikle her yapıda belirgin olarak kullanılmış olan yerden yüksekte bulunması ile verilmeye çalışılmıştır. Aynı zamanda ayakları yere basmayan insanlığın tabiatın üstünde olduğu hissini hem yükseklikle hemde kullanılan son derece teknolojik malzemelerle vurgulamaktadır. Genel olarak her bir kabinin bir diğerini göremeyecek şekilde araziye yerleştirilmiş olması kurguyu desteklemiştir.

Resim 166: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 167: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 168: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 169: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 170: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 171: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 172: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 173: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 174: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Resim 175: Tree Hotel, Harads, İsveç

Kaynak: <http://www.treehotel.se/?pg=rooms>

Château de Bagnols Hotel

Lokasyon: Fransa/ Bagnols/ Lyon

Yapım Yılı: 13.yy

Tasarımcı: Tom Wilson, Jean Gabriel Mortamet, Henri ve Romi Guglieri

Genel Özellikler: 13.yy da inşa edilen şato daha sonar yapılan ek ve düzenlemeleri ile rönesans hareketinin bir ürünüdür. Özellikle dönemin önde gelen ailelerinden ‘Balzack’lara aittir. Dönemin ünlü mimarları tarafından inşa edilen şato altın parke taşları, klasik oranları ve geleneksel duvar resimleri ile günümüze kadar

farklı aileler tarafından alınarak korunmuştur. 1490 yılında Charles VIII tarafından alınmış ve o dönemde önemli ticaret kentlerinden birine dönüşmüş olan Liyon'un popülaritesi artmıştır. Dönem dönem farklı kullanıcıların eline geçen şatoda eklemeler yapılmıştır. Bu eklerden en önemlisi altından yapılma üzerinde üç yıldızlı kask sembollerinin bulunduğu şöminelerdir. 18.yy da Barthélemy Hesseler şatoyu aldığında Lyon ipek ticareti ve dokumacılığı konusunda bir merkez konumundaydı. Bu dönemde İtalyan sanatçıların dikkatini çekmiş ve iç mekanların tasarımlarını değiştirmişlerdir. Dolayısıyla iç mekanlarda İtalyan etkisi hissedilmektedir. Ayrıca Fransız devrimi sürecinde şato ayakta kalmaya devam etmiş, bazı devrimcilerin buluşma noktası olarak kullanılmıştır, hatta o günlerin anısına yemek salonunda bulunan taş şöminenin üzerine "Fleur de Lys" (Zambak) sembolü işlenmiştir. 19.yy da şato çevresinde bağcılık ve şarap üretimi popüler olmuştur. 1987 yılında şatonun yeni sahipleri Leydi Helen Hamlyn ve Lord Paul Hamlyn günümüzde otel olarak kullanılan şekline dönüştürmek üzere büyük bir restorasyon projesi başlatmıştır. Dört yıl süren restorasyon çalışmalarının ardından Otel kullanıma açılmıştır. Günümüzde Lyon kenti şarapçılık ve bağları ile ünlü bir şehir haline gelmiştir. Fransa'nın en gözde gastro turizminin bulunduğu bu kentte Château de Bagnols bir otele dönüşmüştür.

Konsept: Tarihten bir sayfada konaklamak

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Geçmişe yolculuk yapmak isteyenlere yönelik otelde, yirmi birinci yüzyıldan uzaklaşmak zor değildir. Öykünülen geçmiş bu otelde içmekanları, mimarisi ve konuklarına sunulan döneme ait mutfağı ve şaraplarıyla karşımıza çıkmaktadır. Zaman içerisinde pek çok kez el değiştiren şato her dönemin kendine has mimari ve iç mimari stillerini bir arada barındırmaktadır. Son sahipleri tarafından 1987 yılında başlatılan restorasyon çalışması sonucunda şatonun ilk inşa edildiği dönemdeki duvar süslemeleri ortaya çıkarılmıştır. Özellikle duvar ve tavanlardaki kalem işçilikleri zaman içinde eklenmesi sebebiyle pekçok ustanın elinden çıkmıştır. Rönesans dönemi etkisindeki şatoda, kullanılan mobilyalar 17.yy ve 18.yy lara ait olup tüm avrupadaki koleksiyonerlerden satın alınmış ve restore edilmiştir. Orjinal döneme bu şekilde bağlı kalınması otelde oluşturulmak istenen kurgunun

tamamiyle yerine oturmasını sağlamıştır. Antika yataklar, koltuklar ve sehpa gibi 18.yy' la ait orjinal kadife kumaşlar kaplamalarda kullanılmıştır. 21 oda, 1 suit ve ortak kullanım alanlarında kullanılan tüm mobilya ve aksesuarlar büyük bir özenle bir araya getirilmiştir. Pencere ve kapılar restorasyon sırasında orjinaline sadık kalınarak yenilenmiştir. Bina içerisinde kullanılan antika ipek ve kadife kumaşlar perdelerde, döşeme kaplamalarında uygulanırken eski yapım tekniklerine uygun olarak yapılmıştır. Şatonun eski taş mahzeninde Hamlyn ailesine ait bağlardan gelen üzümlerle üretilmiş şaraplar bulunmaktadır. Bu mahzende kullanılan tüm fiçılar ve şarap presleri 18.yy'a aittir. Dış bahçe 18.yy da Jean Brunel tarafından tasarlanmış restorasyon sırasında şatoya ait gravürlerden orjinaline sadık kalınarak yenilenmiştir. Ortak kullanım alanlarından biri olan restoranda "Salle des Gardes" (Bekçi Odası) kullanılan şömine Fransanın en büyük gotik şöminelerinden biridir. Tarihsel yapısı, orjinal iç mekanları, şatoya ait iç avlu ve dış bahçesi de dahil olmak üzere öykünülen geçmiş Château de Bagnols Hotel'de yaşanılabilir olmuştur.

Kurgu ve Mekan Analizi: Teknolojik şehir yaşamından uzaklaşarak üç yüz yıl öncesinin Fransasından yaşam kesitleri sunan bir otelde konaklayarak, dönemin asilleri gibi ağırlandırmak isteyen kullanıcılar için nadir örneklerden biridir. Château de Bagnols otel, konuklarına Fransız kültürünü 18.yy'ın görkemli şato yaşantısını gelenekleri ile sunmaktadır. Otelin bulunduğu yalın çevre kendisine ait arazisi ile konaklayanlarını gerçek dünyadan kopartabilmiştir. Köklü geçmişe sahip binanın daimi kullanım amacı değiştirilerek konaklama mekanına dönüştürülmüştür. Şatonun genel kullanımında zaten mevcut 21 oda düzenlenerek restore edilmiştir. Yapının restorasyonu esnasında kullanılan malzemeler 18.yy'la uygun şekilde seçilmiştir. Aynı şekilde iç mekanlarda kullanılan tüm mobilya ve aksesuarların koleksiyonerlerden tek tek toplanarak ait olduğu yüzyıla bağlı kalınmaya özen gösterilmiştir. Odalarda kullanılan mobilyaların kaplamaları ve perdeler orjinal 18.yy ipek ve kadifelerinden yapılmıştır. Geleneksel kültürü tanıtmak ve yaşatmak amaçlanırken Lyon bölgesinin doğal yollarla elde edilen organik meyve sebzeleri ile yapılan geleneksel tarifleri de tamamlayıcı unsur olmuştur. Tüm bunların ışığında geçmişten bir anı günümüzde yaşama imkanı sunan Château de Bagnols kurgusunu tam anlamıyla mekanlarına

yansıtmıştır. Son derece gerçekçi yaklaşımla restore edilen otelde dünyanın neresinde yaşıyor olunursa olunsun 18.yy da bir gün geçirmek mümkün kılınmıştır.

Resim 176: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 177: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 178: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 179: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 180: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 181: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 182: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 183: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 184: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 185: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Resim 186: Château de Bagnols Hotel, Lyon, Fransa

Kaynak: <http://www.chateaudebagnols.com/home.html>

Ashford Castle Hotel

Lokasyon: İrlanda / Cong / Mayo

Yapım Yılı: 13.yy

Tasarımcı: Ulusal Mimarlar Birliği

Genel Özellikler: Ashford Castel Otel İrlanda Co Mayo bölgesinde bulunmaktadır. Konum olarak Corrib gölü kıyısında olan yapı 1228 yılında William de Burgh tarafından inşa edilmiştir. Fransız şato tarzı inşa edilen yapı pek çok kez el

değiştirmiştir. İlk olarak bir kale, manastır ve Burgh ailesi için ev olarak yapılan yapı daha sonra farklı amaçlar için kullanılmıştır. Ayrıca yapıda bulunan manastır hıristiyan tarihinde önemli yeri bulunan gerçek haçın da bulunduğu önemli bir yerdi. İrlandanın son karlı Kralı Ruaidrí Ua Conchobair'in vefatından sonra manastır bölümünde bulunan Gerçek Haç çıkartılarak İrlanda Ulusal Tarih Müzesine konulmuştur. 1589'da Sir Richard Bingham yapıyı satın almış ve Fransız Şato tarzı Kuleleri yapıya eklemiştir. Son olarak 1852 yılında Sör Benjamin Guinness tarafından satın alınan yapıya, o dönemde çok popüler olan Viktorya tarzı eklentiler yapılmıştır. 26.000 dönümlük araziye sahip bina kendi içerisinde fundalıklar, tarım, binicilik ve şahin yetiştiriciliğine uygun arazileriyle Corrib gölünün büyük bir kısmını kaplamaktadır. Son olarak 1939 yılında Noel Huggart tarafından alınarak kullanım amacı değiştirilmiş otel haline getirilmiştir. Çok uzun süreli el değiştirmeler esnasında yapıya pek çok eklenti ve yenileme yapılmasından dolayı erken dönem Romanesk, Fransız Şato ve Viktorya stillerini bir arada bulundurmaktadır. 2009 yılında NAMA⁷² tarafından yönetimi yapılmasına kararlaştırılmış ve "Bank of Scotland" İskoçya Bankası tarafından finansal destek sağlanarak restore edilmiştir. Farklı aktivite seçenekleri ile 83 odalı beş yıldızlı bir otel olarak hizmet vermektedir. Özellikle Corrib gölünde balıkçılık, kano, su kayağı, geleneksel ahşap tekneçilik, doğan ve şahin yetiştiriciliği, binicilik, bisiklet, golf, okçuluk, avcılık gibi pekçok seçkin aktivite olanağında sunmaktadır.

Konsept: 13.yy binasında lüks konaklama

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Çok büyük bir araziye sahip otelde konaklayanlar için şehir hayatından kopmak ve soyutlanmak gibi şehirde gerçekleştirilemeyecek geleneksel aktiviteler gerçekleştirme imkanı sunulmaktadır. Yapının formu ve çevresi ile olan ilişkisi sayesinde öykünülen geçmiş realiteye dönüşmüştür. Özellikle ilk yapıldığında gözetleme ve korunma fonksiyonu olan kuleler masal kitaplarından çıkmış bir izlenim vermektedir. Bölgeye özgü gri granit taş

⁷² NAMA: Irish National Asset Management Agency- İrlanda Ulusal Varlık Yönetimi Ajansı
<http://www.nama.ie/> (2013)

bloklarla inşa edilmiş yapının doğal rengi de bu kurguyu desteklemektedir. Gerçek yaşamdan koparak geçmişe yolculuk edilmiş izlenimi edinilmektedir. Kale arazisinin büyüklüğü sayesinde araçları ile gelen konuklar at arabaları ile otele taşınmakta ve yapı çevresinde herhangi bir otopark bulunmamaktadır. Gözle görülen ufuk içerisinde hiçbir yapı görünmemesi, yüz yılımıza ait herhangi bir unsurun bulunmaması yaklaşımı tamamlamaktadır. Özellikle geleneksel binicilik, avcılık, okçuluk ve doğan yetiştiriciliği gibi aktivitelerin sunulması konuklarına satın alınabilir saltanat yaşamını sunmaktadır. İç mekanlarda bulunan orjinal ahşap duvar süslemeleri ve oymacılık eserleri gerçeğine sadık kalınarak restore edilmiştir. Kullanılan mobilyalar ,aksesuarlar ve aydınlatmalar antika değeri olmayan ümitasyonlardan oluşmaktadır.Yatak odalarında bulunan banyolarda geleneksel yaklaşımın uygulanmadığı vitrifiye ve seramiklerin odanın içerisinde kullanılan stilden bağımsız olduğu göze çarpmaktadır. Yapının kendi içinde bulunan Romanesk, Fransız Şato ve Viktorya stillerine ait çizgilere uyum sağlanması için yataklar ve yatak odalarında kullanılan mobilyalar farklı stiller bir araya getirilerek kullanılmıştır. Fakat gerçek anlamda dönemlere sadık kalınmamış, yorumlanmıştır. Ortak kullanım alanlarında ve galerilerde kullanılan dekoratif öğeler ile mobilyalar yine belirli bir üslup üzerinden hazırlanmamıştır. Tavan rölyefleri ve ahşap işçilikleri her kısımda aynı stilde değildir. Kalenin geçmişten günümüze pekçok kez el değiştirmesi farklı dönem ve toplumsal gelişmelere tanıklık etmesi, pek çok eklenti yapılması sonucunda bölümler arasında farklar oluşmuştur. Viktorya döneminin pekçok renk ve desenin eşlik ettiği şaşaalı ve yoğun tarzı hemen hemen tüm içmekanlarda ağır basmaktadır.

Kurgu ve Mekan Analizi: Viktorya dönemine giderek saray yaşamına günlük meşkalelerine tanık olmak isteyenler için düşünülmüş bir otel olan Ashford Castel' da yüzyılımızdan koparak geçmişe seyahat etmek planlanmıştır. Katıksız geçmiş yaşantı sunulmak istenirken geleneksel aktiviteler destekleyici özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle binicilik, doğan yetiştiriciliği, okçuluk ve avcılık gibi şehir yaşamının deneyimlenmesi ile mümkün olmayan etkinlikler kurguyu tamamlayıcı unsurlar olmuştur. Ne var ki amaçlanan kurgunun yapının kendine özgü konumu ve formu dışında tam anlamıyla iç mekanlara yansıtılmadığı görülmektedir. Ortak

kullanım alanları ve yatak odalarında kullanılan mobilya ve aksesuarların tamamı şatonun yapıldığı dönemi yansıtmamakla birlikte, döneme ait orjinal mobilyalardan da oluşmamaktadır. Bu tutum yapının içi ve dışı arasında tutarsızlık yaratmaktadır. Mekanların gerçeğine bağlı kalınmadan düzenlenmesi yerleşim planlamalarında buna dikkat edilmemesi de bu anlamda kurguyu bozmaktadır. Herşeye rağmen geçmişe yolculuk edilebilir olmasını sağlayan unsur ise yapının bulunmuş olduğu konum, geniş arazisi ve sıradışı etkinlik olanaklarıdır.

Resim 187: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 188: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 189: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 190: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 191: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 192: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 193: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 194: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

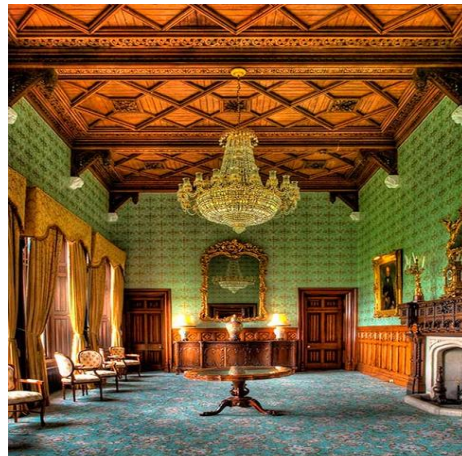
Resim 195: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 196: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 197: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 198: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 199: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

Resim 200: Ashford Castle Hotel, Mayo, İrlanda

Kaynak: <http://www.ashford.ie/index.html>

5.2.3 Hareket

İnsanlık avcı ve toplayıcı dönemden yerleşik düzene geçtiğinde artık hiç göç etmeyeceğini düşünmüş ancak kendileri ve hayvanları için daha verimli topraklar bulma amaçlı yer yüzünde gezmeye devam etmiştir. Ancak modern tarım yöntemleri ve hayvan yetiştiriciliği teknikleri bulunandıktan sonra bu önemli gereksinimler için yer değiştirmeye gerek kalmamıştır. Bu durum gene de insanı gezmekten alı koyamamış, bu kez de insanın karşısına yerleşik düzen de olmasına karşın üretiminin fazlasını değiş tokuş ile alışveriş edebilmek için kısa yada uzun mesafeli geziler yapması gerekmiştir.⁷³ Bunların dışında toplumsal olaylar, doğal felaketler, savaşlar, keşfedilen kıtalar vb. gibi durumlar insanları göç etmeye teşvik etmiştir. Kısacası insan var olduğundan bu güne sürekli hareket halinde keşfe açık merakıyla gezmektedir.

1840 yılında dünyanın ilk Transatlantik Kruz gemisi ‘‘Cunard Line’’ İngiltere’den New York’a posta ve yolcu taşıma amaçlı yapılmıştır. Ancak bu gemide konaklamak kısıtlı imkanlarla sağlanmaktaydı. Günümüzdeki kruz seyati standartlarına uygun ilk gemi 1900 yılında Prusya İmparatorluğunun son hükümdarı II. Wilhelm’in⁷⁴ kızının adını verdiği ‘‘Prinzessin Victoria Luise’’ pek çok olanakları ve aktiviteleri içeren kruz gemisidir. Gemi içerisinde 120 suit, kütüphane, spor salonu, bilardo ve oyun salonu, restoranlar, güneşlenme terasları, amatör fotoğrafçılar için karanlık oda dahi bulunmaktaydı. İç mekan tasarımını Vitorya tarzında yapılmış ve son derece lüks detaylarla donatılmıştır. Hatta yolcular için taze et,süt ve yumurta sağlanması amaçlı gemide büyük ve küçük baş hayvanlar için hazırlanmış bir de ahır bulunmaktaydı.

⁷³ Prof.Dr. İncekara Ahmet, Dr. Yılmaz Selman, Dünyada ve Türkiyede Kruvaziyer Turizmi,İstanbul: İstanbul Ticaret Odası, Yayın No:42,2002

⁷⁴ II. Wilhelm (Doğum ismi: Friedrich Wilhelm Viktor Albert von Preußen, (d. 27 Ocak 1859, Veliht Prens Sarayı, Berlin, Prusya - ö. 4 Haziran 1941, Doorn, Hollanda), Prusya İmparatorluğu'nun son hükümdarıdır. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/569740/Friedrich-Georg-Wilhelm-von-Struve> (2013)

Bu geminin yaratmış olduğu Pazar yatırımcılar tarafından değerlendirmeye alınmış ve 1912 yılında içerisine havuz, Türk hamamı, Paris kafeleri dahil edilmiş ‘‘ RMS Titanic’’ ve ‘‘ RMS Olympic’’ gemileri lüks imkanlarla yolcu taşımacılığına başlamıştır.

Ticaretin var olabilmesi için gerekli hertür teknolojik gelişme Turizmin gelişmesine katkı sağlarken, Jules Verne'nin⁷⁵ 1872 yılında kaleme aldığı ‘‘80 Günde Devr-i Âlem’’ gibi dünyayı tamamen gezmek insan için ulaşılabilir olmuştur. Teknolojik gelişmeler sayesinde dünya erişilebilir olmuştur. Adeta gezi yerine varmak ile varılan yer bir bütün halinde maceranın bir parçası olarak yaşanmaktadır. 1912 yılında yapımı tamamlanan Dünyadaki en büyük ve en lüks buharlı yolcu gemisi Titanic 15 Nisan 1912 gecesi çıktığı ilk seferde Kuzey Atlantik' de sulara gömülmüş ancak bu olay seyahat ederken konaklama imkanı sağlayan turistik yolcu gemilerinin gözden düşmesine değil aksine gelişimine katkıda bulunmuştur.

Bu gün pek çok turistin gezerken yolda geçen zamanı da tatiline dahil edebildiği gemi oteller gözde tatil araçları haline dönüşmüştür. Öyleki günümüzün en büyük yolcu gemisi "MS Freedom of the Seas" gibi araçlar içerisinde küçük bir şehri taşımaktadır. Karadaki tüm imkanların sunulduğu bu yüzer otellerin aynı tatil içerisinde farklı ülke ve şehirleri görme olanağı sunmasından dolayı tercih edilebilirliği artmıştır.

Türkiye’de ‘‘Akdeniz Çanağı kruvaziyer destinasyonları için giderek yükselmekte olan bir yıldız olduğundan, Güney Amerika destinasyonundan sonra ikinci sıraya yükselmiş ve son 3 yılda kruvaziyer turizmin gözdesi haline gelmiştir.’’

⁷⁶Kruvaziyerlerin uğradıkları bölgeye sağlamış oldukları ekonomik katkı dolayısıyla önemi artmaktadır. İzmir 2011 ve 2012 yıllarında Dünya Seyahat Ödülleri kapsamında ‘‘Avrupa’nın Lider Kruvaziyer Destinasyonu’’ ödülünü almıştır.

⁷⁵ Jules Gabriel Verne: 8 Şubat 1828 – 24 Mart 1905), Fransız yazar ve gezgin. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/626297/Jules-Verne> (2013)

⁷⁶ İzmir Ticaret Odası, <http://www.izto.org.tr/bilgi-bankasi/izmir/turizm/kruvaziyer-turizmi> (2013)

Birbiri ile büyük rekabet içerisinde bulunan bu yüzer devler yolcu kapasitelerini arttırmak için tasarımcılarla birlikte çalışarak çekici konseptler oluşturmaya çalışmaktadır. Farklı yaş gruplarına ve yaşam stillerine yönelik çeşitli konseptleri bir arada bulundurma özelliğine sahip bu gemiler, seyahat olgusuna yeni bir soluk getirmektedir.

Disney Fantasy Ship

Yapım Yılı: 2012

Tasarımcı: The Walt Disney Company, Meyer Werft Ship Design Company

Genel Özellikler: Walt Disney firmasının seyahat ederken eğlence konseptiyle yapmış olduğu Disney Magic, Disney Wonder ve Disney Dream serisinin son gemisi Disney Fantasy Ship 130.000 gt ağırlığı, 125m genişlik ve 1.115m toplam uzunluğu ile 14 katlı son derece büyük bir gemidir. Meyer Werft firması tarafından tasarlanan gemide 1.250 adet lüks oda, 1.100 adet manzaralı lüks oda, 18 adet ortak kullanım terası ile yolcular, oyuncular ve personel dahil olmak üzere 4000 kişilik kapasitesi bulunmaktadır. Boyutları ve yolcu kapasitesiyle Disney firmasının en büyük gemisidir. Yenilikçi tasarımı ve kafe, bar, restoran, sinema, spor tesisleri ile tüm aile için eğlenceyi mümkün kılmaktadır. Disney Fantasy Ship bu güne kadar inşa edilmiş en uzun su parkına da sahiptir. Geminin rotası Amerikanın Florida eyaletinde bulunan Port Canaveral'de başlayarak Karayip ve Bahama adaları hattından Castaway Cay, St.Thomas ve St. John adalarında son bulmaktadır. Ailecek tatil ve eğlenceyi bir araya getiren yeni yaklaşımıyla gemi tatiline yeni bir bakış açısı getiren Disney Fantasy Ship her yaştan aile üyelerine farklı aktivite olanaklarını bir arada sunmaktadır.

Konsept: Disney kahramanlarıyla yolculuk yapmak

Kurguyu Destekleyen Tasarım Ögeleri: Meyer Werft tasarımcıları Disney firmasıyla proje üzerinde görüşmeye başladıkları andan itibaren Mickey Mouse'un

yaratıcısı olan Walter Ellas Disney'in anısına gemi ile seyahatin çok popüler olduğu 1920 ve 1930' ların tasarım akımı olan Art Nouveau⁷⁷ ile yapılmasına karar vermişlerdir. Bu ana karar çerçevesinde geminin dış görünümünü dönemin seyahat gemilerini andıracak şekilde planlamışlardır. Siyah gövdesi, zarif tasarımı, kırmızı bacaları ve burnunda bulunan yaldızlı işlemeli isimliği ile 1930'lardan gelen bir görünümü vardır. İç mekanlarda özellikle ortak kullanım alanlarında Disney kahramanlarının yaşadığı döneme gitmek mümkündür. Matmazel Minnie Mouse atriyum ve lobisinde otuzların meşhur gece hayatından çıkmış gibi duran büyük geniş merdivenler bulunmaktadır. Üst Katta bulunan merdivenin etrafındaki seyir terası adeta loca etkisi yaratmaktadır. Yüksek sütunlar yapraklı zarif formlarıyla sanki mermerden değil de hamurdan yapılmış gibidir. Lobi üzerinde bulunan vitray, cam ve kristal avize hareketli formu ile galeriye canlılık katmaktadır. Aydınlatmanın formu ve üzerinde seçilen renkler büyük galeri boşluğunu dolduran sarkıt bir heykele benzemektedir. Tavandaki aydınlatmaya paralel olarak zeminde büyük bir tavus kuşu kuyruğu deseni bulunmaktadır. Zemin tamamen renkli mermerlerden desen parçaları çıkarılarak sarı, mavi, yeşil ve altın yaldız renkleriyle kombine edilerek yapılmıştır.. Bu lobiye giren konuklar gemide seyahat esnasında kendilerine ne kadar hareketli bir eğlence sunulacağını ilk başta anlayabilmektedirler. Geminin güvertesinde bulunan su kaydırakları ve 10'a yakın havuzu ile su üzerinde yolculuk ederken yapay da olsa su ile temas sağlanmıştır. Akua park içerisinde su kaydırakları, eğlenceli etkinliklerin yapıldığı su sahnesi ve pek çok aktivite alanı bulunmaktadır. Güvertede bulunan şeffaf su parkuru içerisinde botla su kayağı yaparken gemenin dışındaki karayip denizi manzarısı tamamiyle görünmektedir. Restoranları ve barları için herbirinde farklı konsept oluşturulan gemide zamanda yolculuk yapılmış izlenimi alınmaktadır. Büyük restoran kısmında otuzların yapraklı ve renkli desenleri ile sanki canlıymışçasına hareket formlarıyla tasarlanmış mekanda yemek yerken dönemin önde gelen şarkılarını canlı performans eşliğinde dinlemek mümkündür. Sinema ve tiyatro alanlarında seçilen

⁷⁷ Art Nouveau (Türkçe: Yeni Sanat), zarif dekoratif süslemelerin ön plana çıktığı, kıvrımların ve bitkisel desenlerin sıklıkla kullanıldığı bir sanat akımıdır. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/36571/Art-Nouveau> (2013)

renkler ve ahşap ile kombinasyonu Art Nouveau etkisindeki tavan zemin döşemeleri ile sütunları mekana devinim katmıştır. Otel odalarında sadeleştirilmiş Art Nouveau yaklaşımı görülmektedir. Tasarımcılar konukların odalarında sakin ve rahat bir şekilde dinlenerek ertesi günün heyecanlı ve hareketli eğlencilerine hazır olmalarını sağlamak istemişlerdir. Bazı yatak odalarında geniş pencereler terasa bakan balkonlar bulunmadığından yatak başlarına açılmış lombozlarla içeriye doğal ışık gelmesi sağlanmış hemde geminin o anda bulunduğu lokasyondaki doğal manzara tablo olarak değerlendirilmiştir.

Kurgu ve Mekan Analizi: Rüya karakterlerle ailecek eğlenceye yönelik gemi tatili yapmak için dizayn edilmiş Disney Fantasy Ship, kullanıcılarına her yaşta çocuk ve gençlere dolu dolu tatil yapma olanağı sunmaktadır. Art Nouveau stilinde tasarlanmış gemide hem dış görünüm olarak hemde iç mekanlarında eğlencenin devingen yapısı vurgulanmıştır. Fantastik eğlence mekanları restoran, bar ve alışveriş olanakları ile Disney filosunun diğer üç üyesinden oldukça farklı bir yaklaşımla tasarlanmıştır. Seçilen dönem ve stille son derece uyumlu mekanlar yapılmıştır. Herşeyden önce tatil için gelen konuklar gemiye gelirken hizmetin bir parçası olarak 1930'larda kullanılan klasik otobüslerle döneme ait formu ve iç düzenlemelerle hazırlanmış terminale getirilmektedirler. Bu da yolcuları yolculukları esnasında konaklayacakları otuzlu yıllara hazırlamaktadır. Geminin içerisine odalarına yerleştirilmek üzere alınan konuklar Matmazel Minnie Mouse atriyum ve lobisine geldiklerinde dönemin ihtişamlı mekanıyla karşılanmaktadır. Henüz gemiye gelmeden önce konseptte uygun olarak hazırlanmış mekanlarda bulunan ve transferleri gerçekleştirilen yolcular, bu büyük ve yüksek tavanlı lobide eğlence ve hareketli aktivitelerin tamamına hazırlanmış olmaktadır. Tüm bunlar kurgunun oluşumunda destekleyici nitelik taşımaktadır. Ortak alanlarda kullanılan malzeme seçimi ve renkler ışıklandırma gibi detaylar otuzların dekorasyon anlayışına uygun olarak hazırlanmıştır. Her bir aydınlatma elemanı sadece bu gemide kullanılmak üzere özel üretilmiştir. Ayrıca pek çok heykeltraş, vitray sanatçısı ve ressam döneme ait Walt Disney çizgi filmlerinde kullanılan yuvarlak akışkan doku ve formları mekana uygulamışlardır. Koridorlar atriyum ve restoranlarda kullanılan mermer sütunlar Art Nouveau'nun en

belirgin olarak algılandığı strüktürlerdir. Ayrıca bölücü paneller ve duvar yüzeyleri ile tavanlardaki formlar birbirini tamlayıcı şekilde yapılmıştır. Renk desen ve malzemeler konuklara canlı bir mekanda buldukları izlenimi vermektedir. Sadece çocuklara ve gençlere yönelik eğlence ve dinlenme mekanları yapılmamış ebeveynler için de spor merkezi, lüks restoranlar, tiyatro, sinema ve barlar gibi alternatif aktiviteler hazırlanmıştır. Disney firmasının son gemisi Disney Fantasy Ship hizmet kalitesi müşterilerini gemiye henüz gelmeden konsepte hazırlaması ve gemi içerisindeki dizaynları ile konseptin son derece tutarlı eğlence tatilini sunmayı başarmıştır.

Resim 201: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 202: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

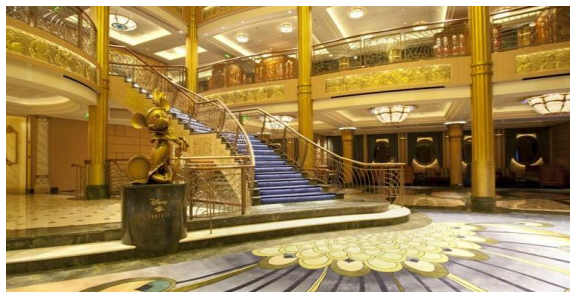
Resim 203: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 204: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 205: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 206: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 207: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 208: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 209: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 210: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 211: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 212: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 213: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 214: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Resim 215: Disney Fantasy Ship

Kaynak: http://en.wikipedia.org/wiki/Disney_Fantasy

Liberty Of The Seas

Yapım Yılı: 2011

Tasarımcı: Tillberg Design, RTKL, Design Team, RCCL Inhouse, Njal Eide, Stephen John Design, Wilson Butler

Genel Özellikler: Royal Caribbean International firmasının yapmış olduğu Freedom serisinin ikinci gemisi olan Liberty Of The Seas boyutları sebebi ile serisinin en büyüğüdür. 18 katlı 338.91m uzunluğunda, 56.08m genişliğinde, 154.407gt ağırlılığında 1300 çalışan ve 4.375 yolcu kapasitesiyle 2007 yılında inşa edilmiştir. Kanada, İngiltere kıyıları Meksika, Hawaii, Karayipler, Panama Kanalı, Bermuda, Bahamalar geminin seyahat rotaları arasında bulunmaktadır. 18 katlı gemi, rotası üzerinde bulunan köprülerden en düşük kotlu olanlardan bile geçebilmesi için bacası teleskopik olarak hareketli inşa edilmiştir. 23 Ocak 2011 yılında Tillberg Design International tarafından iç mimarisi yenilenerek yolculara daha fazla eğlence ve aktivite olanağı sunulmuştur. Royal Carabian firması Tilberg Desihn ile çalışmaya karar verdiğinde gemi için konsept olarak Dream Works firmasının karakterlerinin kullanılması düşünülmüştür. Böyle bir kararın alınmasında en önemli etken, yolcu kapasitesinin üçte birinin (yakşalık her seferde 1300 çocuk) çocuklardan oluşmasıdır. Gemide ebeveynler ve çocuklar için pek çok aktivite alanı planlanmıştır. 3D Açık hava

sineması, sörf simülatörü, kaya tırmanışı, buz pateni pisti, mini golf sahası, kütüphane, spa merkezi, yoga ve tai chi sınıfları, fitness merkezi, açık hava havuzları ve su parkı ile kötü hava koşullarında kullanılmak üzere kapalı havuz ve jakuziler, tam boyutlu basketbol sahası, tam boyutlu boks ringi, 10.258m2 Vegas Casino ve 22 bar ve kulüp, duty-free alışveriş merkezleri, Broadway müzikallerinin (Saturday Night Fever) sergilendiği kulüpler olmak üzere çok geniş yelpazede eğlenceler sunmaktadır. Böylece seyahat esnasında yolcular pekçok aktiviteye katılarak yolculuklarının rahat geçmesi sağlanmaktadır.

Konsept: Tüm aile için eğlence ve aktivite dolu tatil yapmak

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Geminin gövdesin tam ortasında bulunan alışveriş merkezi için mühendislerce geminin inşası sırasında yüksek tavanlar planlamıştır. Bu üç kat yüksekliğindeki büyük açıklık sebebi ile geminin yüzerken dengede kalması için genellikle tercih edilen makine odasının yeri değiştirilerek geminin arka kısmına yerleştirilmiştir. Daha önce hiçbir gemide denenmemiş bu sistem ile geminin tam orta aksında büyük açıklıklar oluşturulabilmiştir. Ayrıca içerisinde kullanılan bu yenilikçi yaklaşım ile iç mekanda oluşturulan büyük derinlik, yolcuların bir gemide olduklarını kendilerine unutturmaktadır. Alışveriş merkezinin iç tasarımı sokak gibi düzenlenmiştir. Zemin katlarda bulunan dükkanların üst bölümleri cadde boyunca giden apartmanların dış cephelerine benzetilmiştir. Odaların koridorları büyük bir galeri boşluğuna bakmakta ve panoramik asansörlerle bu galeri boşluğundan odalara ulaşılabilir. En büyük restoranlarından birinde de yine aynı şekilde üç katlı teraslama yapılarak geminin içerisinde yolcuların görmeyi beklemediği yükseklik ve derinlikler yaratılmıştır.

Aile olarak eğlenceli bir tatil yapmak isteyenlere yönelik hazırlanmış pek çok aktivite alanında gemi iç ve dış mekanlarında planlanmıştır. Dış mekanda burun kısmında bulunan mini golf sahası, sörf simülatörü, H2O su parkı ve basketbol sahası ile geminin arka bölümünde bulunan havuzlar, güneşlenme terasları, tırmanma duvarı, açık hava sinema ve tiyatrosu ile zengin bir içerik sunmaktadır. İç mekanda bulunan 22 adet bar her biri farklı konseptde tasarlanarak kullanıcı ilgisi ve aktivite seçenekleri

çoğaltılmıştır. Vegas tarzı hazırlanmış olan kasinosu ile de yolcu gemilerinin vazgeçilmez parçası olan oyunları oynama fırsatı yaratılmıştır. Tüm yetişkin aktivitelerinin yanı sıra bebekler içinde bakım alanları oluşturulmuştur. Fisher Price firması ile ortaklaşa yapılmış bu mekanlarda bebekler de yolculuk esnasında gereken hertür bakım ve eğlence olanağından faydalanabilmektedir. Yediden yetmişe her tür yaş grubu için aktivite alanı bulunmasının yanı sıra zengin içerikli rotası ile de kurgu desteklenmiştir.

Gemi içerisinde beş farklı oda tipinde konaklama mekanı kullanıcılara sunulmuştur. Hem iç galeriyi hemde dış mekanın bir arada görülebileceği 160 m2 ile 200 m2 arası değişen aile suitleri ile 287 m2 Junior suit, 387 m2 Garand Suit, 377 m2 Royal suit, 810 m2 Presidend Family Suit ile yüksek standartta odalar da yapılmıştır. Bu suitler içerisinde jakuzi,küvet duş, oturma salonu, balkon ve yatak odaları bulunmaktadır. Tasarım olarak yaklaşımın ise daha çok fonksiyonel ve günümüz standartlarına uygun (Yanmaya karşı dayanıklı ahşaplar, yüksek dayanımlı kaplamalar, özel nitelikli anti statik ve leke tutmayan yanmaya karşı direnişli halılar vb.) modern ve sade çizgilere sahip olduğu gözükmetedir.

Kurgu ve Mekan Analizi: Royal Carrabian firması günümüz standartlarında eğlence ve yolculuğu bir araya getiren pek çok gemiye sahip olmasına karşın Libert Of The Seas gemisinde yüksek standartlar koymak istemiş ve bunun için de geminin iç ve dış mekanlarının modernizasyonu için Tillberg Design, RTKL, Design Team, RCCL Inhouse, Njal Eide, Stephen John Design, Wilson Butler gibi kalabalık bir tasarım ekibi ile çalışmıştır. Yüzen tatil mekanları arasında en büyüğü olan bu gemi için sekiz tasarım firması aynı ayna çalışarak gemi içerisinde bulunan herbiri farklı konseptteki alanları tasarlamışlardır. Özellikle kapalı alanda oluşturulan açık hava konseptli alışveriş merkezi, galeriye sahip suitler ve restoran tasarımları ile zamansız her daim moda görülebilecek bir yaklaşım ortaya konmuştur. Açık hava çarşısı görünümünde olan alışveriş merkezinin yüksek tavanları ve sokakları ile kullanıcıların bir gemide seyahat ettikleri unutturulmaktadır. Bu alışveriş caddesinde gündüz ve gece gibi doğa olayları da simüle edilmektedir. Mağazaların bulunduğu binaların gerçekçi görünümünü

yakalamak için üst katlar şehir silüetinde hazırlanmıştır. Ortak bir galeriye sahip suitlerin bulunduğu alan ise lüks otellerde görmeye alışık olduğumuz mermer sütunlar geniş koridorlar ve avlular ile düzenlenmiştir. Gün ışığı da alabiliyormuş gibi olan bu üst galeriden iki kat yüksekliğinde kristal bir avize sarkmaktadır, böylece derinlik hissi arttırılmıştır. Galerili olarak düzenlenmiş restoran alanında biraz daha klasik öğeler kullanılmıştır. Özellikle balkon ve teraslarda kullanılan korkuluklar ferforje seçilmiş, zemin ve duvarlarda işlemleri mermerler kullanılmıştır. Üç kat boyunca yükselen stünlarda yine mermer kaplama yapılmıştır. Mermerin ışıltısı ile zenginleştirilen mekanda tavanda ışıklı havuzlar ve Kristal avizeler kullanılmıştır. Galeriye girişte iki kollu saray merdiveni yapılarak ortak bir lobi ve giriş alanı oluşturulmuştur. Her ne kadar gemi içerisinde aktivite ve eğlence çeşitliliği sebebi ile farklı pekçok konsept bir arada bulunsa da suitlerdeki tutum son derece bütünlüktür. Dinlenme ve deniz yolculuğunun dinamik manzarasının keyfinin çıkarılabileceği herbirinin terası bulunan odaların düşünülmüş olması geminin tasarımının bir başka odak noktasıdır. Suitler içerisinde tavanların ahşap kaplama olduğu görülmektedir. Modüler sistem yapılmış parlak ahşap kaplamalar gerektiğinde tavana müdahale edilmesini kolaylaştırmaktadır. Yatak başları ve mobilyalar suit tiplerine göre farklılık gösterse de tasarım anlayışı olarak sade çizgiler seçilmiştir. Daha çok yolcunun dinlenmesi ve rahat etmesi istenmiştir.

Son derece büyük olan bu gemide konaklayanların geminin büyüklüğünün ve ihtişamının sunduğu her aktivite ve eğlence alanı ile tekrar tekrar kullanıcılarına gösterdiği görülmektedir. Dış mekanda kullanılan tüm teras, havuz ve aktivite alanların pek çoğu orjinal boyutundadır. Herbir aktivitenin gemi güvertesinde kullanılması sebebi ile birbiriyle yakın temas halindedir. Bu çokluk da mekansal olarak bakıldığında bir aktivite çorbası görünümündedir.

Resim 216: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 217: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 218: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 219: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 220: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 221: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 222: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 223: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 224: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 225: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

Resim 226: Liberty Of The Seas

Kaynak: <http://bestplaceforvacationandtravel.blogspot.com/2009/12/liberty-of-seas-awesome-cruise-ship.html>

MV Aria

Yapım Yılı: 2010

Tasarımcı: Mimar Jordi Puig

Genel Özellikler: 45 metre uzunluğunda 16 lüks suit odası ile butik seyahat yapmak isteyen kullanıcılar için üretilmiş bir gemidir. Gemi içerisinde açık ve kapalı yemek odası, açık jakuzi, mağaza, spor merkezi ve güneşlenme terasları bulunmaktadır. Aqua Expeditions firmasına ait gemide ekolojik turizme uygun standartlar uygulanmaktadır. Çevre dostu gemi atık yönetimi, su arıtma, yakıt verimliliği, motor

emisyonu ve gıda güvenliği konularında IMO (International Maritime Organization) EPA (United States Environmental Protection Agency) ve ABD sahil güvenlik (U.S. Coast Guard standards) standartlarına uygundur. Ekolojik özellikleri dolayısıyla seyahat gemileri arasında bu kulvarda hizmet veren nadir gemilerden biridir. Rotası içerisinde Amazon Nehrinin bağlantılı olduğu kolları da dahildir. Nehir boyunca bağlı bulunan topraklar, merkezi yönetimi birbirinden farklı ondört topluluktan oluşmaktadır. Gemi rotası boyunca Amazon Nehri, Yarapa Nehri, Yanallpa Nehri, Ucayali Nehri, Amazon-Pacaya Samiria Bölgesi, Marañon Nehri, Choroyacu Nehri, Tacsha Nehri, San Martin de Tipishca, Charo Gölü olmak üzere pek çok nehirde geçmektedir. Peru'da bulunan Amazon Nehri'ni bir uçtan diğer uca kadar lüks imkanlar dahilinde konaklayarak gezme olanağı sağlamaktadır.

Konsept: Amazon Nehri'nde seyri alem

Kurguyu Destekleyen Tasarım Ögeleri: Mimar Jordi Puig tarafından tasarlanan gemide maksimum manzaradan faydalanmak istenilmiştir. Her suitin boyu boyunca tam bir cephesi pencereden oluşmaktadır. Cam cephenin olduğu iç mekan ise yatak odası olarak düzenlenmiştir. Bu yaklaşım diğer yolcu gemilerinde yolcu kapasitesi ve oda adetlerini arttırma amaçlı olarak pek rastlanmayan bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Amazon havzasının manzarası katıksız olarak geminin iç mekanına taşınmak istenmiştir. Geminin dış görünümünde Peru'da geleneksel kayıkların yapımında kullanılan şeker kamışlarından ahşap dikey paneller bulunmaktadır. Ayrıca kullanıcılara nehir boyunca yolculuk ederlerken şehir yaşamında alışık oldukları beş yıldızlı hizmet sunulmaktadır. Vahşi doğa içerisinde sınırlanmış alanda bu gemi ve yolcuları el değmemiş kıyılarda dolaşırken arındırılmış bir ortamda bulunmaktadırlar. Nehir içerisindeki vahşi hayvanlar ve kıyı boyunca devam eden balta girmemiş ormandaki vahşi yaşama hiç dokunmadan yolculuk etmektedirler. Safari ve diğer macera tutkunu turistler için hazırlanmış tatil programlarından farklı olarak bu gemi ve konukları gözlem ağırlıklı gezi yapmaktadır. Seyahat eden konukların en üst düzeyde hizmet alırken vahşi doğadan uzak tutulması istenmiştir. Yolcuların gezi boyunca manzarayı seyredebilmeleri sağlanmıştır. Geminin planlaması yapılırken altta

iki kat boyunca toplam 16 suit ve ortak kullanım alanları geminin en üst katında düşünülmüştür. Ortak kullanım alanları olan güneşlenme terası sade olarak planlanmış, yakıcı güneş ve yağmur dan korunmak için asma germe sistemde bir tente yapılmıştır. Yemek salonu ise kapalı mekanda bulunmaktadır. Salonun içerisinde kullanılan mobilya ve aksesuarlarda desenli kumaşlar yerine sade ve pastel renkte kumaşlar kullanılmış ve yatay olarak planlanmış olduğu görülmektedir. İçerideki dikey unsurlarla görüntü kesilmek istenmemiştir.

Kurgu ve Mekan Analizi: Amazon Nehri'nde lüks yolculuk etme fikrinden yola çıkılarak hazırlanan MV Aria gemisi doğal güzellikleri gözlemlemek amacıyla yapılmıştır. Geminin doğa ile ilişkili olarak ekolojik yaklaşımla tasarlanması hizmet verdiği bölgenin doğal dengesine göstermiş olduğu hassasiyet ile farklılık yaratmaktadır. Ne var ki geminin dış görünümündeki zerafet son derece etkileyici de olsa kullanılan renkler bulunduğu ortamdan yabancılaşmasına neden olmuştur. Siyah büyük bir yüzey Amazon nehirinde seyretmektedir. İç mekanlarda yaklaşım olarak daha farklı daha doğaya yakın renklerin kullanıldığı görülmektedir. Odaların düzenlenmesi yapılırken yatakların yönünün doğrudan manzaraya dönük olması kurguyu desteklemektedir. Fazla aksesuar ve objeden kaçınılması her alanda bitkiye yer verilmesi tüm büyük yatay yüzeylerin manzarayı görebilecek şekilde şeffaflaştırılmış olması yine kurguyu destekler niteliktedir. Gemi içerisinde ortak olarak kullanılan yemek ve dinlenme salonu da yine aynı şekilde manzaranın izlenmesine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.

Resim 227: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

Resim 228: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

Resim 229: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

OBSERVATION DECK

Resim 230: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

Resim 231: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

Resim 232: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

Resim 233: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

Resim 234: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

Resim 235: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

Resim 236: MV Aria

Kaynak: <http://www.aquaexpeditions.com/luxury-aria/>

5.2.4 Tema

Tarihte pekçok düşünür ve felse adamı dünya düzeni için ütopyalar geliştirmiştir. Bu ütopyalar konularına göre özendirici, korkutucu, ekonomik, politik, tarihi, dini, bilimsel ve teknolojik gibi pek çok ana başlıkta yapılmış, toplumsal yaşamı, dünya düzeninin varabileceği veya olması gereken durumlarını gözler önüne sermiştir.

Platon, "Devlet" adlı eserinde ideal devletin nasıl olacağını belirtmiştir. Bu devlette insanlar üç sınıfa bölünmüştür; çalışanlar, bekçiler ve yöneticiler. İşçi sınıfı çalışıp üretimde bulunarak devletin maddi ihtiyaçlarını karşılarken, bekçiler sınıfı toplum içinde güvenliği ve devletin varlığını savunur ve yöneticiler sınıfı devleti yönetir. Her toplumun yaşamak isteyeceği bir devlet ve dünya düzeni ile özendirici nitelikte bir ütopya'dır.

Aldous Leonard Huxley'in Ütopyası "Yeni Dünya" adlı eseri bir bilim-kurgu özelliği taşır. "Yeni Dünya" da teknoloji çok gelişmiştir ve insanlar suni yoldan üremektedir. Evlilik yoktur, insanlar çalışırlar, eğlenirler, hastalanmak ve yaşlanmak yoktur. Geçmiş, tüm değerleriyle yok edildiği için, geçmişi düşünme ve özlem duyma yoktur. Bu ütopya, doğal yaşamdan kopmayı dile getirme açısından geleceğe ilişkin bir korku ütopyasıdır.

Ekonomik ütopyalar 19.yy'ın zor ekonomik koşullarına bir çözüm olarak oluşturulmuştur. Bu dönemde toplumda yaşanan sosyal karışıklıklar, ticaretin ve kapitalizmin gelişmesine neden olmuştur. Ekonomik ütopyaların genel kurguları zenginliklerin eşit dağıtılması, paranın kaldırılması, insanların sevdikleri işlerde çalışması, eğlenceye ve sanata zaman ayırması gibi özellikler taşımaktadır. Edward Bellamy'in Looking Backward adlı kitabı bu konuda yazılmış en popüler ütopya'dır. 1888 yılında uykuya dalan bir adam 2000 yılında sosyalist bir düzene uyanışını anlatmaktadır. Özellikle kitabında belirtmiş olduğu kredi kartı kullanımı geleceğe doğru bakışında Bellamy' in ileri görüşlü olduğunu anlamaktayız.

Zaman içerisinde pek çok ütopya yazılarak toplumun gelecekteki yapısı kurgulanmaya çalışılmıştır. Her tür ütopyanın içerisinde toplumsal ve küresel hareketler

mevcuttur. Amaç tüm dünyayı temelden değiştirmektir. Yakın dönem toplumsal hareketlerinde yine bir idea ışığında tüm dünya değiştirilmeye çalışılmıştır. Bunun en yakın örneklerinden biri "Çiçek Çocukları" sayılabilir. Savaş olmayan, barış içerisinde yaşayan bir toplum için tüm dünyayı etkileyecek organizasyonlar düzenlemişlerdir. Bu gün için tüm toplumu değiştirmeye yönelik fikirler azalmış, bunun yerine toplumu değil bireyi hayat sahnesinde istediği rolü satın alabileceği yaşam parçaları planlanarak satılabilir ticari bir öge haline gelmiştir. Bunun en güzel örneklerini tatil anlamında konaklama türleri ve tatil çeşitlerinde görmekteyiz.

Bir ormanda, savanada yada bir ada da tekbaşına yapılan tatillerden, maceraperestlere özel heyecanlar yaratan organizasyonlara kadar pek çok türde satın alınabilir adrenalin, eğlence, huzur, mutluluk, dini duygular, korku vb. yoğun duygular, bireyin deneyimine sunulmaktadır. Bu çerçevede bir tema seçilerek tasarlanan mekanlar tüm bu duygulanımlara hizmet vermektedir. Bir ana fikir çerçevesinde düşünülerek tasarlanmış asıl konu, temel motif, ana konu olarak nitelendirebileceğimiz tema, yapılan her eserde, mimaride, tasarımda ve iç mimari de sıklıkla kullanılmaktadır. Kendine özgü bir tema çerçevesinde tasarlanmış mekanlar kullanıcılar tarafından tercih edilir hale gelmiştir. Bir konu ile kurgulanan konaklama mekanları ziyaretçilerine tüm tatları aldırma özelliğine de sahip olmaktadır. Orta Çağı merak edip o günleri yaşamak isteyen biri, bu tema ile kurgulanmış bir otelde kalarak, o döneme ait mekanda, dönemin yemeklerini yiyerek, müziklerini ve eğlencelerini tadarak keyifli bir tatil geçirebilmektedir. Medieval Hotel Detenice (Detenice, Bohemia, Czech Republic) Bu kısımda ilginç temaları ile konuklarını şaşırtan, keyif aldırın otelleri inceleyeceğiz.

Maison Moschino Hotel

Lokasyon: İtalya / Milano/ Viale Monte Grappa

Yapım Yılı: 2010

Tasarımcı: Mimar Strada Associato, İç Mimar JoAnn Tan

Genel Özellikler: Maison Moschino Hotel Milano’da İtalyan moda tasarım firması Moschino kreatif direktörü Rosella Jardini tarafından alınarak 2010 yılında dış cephesi orjinaline uygun olarak restore edilmiştir. Restorasyon sonrasında tren istasyonu fonksiyonu değiştirilerek otele dönüştürülmüştür. Milano’nun ilk tren istasyonu olan Porta Nuova 1840 yılında Mimar Giulio Sarti tarafından neo klasik tarzda inşa edilmiştir. 65 farklı tasarıma sahip suit’den meydana gelen yapı lobi ve ortak kullanım alanları da dahil olmak üzere 11.000 m2 alana sahiptir. Moschino binayı otel yapısına dönüştürürken modayı ve tasarımın en yenilikçi yaklaşımlarını iç mekanda kullanmak istemiştir. Gerçek üstücü yaklaşımla İç Mimar Jo Ann Tan her bir suit için farklı konsept oluşturmuştur.

Konsept: Harikalar diyarında konaklama

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Gerçek üstücü yaklaşımla İç Mimar Jo Ann Tan her bir suit için farklı konsept oluşturmuştur. Suitlerin konseptleri Alice’s Room, ZZZZZZZZ, Life is a Bed Roses, Luxurious Attic, The Forest, Sleeping in a Ballgown, Life Red Riding Hood, Sweet Room, Ivy, Wallpaper, Clouds, Gold, Blue, Half a Room, The Ribbon, Shadows olmak üzere toplam on yedi başlık altında toplanmıştır. Yapının 1840 yılında inşa edilmiş olması tasarım yaklaşımında gerçek üstücü anlayışın uygulanmasında destekleyici olmuştur. Alice’s Room isimli oda konseptinde Charles Lutwidge Dodgson’un 1865 yılında ‘‘Alice’s Adventures in Wonderland’’ (Alice Harikalar Diyarında) isimli kitabından esinlenilmiştir. Gerçek üstücü yaklaşımla yazılmış bu eserde özellikle bilindik, alışık olunan mekan ve obje boyutlarının alt üst olduğu görülmektedir. Aynı yaklaşımın Alice’s Room isimli sutin konseptinde olduğu görülmektedir. Büyük bir kahve fincanının sehpa olarak kullanılması, normal boyutlarının yaklaşık on katı büyüklüğünde devasa bir ampülün sarkıt olarak kullanılması, gardrop kapak ve kulplarının duvara çizilmiş gibi görünmesi kurguyu desteklemektedir. Tüm bu abartılı ortam içerisinde mekanın kalanında son derece sade çizgiler kullanılarak mekanda farkedilebilirliği arttırılmıştır. ZZZZZZZZ isimli odada ise tatlı bir rüyaya dalnacak iken herkezin korkulu rüyası olan sinek vızıltısı abartılı bir şekilde yansıtılmıştır. Ayrıca karikatür ve çizgiroman dilinde uyuma

uyuklamayı temsil eden *zzzzzz* harfleri ironik olarak dev bir sinek vızıltısı ile bölünmektedir. Yatak başında ve tavanda bulunan harfler grafik bir öge olarak odaya yerleştirilmiştir. Odanın tamamının beyaz renk yapılarak (bulutların üstünde uyumak) yine karikatürize edilmiş bir rüyaya gönderme olarak kullanılmıştır. *Life is a Bed Roses* (Hayat bir yatak dolusu güldür) suitinde yatak örtüsünde kullanılan kumaş gül yapraklarını andırmaktadır. Yatak üzerinde kullanılan avizenin taşları ise yatağın üzerine dökülen gül yapraklarına benzetilmiştir. *Luxurious Attic* (Lüks Çatı Katı) odasında ise satın alma çılgınlığına bir gönderme yapan büyük bir giyinme odası görünümünde tasarlanmıştır. Fakat yine oda içerisinde aktif alışveriş davranışının aksi olarak giysi, ayakkabı ve şapka kutularının arasında dev bir örümcek ağı bulunmaktadır. Mekan tamamen beyaz renkte ve suitin ortasında orturma ile yatak bölümlerini birbirinden ayıran bir panel bulunmaktadır. *The Forest* (Orman) suitinde yatak başı ve ayak uçlarından tavana yükselen ağaç gövdesi ve dalları bulunmaktadır. Yatak başının sol tarafında geceleri ormanın en iyi gözlemcisi olan baykuş formunda kumaş parçalarından yapılmış bir aydınlatma bulunmaktadır. *Sleeping in a Ballgown* (Balo kıyafetinde uyumak) dev bir balo kıyafetini andıran yatak tasarımı yapılmıştır. *Life Red Riding Hood* (Kırmızı Başlıklı Kızın Hayatı) yatakta kırmızı başlıklı kızın anneannesinin yerine geçmiş kurt oturmaktadır. *Sweet Room* (Tatlı oda) yatağın üzerinde dev turta ve pastalar bulunmaktadır. *Ivy* (Sarmaşık) suit içerisinde lacivert beyaz şeritli duvar kağıdı mobilyaların ve yatak tekstilinde kullanılmıştır. Duvarda havalandırma kanalı görünümünde kapaklar bulunmakta ve bu kapalardan sarmaşık çıkarak duvardan tavana doğru uzamaktadır. *Wallpaper* (Duvar Kağıdı) bu odada kullanılan duvar kağıdı deseni aydınlatmadan tavana halı ve tüm aksesuarlar dahil olmak üzere her alanda kullanılmıştır. *Clouds* (Bulutlar) tavandan sarkan kağıttan yapılmış bulutlar havada uçan pamuklara benzemektedir ve oda içerisindeki koyunda karikatürize edilmiş bir pamuk yumağı gibi görünmektedir. *Gold* (Altın) suitinde tüm eşylara hatta çiçekler de dahil olmak üzere altından görünmektedir. *Blue* (Mavi) parlament mavisini gece görünümü bu odada loş aydınlatma düzeyi uygulanmıştır. Ayrıca her an gece baloya gidilecekmiş gibi gece kıyafeti formunda bir lambader odanın bir diğer ucunda durmaktadır. *Half a Room* (Odanın bir yarısı) mekan içerisinde bulunan her mobilya ve aksesuar tam yarısından bölünmüş gibi durmaktadır. Özellikle

sihirbaz şapkası ve içinden çıkararak odaya yayılmış olan tavşanlar kullanıcıda bir rüyadan henüz uyanmamış hissi vermektedir. The Ribbon (Kurdele) isimli odada tavan armature ve yatak örtüsü kurdelelerden yapılmış fiyonklardan oluşmaktadır. Shadows (Gölgeler) yatak başında orman hayvanları ve yaşamlarından bir kesit sunan silüetlerden oluşan yatak başı bulunmaktadır.

Kurgu ve Mekan Analizi: Maison Moschino Hotel 'e girişte tavanda uçuşan bulutlar çeşitli alanlardaki tavşan ve koyunlar otelden içeri girdikleri andan itibaren ziyaretçileri bir rüyaya davet etmektedir. Konaklayanlara her defasında farklı bir odada kalarak farklı rüyalar görmelerini sağlamayı amaçlayan tasarımcı, bu fikrini eski gar binasında uygulayarak öncelikle yapının neo klasik davetkar görünümünden faydalanmıştır. Tarihi bir binaya giren kullanıcılar bir anda masal kahramanına dönüşmektedir. Bu bağlamda Alis Harikalar Diyarı kitabındaki gerçek üstücü yaklaşımı birebir mekanda uygulayan tasarımcı, espirili ve grafik bir dil kullanmıştır. Mekanın tamamında konsept öğelerini kullanmayarak, çeşitli obje ve aksesuarlardaki abartılı yaklaşımı daha görünür kılmıştır. Mekanla kurgunun bu şekilde yansıtılması kullanıcıların rahatlığından ödün verilmemesi mekanlarda fonksiyon kayıplarının olmaması kurgu ve mekan arasındaki ilişkinin sonderece iyi kurulduğunu göstermektedir.

Resim 237: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 238: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 239: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 240: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 241: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 242: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 243: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 244: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 245: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 246: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 247: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 248: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 249: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 250: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 251: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Resim 252: Maison Moschino Hotel, Milano, İtalya

Kaynak: <http://www.maisonmoschino.com/en/maison-moschino-rooms-suites>

Propeller Island City Lodge Hotel

Lokasyon: Almanya/ Berlin

Yapım Yılı: 2005

Tasarımcı: Görsel İletişim Uzmanı Lars Stroschen

Genel Özellikler: Almaya Berlin’de bulunan Propeller Island City Lodge Otel 1997 de üç oda olarak başlamış 2005 yılında otuz odalı son halini almıştır. Görsel iletişim uzmanı Lars Stroschen tarafından tasarlanan otelde her biri bir diğerinden farklı otuz ayrı konsept ile yapılmış oda bulunmaktadır. Felsefe ve sanat etkinliklerinin düzenlendiği, kullanıcıların tasarıma katkıda bulunduğu, hatta beğendikleri objeleri satın alabildiği bir kurguyla yola çıkılarak tasarlanmış bir oteldir. Duyusal, mekansal ve tematik deneyimler oluşturmak için bireysel oda tasarımında sanat ve tasarım harmanlanmıştır. Otelde sanat etkinliklerinin düzenlendiği bir salon ve geniş bir lobisi bulunmaktadır. Lobi de diğer otellerdeki gibi 24 saat resepsiyon hizmeti sunulmamaktadır. Her biri sanat eseri olan odalarda banyo bulunmamakta, konaklayanlar ortak banyoları kullanmaktadır. otel iç mekanı beş duyuya farklı deneyim yaşatmakta olup sanatsal etkinliklere katılmak isteyen kullanıcılar için bir çekim merkezi haline dönüşmüştür.

Konsept: Duyusal deneyimler yaşamak

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Flying Bed, 4Beams, Tempel, Hol(1)y-Wood, Mirror Room, Wrapped, Therapy, Blue Room, The Table, Upside Down, Glas House, Gallery, Freedom, Grandma's, Padded Cell, Gruft, Landscapes, Chicken Curry, Space-Cube, Museum, Speicher, Nudes, Medi-Terra, Two Lions, Nightlight, Electric Wallpapers, Forest, gibi pek çok isimde toplam otuz odadan oluşan otelde sıradışı olarak tanımlayabileceğimiz kurgular uygulanmıştır. Her bir konsept farklı duyuları harekete geçirmektedir. Upside Down (Alt Üst) isimli suitde optic grafik oyunlar ile oda baş aşağı duruyormuş efekti verilmiştir. Tavanda gerçekten bir yatak iki yanında komodin ve aydınlatmalar, aynı zamanda bir masa ve iki sandalye

bulunmaktadır. Odanın tavanı zemin zemini tavan gibi tasarlanmıştır. Bu odada asıl yatak zeminde gömülmüştür. Odaya giren kullanıcılar zihinlerinde bir karmaşa yaşamakta adeta canlı bir sanat eserinde konaklamaktadırlar. Flying Bed (Uçan Yatak) adlı odada havada asılı şekilde duran eski tip bir karyola bulunmaktadır. Duvar ve tavanda grafik yazılar bulunmaktadır. Zemin ise perçinle sabitlenmiş metal plakalarla kaplanmıştır. Uçan bir yatakta uyumak isteyenler için üzerine çıkılması zor bir yükseklikte bulunan yatak, fonksiyonunu bir nevi kaybetmiş sanat, eserine dönüşmüştür. Freedom (Özgürlük) hapisane hücresi temasında tasarlanmış olan odada gerçek hücre yatağı kullanılmıştır. Duvardaki büyük kaçış deliği ile duvarın arkasında özgürlük izlenimciyi beklemektedir. Gerçek bir zindan kurgusundaki odada konaklayanlar her an çıkabileceklerini hatırlatan kaçış deliğinden içeri girip çıkmaktadır. İki adet tabutta yatılabilen Gruft suitinde vampir olma deneyimi yaşanabilmektedir. Çatı katındaki bu odada tavana doğru yükselen platformun üzerinde tabutlar bulunmaktadır. Two Lions (İki Aslan) İki adet tavandan sarkan aslan kafesinin bulunduğu odada ayrıca bir de yatak bulunmaktadır. Özellikle loş olarak tasarlanan oda da turuncu renkler hakimdir. Odanın ortasından sarkan metal kafes ve zincirler ile gerilim arttırılmak istenmiştir. Forest (Orman) konseptli odada bulunan yatak odun parçaları üst üste istiflenerek yapılmıştır. Parlak kırmızı gün batımı duygusu mekanda kullanılan kırmızı renk ile sağlanmıştır.

Kurgu ve Mekan Analizi: Pek çok farklı temayı sunan otelde konaklayanlar fonksiyonlardan ödün verilmiş bir sanat eserinde konaklamaktadır. Bu otelde yapı ve mekanlar başlı başına birer eserdir. Kurgu mekandan beklenen işlevin önüne geçmiştir. Sanat ve etkinlikler için bir buluşma noktası olması amaçlanan otel, canlı bir sanat eserine dönüşmüştür. Alışılmış standartların dışında yaratıcı, avagart, popülist yaklaşımla düzenlenmiş iç mekanlarda heyecan ve farklılık arayanlar için pekçok alternatif sunulmuştur.

Resim 253: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Resim 254: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Resim 255: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

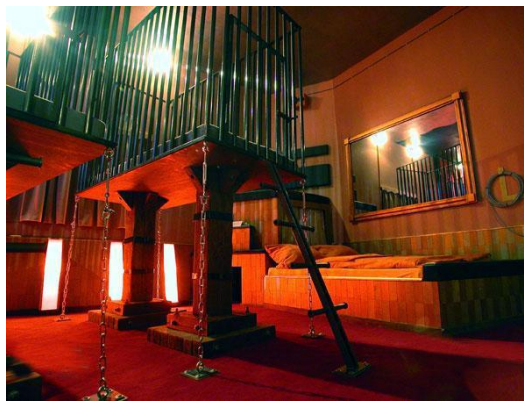
Resim 256: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Resim 257: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Resim 258: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Resim 259: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Resim 260: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Resim 261: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Resim 262: Propeller Island City Lodge Hotel, Berlin, Almanya

Kaynak: http://www.propeller-island.de/rooms_neu/room_detail/31/index.php

Hotel Le Seven

Lokasyon: Fransa/ Paris

Yapım Yılı: 2010

Tasarımcı: Vincent Bastie, Virginie Cauet, Sylvia Corrette , Paul-Bertrand Mathieu

Genel Özellikler: Paris’de bulunan Hotel Le Seven butik otel Sen nehrine yakın bir konumdadır. Otelde 28 suit bulunmaktadır. Paris’in hareketli turizm bölgesinde bulunan otel kullanıcılara özgün bir konaklama deneyimi vermektedir. Bu amaçla iç mekan tasarımı alışıla gelmişin dışında oluşturulmak istenmiştir. İç mekan tasarımının bir parçası olan mobilyalar Vincent Bastie, Virginie Cauet, Sylvia Corrette , Paul-Bertrand Mathieu tarafından bu otele özel tasarlanmıştır. Bu tasarımları bir araya getiren otelin mottosu hayalleri satın alınabilir mekanlara dönüştürmektedir. Aynı zamanda lüks konaklamanın tüm şartlarını yerine getirmeyi amaçlamıştır. Lüks ve şaşalı bir yaşam süren aynı zamanda maceradan maceraya atılan 1953 yılında Ian Fleming tarafından kaleme alınan 007 kod adlı İngiliz gizli ajanı James Bond’un yaşamından kesitler sunmaktadır. Bu sebeple de otelin adı yedi olarak seçilmiştir.

Konsept: İngiliz gizli ajanı olmak

Kurguyu Destekleyen Tasarım Ögeleri: 28 suitli yapıda özel konseptlerle düzenlenmiş yedi suit oda bulunmaktadır. Sublime, 007 Suit, Lovez-vous, Absolute Levitation, Marie Antoinette, The Black Diamond, On/Of isimli bu suitler konu başlıkları olarak belirlenen konseptlere göre tasarlanmıştır. Sublime (Ulvileşmek) isimli suitde kristal avizeler, yumuşak ve yuvarlak eğriler, hayal ile gerçeklik arasındaki geçişi yumuşatan tüller kullanılmıştır. Zerafet güzellik seksilik gibi konu başlıklarının harmanlanarak işlendiği odada kadının zarıflığı ele alınmıştır. Mekan içerisinde direk aydınlatmalar kullanılmamış, aydınlatmalar tül perdeler arkasında kalması sağlanarak yumuşak ve geçirgen bir görünüm verilmiştir. Oturma bölümünde duvarda yuvarlak eğrisel giden çizgilerden oluşan arkadan aydınlatılmış bir panel ve bu panelin önünde aynı formları takip eden deri bir koltuk bulunmaktadır. Yatak bölümünde daire formda bir yatak ve onu takip eden tavanda daire formda bir havuz yapılmıştır. Tavandaki havuzun yüzeyi peluşla kaplanmıştır. Odanın tamamında zeminde kalın tüylü yumuşak formlara sahip bir halı kullanılmıştır. 007 sutinde İngiliz ajan James Bond'un maceralarına ve lüks yaşamına gönderme yapılmıştır. Kaliteli şık ve ışıltılı bir görünüme sahiptir. Genel olarak oda içerisinde koyu renkler parlak led ışıklar kullanılmıştır. Deri, ahşap ve metal kombinasyonu ile desteklenmiştir. Yatak bölümünde yatak son derece sade tasarlanmış ancak bu bölümü diğer alanlardan ayıran ahşap bir panel kullanılmıştır. Yatağın üzerinde tavanda yatak boyutunda biçimde ayna ayna bulunmaktadır. Yatak bölümünün yanında sade bir çalışma masası ve James Bond'un filmlerinde kullandığı silahın formunda tasarlanmış bir masa lambası bulunmaktadır. Oturma bölümü odanın genelindeki maskülen görünüme sahiptir. Deri bir koltuk ve arkasındaki duvarda grafik olarak kadın sulieti bulunmaktadır. Banyo bölümü de dahil olmak üzere erkeksi ve maceraperest atmosfer yakalanmıştır. Lovez-vous (Bükülmek) suitinde modernist bir yaklaşım vurgulanmıştır. Yatak bölümünde yatağın ayak ucunda taş bir kaideye oturtulmuş şömine ve şömine üzerinde oniks malzeme ile üretilmiş içeriden aydınlatılmış düşük bir tavan bulunmaktadır. Yatak ve yatak başını oluşturan kısım daireseldir. Yatak başı yatağı çevreleyen kumaşla kaplı bir setle perdelenmiştir. Suit içerisindeki tüm duvarlar taş kaplanmış böylelikle kaçamak yapılan bir dağ evi havası yaratılmıştır. Suitin diğer kısmında bulunan küvetin üzeri tay derisi ile kaplanarak sınırsız lüks duygusu tamamlanmıştır. Absolute Levitation (Gerçek

Yükseliş) suitinde kullanıcılar odaya girdikleri anda alışıla gelmedik iç mekan kurgusu ile karşılaşmaktadır. Oda içerisinde tüm dolap bölücü duvar ve yardımcı elemanlar camdan üretilmiştir. Odanın genelindeki bu şeffaflık mekanın ölçeğinin daha geniş görünmesini sağlamıştır. Havada yüzer gibi duran alttan aydınlatılmış bir de yatak bulunmaktadır. Duvarlar siyah renk, tavan gökyüzü şeklinde boyanmış ve zeminde kumsal çizgilerini andıran yumuşak dokulu bir halı kullanılmıştır. Böylelikle genel kurgu içerisinde rüyalardan yapılmış bir mekan tasarlanmıştır.

Kurgu ve Mekan Analizi: Klasik dış cephesi ve ilginç kurgusu ile Hotel Le Seven Paris’de İngiliz ajanı James Bond’un maceralarında konakladığı lüks ve ihtişamlı mekanlardan kesitler sunmaktadır. Farklı konaklama deneyimi sunan otelde kullanıcılar için 28 farklı suit tasarlanmıştır. Tasarımcıları iç mekanı kurgularken fonksiyondan ödün vermeden her bir konsepti mobilyasından aksesuarlarına kadar bu odalara özel olarak tasarlamıştır. Aşk ve romantizm şehri olarak pazarlanan Paris’de farklı bir yaklaşımla maceranın sembolü niteliğinde bir karakteri mekansal kurguyla aktarmıştır. Standart şehir otellerinin tam tersi bir tasarım yaklaşımıyla iç mekanlarını düzenlemiştir.

Resim 263: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

Resim 264: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

Resim 265: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

Resim 266: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

Resim 267: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

Resim 268: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

Resim 269: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

Resim 270: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

Resim 271: Hotel Le Seven, Paris, Fransa

Kaynak: <http://www.sevenhotelparis.com/>

5.2.5 Doğa

Büyük Türkçe Sözlükte Doğa'nın tanımı şu şekilde yapılmıştır. Doğa; ‘*Kendi kuralları çerçevesinde sürekli gelişen, değişen canlı ve cansız varlıkların hepsi, tabiat, natür. İnsan eliyle büyük değişikliğe uğramamış, doğal yapısını koruyan çevre, tabiat. Nedensellik yasasının egemen olduğu alan. Düşüncel (ideal) varlıklardan ayrı olarak gerçek olanın varlıkbilimsel ilkesi. İnsan yaratısı kültürün dışında kalan, içinde insanın da bulunduğu tüm canlılarla cansız nesnelere, dünya, evren ve bunlarla ilgili olaylardan oluşan düzen.*’ Tüm bu tanımlar doğayı kendi kendine yetebilen ve sürekliliğini sağlayabilen bir çevre olduğu konusunda bizi aydınlatmaktadır.

Kendisi kendiliğinden var olabilen doğa'da yabancı olan insan, yaşadığı doğayı değiştirmiş, kendi kültürel varlığını ortaya koyarak, var olduğu günden itibaren doğayı kendi amaçları için şekillendirmiştir. Kimi zaman doğa ögesi (Güneş,Ay,Deniz vb.) onun için "Tanrı" anlamını taşımış, kimi zaman bir doğa parçasını üzerinde taşımak ya da üzerinde bulunmak kendisini "Tanrı" ya da "Tanrı Kral" hissettirmiş bu nedenle doğa hükmedilemezliğini insana en baştan kabul ettirmiştir.⁷⁸ En başında tabiatı, tabiat ritimlerini (Mevsimler, Gece Gündüz, Gelgit vb.) okumayı öğrenen insan hayatta kalmayı başarabilmiş, kültürünü ortaya koymuş, dilini geliştirmiş ve günümüze kadar olan medeni süreç de her zaman doğaya gıpta ile bakmıştır. Tüm bu süreç içerisinde insan doğanın ve gezegenin sahibi olduğuna kendisini inandırmış, artık erişilemeyen insandır hükmünü vermiştir. Tam da dev aynasında güzelliğini seyreden insan birden yarattıklarının arasında özünden ayrı düşmüştür.Giderek endüstrileşen dünyada tabiat varlıkları sonu yokmuşçasına tüketilirken bir gün insan dünyanın okadar da büyük olmadığını yeniden keşfetmiştir. En sonun da modern insan doğayı tekrar anlamak için çaba gösterir olmuştur.⁷⁹

Tüm dünyada Eco okullar açılması, Eco yaşam biçimleri ve tüketim ürünlerinin bilinçli insanlar tarafından kullanılması neticesinde ekolojik yaşam herkesin kapısını çalmaya başlamıştır. Şehirlerde yaşamını sürdüren ve doğaya özlem duyan yeni nesil çalışan kitlesi artık tatillerini doğada ya da doğadan bir parçanın içinde geçirmeyi tercih etmektedir. Tabiat güzelliklerini veya bir yaşam formunu gözleme amaçlı bulunduğu çevrenin dengesini bozmayan nitelikte yapılarda ya da yapının kendisi doğadan bir parça olan mekanlarda tatil yapmak doğaya duyarlı insanlar arasında giderek popüler olmaktadır. Beton ormanlarından gerçek ormanlara göç başlamasa da değişik doğa deneyimleri yaşamak isteyenler için düşünülmüş, konsept oteller hizmete açılmaktadır. Bu konaklama yapılarında doğanın içinde bulunan her renk, tat ve koşul

⁷⁸ Foucault Michel, Chomsky Noam, Tuncay Birkan (Çev.),İnsan Doğası İktidara Karşı Adalet,İstanbul: BGST Yayınları, 2005

⁷⁹ Hume David, Ergün Baylan (Çev.) İnsan Doğası Üzerine Bir İnceleme, Ankara: Bilgesu Yayıncılık,2009

kontrollü bir biçimde müşterilere sunulmaktadır. Örnek otelleri inceleyeceğimiz bu kısımda seçilen konsept ve bu konseptte özel tasarlanan mekan ve yapı bütününe inceleyeceğiz.

Ice Hotel

Lokasyon: İsveç/ Jukkasjärvi Köyü

Yapım Yılı: 2013 (Otel her yıl yeniden yapılmaktadır.)

Tasarımcı:

Genel Özellikler: Kuzey Kutup Dairesine bir kaç kilometre uzaklıktaki İsveçin Jukkasjärvi köyünde her yıl yeniden inşa edilen bir oteldir. İlk olarak 1989 yılında Japon buz sanatçılarının bölgede yapmış olduğu buz sergisinden sonra bölgeye pek çok ziyaretçi gelmiştir. Bu kısa süreli sanat aktivitesinin ardından 1990 yılında Fransız buz sanatçısı Jannot Derid aynı bölgede Eskimo sergisi düzenlemiştir. Köydeki tüm pansiyonlar dolu olduğu için gelen ziyaretçiler buzdan sergi salonunda konaklamıştır. Böylelikle buz otelin ilk konukları olmuşlardır. Her yıl Mart ayında oteli oluşturacak buz kalıpları Torne nehrinden 10.000 ton buz kalıbı kesilerek elde edilmektedir. Ayrıca iç ve dış mekanların birbiri ile ilişkisinin kurulması için 30.000 ton kar kullanılmaktadır. Geleneksel yapı teknikleri yerine oteli oluşturacak tüm sütrüktür buzdan yapılmaktadır. Sadece buz kütleleri tam anlamıyla yerleştirilene kadar ahşap kalıplarla desteklenmektedir. Her yıl yeniden inşa edilen otel farklı sponsor firmalar tarafından yaptırılmaktadır. Otelin mimari ve iç mimari projesi her yıl yapılan bir yarışma ile seçilmektedir. Onlarca sanatçı ve tasarımcı bir arada çalışarak bu büyük projeyi yönetmektedir. Otel kutup ışıklarının izlenebildiği özel bir konumdadır. Otel 64.000m² lik bir alanda 6.000m² yi bulan toplam 100 oda, lobi, bar, kilise, restoran gibi alanlardan oluşmaktadır.

Konsept: Buzdan bir otelde konaklama

Kurguyu Destekleyen Tasarım Ögeleri: En son 2013 yılında inşa edilen Ice Hotel’li inceleyeceğimiz bu bölümde 2013 yılına ait fotoğraflara ve incelemelere yer verilmiştir.

Ice Hotel kutuplara gidip igloda zor koşullar altında konaklayacak kadar maceraperest olmayan, daha kontrollü ve evcilleştirilmiş doğa deneyimi yaşamak isteyenlerin sanat ve tasarımla buluşma noktası haline gelmiştir. Otelin inşası için sıradışı bir eleman olan buz kullanılmaktadır. Materyal olarak gelip geçici nitelikte buz son derece sağlam devasa boyutlarda bir yapı oluşturmaktadır. Buz haricinde başka yapı malzemesi kullanılmaması yapının tek katlı olarak geniş bir alana yayılmasına sebep olmuştur. Her yıl değişen tasarımı ve tasarımcıları dolayısıyla, hiç bitmeyen bir değişim ve dönüşüm içerisinde. Otelin lobisi Unfold (Açılmak, gözler önüne sermek) konseptiyle tasarımcı Lena Kriström ve Susan Christianen tarafından hazırlanmıştır. Otel girişinde bulunan lobiye tam karşıdan bakıldığında saydam ve yarı saydam buzlardan yapılmış devasa bir anahtar deliğine benzeyen buzdan heykel bulunmaktadır. Bu dev anahtar deliğinin tam orta kısmında kadrajlanmış şekilde resepsiyon bankosu konumlandırılmıştır. Kullanıcılar mekana girdiği andan itibaren bu atmosferle sanat eserinin içerisine dahil olmaktadır. Farklı sanatçılar tarafından tasarlanmış odaların herbirinde değişik konseptler uygulanmıştır. The Cube (Küp) suiti Marie Deblocq ve Luc Voisin tarafından tasarlanmıştır. Suit içerisinde dört buçuk metre yüksekliğinde tavan ve duvarlar kemerli şekilde birleştirilmiş ve mat kar yüzeyi ile kaplanmıştır. Yatak başı küp şeklinde buz blokları ile yapılmış, bir bölümü ise arkadan aydınlatılmıştır. Yatak tek bloktan oluşan saydam buz bloğuna oturtulmuş tay derisinden kürklerden yapılmıştır. Yatağın saydam olması havada uçuyor hissi yaratmaktadır. Oda içerisinde zeminde bulunan kar kütesine birleşik şekilde yapılmış puflar bulunmaktadır. Dragon Residence (Ejderha Evi) Bayarsaikhah Bazarsad tarafından tasarlanmıştır. Eliptik tavan duvar birleşimine sahip odada duvar ve tavan yüzeyleri pence izlerini andıran üçgen formda nişlerle bezenmiştir. Çin mitolojisinde güç ve iyi şans sembolü ejderhanın yuvası niteliğindeki bölümü mekanın ortasına

dizilmiş çeşitli boyutlarda yuvarlak kar kütleleri ile çevrelenmiştir. Odanın sonlanan duvarında ise çinin geleneksel ejderha betimlesinde kullanılan sembollerden oluşan buzdan bir rölyef bulunmaktadır. Blue Marine (Mavi Deniz) suitini Andrew Winch ve William Blomstrand tasarlamıştır. Suitin yapısı bir balinanın iskeleti formuna sahiptir. Oda içerisinde bulunan kullanıcı kendisini balinanın içinde hissetmektedir. Yatağı oluşturan buz kütlesi büyük bir dil formundadır. Yatak başında ise beyaz ışıklı buzdan disk bulunmaktadır. Balinanın büyük bedeninin içinde bulunan bir kişi için bu disk kurguyu desteklemektedir. Rain of Memories (Hatıra Yağmuru) suiti Jose Carlos Cabello ve Alessandro Canu tarafından tasarlanmıştır. Suit tavan ve duvarları akışkan saydam su görünümündedir. Su burada hatıraları, yaşamışlıkları temsil etmektedir. Tavandan düşen yağmur damlaları da geçmişteki anıları temizleyen bir unsur olarak kurgulanmıştır. Tavanlardan dev damlalar formunda buz kütleleri sarkmaktadır. Bu damlaların zemine ulaştıkları yerlerde dairesel su halkaları ile birleştikleri görülmektedir. Zeminin altına yerleştirilmiş aydınlatmalar bu formları mekan içerisinde odak noktası haline getirmiştir.

Kurgu ve Mekan Analizi: Buzdan yapılmış bir binada konaklama fikri 1990 yılında gerçekleşene kadar, kristal şatolar, buzdan kaleler masalarda yer alan hayal ürünü mekanlardı. Ice Hotel bu masalsı yaklaşımı hayalden gerçeğe dönüştürebilmiş, kullanıcılarına gerçek bir yapı sunmuştur. Her yıl yeniden inşa edilmesi bu oteli konsept oteller içerisinde eşsiz kılmıştır. Kullanıcılar her yıl değişik konsept ve yaklaşımlar ile tasarlanmış yepyeni bir mekan deneyimi yaşamaktadır. Otelin hiçbir zaman eskimemesi, her daim yenilikçi tasarım anlayışı, yenilenen çoklu tasarım ekibi sayesinde kullanıcılar için ilginç deneyimler sunmaktadır. Tüm iç mekanda heykelsi yaklaşım, sanatçıların uygulamış oldukları konseptler fonksiyonlardan ödün verilmesine sebep olsa da doğadan bir parçadan yapılmış otelde masalsı bir yaşam satın alınabilir kılınmıştır. Tüm otel içerisinde kullanılan banyo ve wc lerin dış kısımları buz ile kaplı olsada blok halinde üretilmiş ısı kontrollü kabinlerden oluşmaktadır. Bu özel alanlar dışında yapay ısı kontrollü hiç bir mekan bulunmamaktadır. Böylelikle tam anlamıyla çıplak doğa deneyimi ehlileştirilerek sanata dönüştürülerek yaşanabilir hale getirilmiştir. Otel içerisinde kullanılan pek çok alanda herbiri farklı sanatçıya ait buzdan heykeller ve

sergi salonu da bulunmaktadır. Türünün ilk ve tek örneği olarak başlayan bu sanatsal yapıda sürekli bir devininim olması kullanıcılar için tercih edilebilir olma niteliğindedir.

Resim 272: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 273: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 274: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 275: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 276: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 277: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 278: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 279: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 280: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 281: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Resim 282: Ice Hotel, Jukkasjärvi Köyü, İsveç

Kaynak: <http://www.hoteldeglace-canada.com/images.php?action=visite>

Palacio de Sal

Lokasyon: Bolivia / Salar de Uyuni

Yapım Yılı: 2007

Tasarımcı: Christian Pensu

Genel Özellikler: Palacio de Sal güney batı Bolivyanın Potosi ve Oruru bölgesinde bulunan, 12.000 km² alanıyla dünyanın en büyük tuz göllerinden birinde yapılmıştır. Uyuni tuz gölü, deniz seviyesinden 3.656 metre yüksekte ve Bolivia'nın başkenti La Paz'a 350 km uzaklıktadır. Aynı zamanda Güney Amerika Flamingoları için önemli bir habitatdır. Tuz gölünün eşsiz doğası içerisinde bulunan otel, maceraperestlerin konaklayabilecekleri bölgede bulunan nadir mekanlardan biridir. Yapının tamamı bir milyon adet 35 cm'lik tuzdan yapılmış tuğla ile inşa edilmiştir. Mekanda bulunan yatak, heykel, masa ve sandalyeler de dahil olmak üzere tuzdan yapılmıştır. Otele ait 16 oda, lobi, bar, spa, tuz havuzu 36 par'lık⁸⁰ golf sahası bulunmaktadır.

Konsept: Tuzdan yapılmış mekanda konaklamak

Kurguyu Destekleyen Tasarım Öğeleri: Bolivia Uyuni tuz gölüne yapılmış olan otel macera turizmi için bölgeye gelen turistler için tamamen tuzdan yapılmış otantik görünümlü bir oteldir. Tuz gölü çevresinde işaat için gerekli lojistik desteğin sağlanaması sebebiyle ve ekolojik kaygılar nedeniyle bölgede çok miktarda bulunan tuzdan yapılmıştır. Coğrafi konumu sebebiyle gündüzleri sıcak fakat geceleri büyük ısı değişimleri yaşanan bölgede tuz bloklarıyla yapılmış otelde merkezi ısıtma sistemi bulunmaktadır. Odalar ve genel kullanım alanlarında üzeri örtülmemiş şekilde duran panel radyatörler açıkça görülmektedir. Kurgusal anlanmada yaratılmak istenen doğal malzemenin tüm çıplaklığı ile kullanılması ve deneyimlenmesi etkisini bozar niteliktedir. Terkedilmiş bir alan izlenimi veren Uyuni gölü ve çevresinde yapılmış bir

⁸⁰ Par: Büyük Türkçe Sözlük; Par-Skor: 1. Sonuç. 2. Sayı , <http://www.tdk.gov.tr> (2013)

otel olmasına karşın golf sahasının olması sebebi ile doğanın ortasında macera arayanlara farklı deneyimler yaşatmak isterken bir anlamda konseptinden sapmıştır. Odaların herbiri dörtgen tabanlı, çatıları ise kubbe şeklinde örülmüş tuz tuğlalarından yapılmıştır. Tüm otelde zemin tuzla örtülmüş böylelikle zemin duvar bütünlüğü sağlanmıştır. Yatak kaide ve başlıkları ile komodinler tavan ve zeminle birleşik blok halinde tuzdan yapılmıştır. Odalarda kapı,pencereler tamamen ahşap, valizlik ile yazı masalarının alt kaideleri tuz bloğundan üst kısımları ise ahşaptan yapılmıştır. Lobi ve bar kısmında blok halinde imal edilmiş oturma grupları ve bar tezgahı bulunmaktadır. Bu bölümün çatı strüktürü ahşap kalaslardan yapılmıştır.

Kurgu ve Mekan Analizi: Palacio de Sal otelde uçsuz bucaksız tuz gölünde konaklamak, Jeep Safirye çıkmak, golf oynamak, eşsiz bir doğa deneyimi yaşarken tamamı tuzdan yapılmış mekanda konaklama imkanı sunulmaktadır. Doğal bir tuz gölünün çevresinde bulunan otel konuklarına tuzdan bir yapı içerisinde konaklama imkanı sunarken tabiatın sessizliğini dinletmektedir.

Resim 283: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya

Kaynak: <http://www.palaciodesal.com.bo/nuestro-hotel.htm>

Resim 284: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivya

Kaynak: <http://www.palaciodesal.com.bo/nuestro-hotel.htm>

Resim 285: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivia

Kaynak: <http://www.palaciodesal.com.bo/nuestro-hotel.htm>

Resim 286: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivia

Kaynak: <http://www.palaciodesal.com.bo/nuestro-hotel.htm>

Resim 287: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivia

Kaynak: <http://www.palaciodesal.com.bo/nuestro-hotel.htm>

Resim 288: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivia

Kaynak: <http://www.palaciodesal.com.bo/nuestro-hotel.htm>

Resim 289: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivia

Kaynak: <http://www.palaciodesal.com.bo/nuestro-hotel.htm>

Resim 290: Palacio de Sal, Uyuni, Bolivia

Kaynak: <http://www.palaciodesal.com.bo/nuestro-hotel.htm>

6. SONUÇ

Lionel Casson Antik Çağda Seyahat isimli kitabında M.Ö 3000 ile M.S 6.yy'la kadar olan dönem içerisinde bu gün dahi milyonlarca turisti kendine çeken antik dönem yapılarının turizme olan katkısından ve antik çağ imparatorluklarının sanat ve spor organizasyonları ile nasıl turistik çekim merkezi haline dönüştüklerinden bahsetmiştir. Antik çağ ticareti dönemin teknolojik gelişmeleriyle birlikte, uygarlıklar arası iletişimin artması, edebiyat, sanat ve bilim dallarının paylaşılması aracılığı ile turistik faaliyetleri motive eden bir unsur olmuştur. Eski Mısır'da festival dönemlerinde kutsal ziyaretler, büyü ve dini ritüeller yapmak ve Mısır mimarisini görmek için geziler düzenlenmekteydi. Antik Yunan'da sportif, sanatsal festivaller, felsefe festivalleri, "Asklepios"⁸¹sağlık merkezleri, kehanet merkezleri gibi pek çok amaçla ziyaret ediliyordu. Özellikle Olimpiyat oyunlarına katılmak için pek çok sporcu bu dönemde bölgeye geliyordu. Antik çağın çekim merkezi haline gelen bu medeniyetler yapılmış basit hanlar dışında gelen ziyaretçiler ancak bir tanıdıklarının veya akraba yanında konaklayabilmekteydi. Roma imparatorluğu döneminde "Romalılar seyahat etmek için bir neden daha bulmuştu: Tatile çıkmak, yani deniz kenarı ya da dağlara gitmek üzere şehirden kırsal alanlara yapılan yıllık yolculuklar." ⁸²Soylular yazlık amaçlı villalarda konaklamaktaydılar. Sağlık, kehanet merkezleri ile dini ziyaretlerin yanı sıra en çok Roma İmparatorluğu tarafından düzenlenen gladyatör dövüşleri ilgi görmekteydi. 4.yy'ın başlarında 1. Constantinus⁸³ Roma İmparatoru (Doğu Roma- Bizans) tarafından

⁸¹ Asklepios: (Asclepius) (Yunanca Ἀσκληπιός, Latince Aesculapius) Yunan Mitolojisi'nde tıbbın ve sağlığın tanrısı. Apollon ve Koronis'in oğlu, Hygieia, Meditrina, Iaso, Aceso, Aglæa ve Panacea'nın babasıdır. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/37957/Asclepius> (2013)

⁸² Casson Lionel, Antik Çağda Seyahat,Nalan Özsoy (Çev) İstanbul: MB Yayın Evi,2008, S.132

⁸³ I. Konstantin: Büyük Konstantin, Roma İmparatoru ve Doğu Roma/(Bizans) İmparatorlarının birincisi (M.S. 22 Şubat 272 - 22 Mayıs 337) Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/133873/Constantine-I> (2013)

Hıristiyanlığın kabul edilmesinin ardından mimarideki yeni ihtiyaçlar arasına kilise ve manastırlar girmiş bu yapılar dönemin seyyahları tarafından konaklamak için kullanılmıştır.

Mezopotamya Sümer, Akad, Asur, Elam, Babil ve Pers medeniyetlerinin beşiği olmuş, önemli ticaret yollarının merkezinde konumlanmışlardır. Döneme ait bilim ve kültürün de gelişmesini yayılmasını sağlamışlardır. Büyük İskender'in Persleri egemenliği altına almasından sonra bu topraklar Selçuklu'ların eline geçerek Büyük Selçuklu İmparatorluğunun içinde yer almıştır. Selçuklu döneminde ticaret yolları önemini korumuş ve bu ticaret yolları üzerine Kervansaraylar inşa edilmiştir. Öncelikle seyahat eden kervanların güvenli bir yolculuk yapması için inşa edilmiş bu yapılar içerisinde yolculuk edenlerin her tür ihtiyacının karşılanması düşünülmüştür. İçlerinde bunları karşılayacak her türlü imkan bulunmaktaydı. Yatakhane, yemekhane, erzak deposu, mal deposu, ahır, samanlık, mescid, hamam, şadırvan, hastane, eczane, ayakkabıcı ve nalbant için yer ile gelir ve giderleri idare edenler için divan (büro) denilen mekanlara sahiptiler. Vakıf olarak yaptırılan ve yönetilen bu mekanlar sayesinde güvenli seyahat ve ticaret mümkün olmuştur.⁸⁴ Bu dönemde seyahat edenler için düşünülmüş en kompleks yapılardan biri olan kervansaraylar ücretsiz sundukları hizmet ve fonksiyonel yapıları ile çağdaşlarının önüne geçmiştir.

Anadolu Selçuklu devletinin yıkılmasının ardından Osmanlı Beyliği kurulmuş ve genişlettiği topraklar ile Osmanlı İmparatorluğu (Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye) 1299-1923 yılları arasında varlığını sürdürmüştür. Bu süreç içerisinde genişleyen toprakları sebebiyle yeni ticaret yollarının oluşması yeni kervansarayların yapılmasına neden olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu döneminde şehirlerin içerisine de "Han" adı verilen konaklama yapıları inşa edilmiştir. Devletin gücünde simgesi haline dönüşen kervansaraylar dönemin en ünlü, en iyi mimarlarına yaptırılmaktaydı.

⁸⁴ TURAN, Osman, Selçuklu Kervansarayları, Belleten, c.X, s.471-496, 1946

Sadece Mimar Sinan'nın yapmış olduğu yirmi adet kervansaray bulunmaktadır.⁸⁵ Avrupa'da ise "Tudor" ve "Inn" yapılarında konaklama hizmeti verilmekte ancak bu mekanlar Selçuklu ve Osmanlı'da olduğu gibi ücretsiz hizmet veren vakıf işletmeleri değildi. Tamamen özel teşebbüs ile yapılmış bu yapılarda konaklama, yeme içme ve eğlence hizmetleri sunulmaktaydı. Inn ve Tudorlarda geceleme için gelenler ücret karşılığında konaklamaktaydı. Tiyatro ve müzikallerin yapıldığı bu mekanlar konaklama haricinde eğlence için gelenlere de hizmet vermekteydi.

İnsanlık tarihi tahminen M.Ö 50.000 yıl önce başlamış, ilk mimari eserler ise Cilalı Taş Devrine kadar uzanmıştır. (Güneybatı Asya'daki bu döneme ait kalıntıların geçmişi MÖ 10.000'e kadar gitmektedir.)⁸⁶ Çağlar boyunca insanlık bitmek bilmeyen bir gelişim ve dönüşümle daha iyi ve doğru ilerlemiş; bu ilerleyişi sırasında düşünen insan, sosyolojik ve teknolojik olarak gelişmiştir. Bir zamanlar doğal etkenlerden korunmak için giyinen, doğada mevcut mekanlara sığınan insan sonrasında kendine yaşayabileceği basit mekanlar yapmıştır. Bu dönemde tasarlayan, üreten, kullanan aynı kişi iken Orta Çağ'da zanaatkarlar ile kullanıcıların tasarıma etkisi olmuştur. Endüstri devrimi ile birlikte tasarlayan, üreten ve kullanan kişi birbirinden ayrılmıştır. O günden bu güne tasarımcılar ve üreticiler yeni dünya düzeninde pazarlanabilir ürün ve mekanlarla kullanıcılara hizmet vermekteydir.

⁸⁵Kervansaray (Sultan Süleymân İmâreti yakınında),Kervansaray (Büyükçekmece'de),RüstemPaşa Kervansaray (Rodosçuk'ta),KebecilerKervansaray (Bitpazarı'nda), Rüstem Paşa Kervansaray (Galata'da), Ali Paşa Kervansaray (Bursa'da), Ali Paşa Kervansaray (Bitpazarı'nda), Pertev Paşa Kervansaray (Vefâ'da),Mustafa Paşa Kervansaray (İlgin'da),Rüstem Paşa Kervansaray (Sapanca'da), Rüstem Paşa Kervansaray (Samanlı'da), Rüstem Paşa Kervansaray (Karırdıran'da), RüstemPaşa Kervansaray (Akbiyık'ta),Rüstem Paşa Kervansaray (Karaman Ereğlisi'nde), Hüsrev Kethüdâ Kervansaray (İpsala'da), MehmedPaşa Kervansaray (Hafsa'da),Mehmed Paşa Kervansaray (Burgaz'da), RüstemPaşa Kervansaray (Edirne'de), Ali Paşa Çarşısı ve Kervansaray (Edirne'de), İbrâhim Paşa Kervansaray (İstanbul'da) <http://www.mimarsinan.gen.tr/tag/kervansaray/> (2013)

⁸⁶Tübitak, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilgi Teknolojileri, http://www.biltek.tubitak.gov.tr/haberler/index.php?kategori_id=1&kategori_isim=antropoloji (2013)

İhtiyacı kadar satın alma davranışında bulunan tüketiciler sanayileşme ile değişerek Maslow piramidinin birinci basamağında bulunan fiziksel ihtiyaçlardan yola çıkarak bireyin kendisini gerçekleştirme, yaşam tarzı belirleme gibi Maslow'un son basamağını tüm ihtiyaçların giderilmesine kadar ilerletmişlerdir.⁸⁷

Mekanlar ve ürünler insanların kendilerini ifade ettikleri kültürel bir olguya dönüşmüştür. Satın alma, ihtiyaçlarının karşılanmasından çok statü ve prestij belirlemeye yarar hale gelmiştir. Kullanıcılar için mekanlar, nesnelere, fonksiyon ve psikolojik beklentilerini karşılama aracına dönüşmüştür. Statü ve prestij, diğerlerinde olmayı elde edebilmekle sağlanır duruma gelmiştir. Kitle tüketiminden çıkılarak 80'lerin bireyci yaklaşımı öne çıkmış ve kişi artık kendine özel tasarımlar aramaya başlamıştır. *'Tüketim, gelişen toplumsal ve teknolojik koşullara bağlı olarak yaygınlaşmış; yalnızca ihtiyaçların değil, arzuların tatminine de yönelmiştir.'*⁸⁸ Bu bağlamda artık tüketici davranışları, kitlesel hareketler, teknolojik gelişmeler, satın alma biçimleri, moda, trend ve düşünce akımları tasarımcıları yönlendirmektedir.

Büyük Türkçe sözlükte 'Lüks'; *giyimde, esyada, harcamada aşırı gitme, gösteriş şatafat olarak tanımlanmaktadır*. Etimolojik köken olarak Latince olan 'Lüks', İngilizce'ye 'Luxury' olarak geçmiştir. İngilizcede ise çoğunlukla mükemmel rahatlık anlamında kullanılmakta, aşırı harcama veya gösteriş anlamı taşımamaktadır. Konsept otellerin özel nitelikli tasarımları ve hizmetleri bu otelleri 'Lüks' sınıfına sokmaktadır. Kimi zaman doğanın ortasında ilkel şartlarda

⁸⁷ Maslow teorisi veya ihtiyaçlar hiyerarşisi teorisi, ABD'li psikolog Abraham Maslow tarafından 1943 yılında yayınlanmış bir çalışmada ortaya atılmış ve sonrasında geliştirilmiş bir insan psikolojisi teorisidir. Maslow teorisi, insanların belirli kategorilerdeki ihtiyaçlarını karşılamalarıyla, kendi içlerinde bir hiyerarşi oluşturan daha 'üst ihtiyaçlar'ı tatmin etme arayışına girdiklerini ve bireyin kişilik gelişiminin, o an için baskın olan ihtiyaç kategorisinin niteliği tarafından belirlendiğini sözkonusu etmektedir. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/367986/Abraham-H-Maslow> (2013)

⁸⁸ Yrd. Doç. Dr. Pelin Hürmeriç, Yrd. Doç. Dr. Ece Baban, Simmel, Veblen ve Sombart'ın Penceresinden Hedonik Tüketim: Ütopyada Negotium ve Otium

konaklamak dahi lüks ürün sınıfına girebilmektedir. İnsanların lüks tüketime yönlendirilmesine neden olan, kişinin seçkin sınıfa ait olma, kendini ispatlama, imajını grup üyelerine gösterme arzusudur. Lüks marka ve mekanların tüketimi ekonomik yarar sağlamak için değil sosyal statüyü yükseltmek için kullanılmaktadır. Bu tür mekanda yaşam deneyimi edinilmesinin sembolik ve sosyal değerlerle birlikte kullanıcının mekana yüklediği manevi değeri de arttırmaktadır. Bireylerin yaşam stiline de sembolize eden konaklama yapıları satın alınabilir imaj kaynaklarına dönüşmüştür.

1774 yılında David Low adlı bir girişimci tarafından dünyada bilinen ilk grant otel “Lows Grand Hotel”in açılmasından bu yana konaklama mekanları değişip gelişmiştir. Kitlelerin satın alma kabiliyetlerinin artması, teknolojik gelişmeler ile rekabetçi piyasa sayesinde son yüzyılda mekan tasarımına olan yaklaşımları değiştirmiştir. Tasarımcı ve yatırımcılar olağan dışı koşulları da içerebilen mekan deneyimlerini kullanıcılara sunmaktadır.

Tez konusu kapsamında gelecekteki turizm eğilimleri ile ilgili literatür incelenmiş, günümüzde geleceğe yönelik araştırmalara paralel olarak yapılmış konsept oteller sınıflandırılarak incelenmiştir. Bu sınıflandırma yapılırken günümüzde giderek popüleritesi artan konsept başlıkları Sürdürülebilir, Öykünme, Hareket, Tema, Doğa olmak üzere beş ana grupta toplanmıştır.

Doğal kaynakların doğru tüketilmesi, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakılması, biyolojik sistemlerin çeşitliliğinin ve üretkenliğinin devamlılığının sağlanması amacıyla giderek bilinçlenen devletler sürdürülebilirlik çalışmalarını arttırmıştır. Ekolojinin bozulmaması ve devamlılığını koruması amaçlı yapılan çalışmalar ile daha bilinçli tüketen toplumların oluşması neticesinde mimari ve iç mimari yapım yöntem ve teknikleri değişime uğramıştır. Daha az tüketen, kendi kendine yetebilen enerji yönetimine sahip akıllı binaların yapımına neden olmuştur. Toplum bilincinin artması ile sürdürülebilir konaklama yapılarına olan talep artmıştır. Bu bağlamda sürdürülebilir olma özellikleri ile ön plana çıkan Adrere Amellal Hotel (Mısır -Kahire -Siwa) , Amankora Paro Hotel (Bhutan-Paro), Hotelito Lupaia (İtalya-

Toskana-Siena), Argos In Cappadocia (Türkiye-Kayseri-Eski Üç Hisar Köyü) konsept otelleri incelenmiştir.

Aristoteles Poetica isimli eserinde öykünmeyi tanımlarken gerçeğe benzeyen bir durumu canlandırma olarak nitelendirmiştir. Kurgunun gerçekten ayrı ancak gerçeğin kurgunun bir aracı olduğunu söylemiştir.⁸⁹ Kullanıcı kendini hayattan parçalar sunan mekanların birinde var eder, böylece duygusal doyuma ulaşmayı sağlar. Özlemine duyduğu idealindeki yaşam biçimini seçmiş olduğu konsept otelde konaklayarak simüle etmektedir. Öykünülen konular tasarımcılar tarafından pek çok farklı biçimde ele alınarak satın alınabilir yaşam anlarına dönüşmüştür. Bunun sonucunda turizm ve eğlence sektörü başta olmak üzere pek çok alanda mekanların ticari değeri artmıştır. Öykünme konu başlığı altında Attrap'Rêves Bubble Hotel (Fransa-Allauch-Chemin de la Ribassière), Tree Hotel (İsveç –Lule-Harads), Château de Bagnols Hotel (Faransa-Bagnols-Lyon), Ashford Castle Hotel (İrlanda –Cong- Mayo) konsept otelleri incelenmiştir.

Uçakla kıtalar arası yolculuk başlamadan önce özellikle Atlantik'in iki yakası arasında ulaşım zamanının en teknolojik özellikleriyle donatılmış lüks yolcu gemileri ile sağlanmaktaydı. Fransızca'da "croisiere" İngilizce'de ise "cruise" sözcükleri ile tanımlanmış, Türkçe'ye kruvaziyer olarak geçmiştir. Turistik lüks yolcu gemileri restoran, bar, yüzme havuzu, güzellik merkezi, spor, tiyatro ve sinema salonu, çocuk parkı, golf sahası ve buz pateni pisti gibi birçok işlevi bünyesinde barındırmakta ve "yüzen tatil köyü" olarak tanımlanmaktadır. Kruvaziyer turizminin limana yakın yerlerin ziyareti ve alışveriş aktiviteleri içermesi ev sahibi ülke için büyük ekonomik değer oluşturmaktadır. Zengin içerikli aktivite ve tatil imkanı sunan farklı konseptleriyle bu gemilere yatırımlar her geçen gün artmaktadır. Seyahat ederken tatil yapma, hareket konusu içerisinde yüzen konsept oteller arasından Disnet Fantasy Ship, Liberty Of The Seas, MV ARIA gemileri incelenmiştir.

⁸⁹ Aristoteles, Poetika, İ. Tunalı (Çev.), İstanbul: Remzi Kitabevi, 1987

Belirli bir ana fikir çerçevesinde tasarlanmış tematik oteller markalaşmış tek tip otel zincirlerine karşın giderek talebi artan farklı deneyimler yaşamak bu deneyimleri bir imaj olarak kullanmak isteyen kullanıcılar tarafından tercih edilmektedir.

Adı önceden konmuş bu mekanlara kullanıcılar yaşacakları senaryoları ön görerek gelmektedir. Bu senaryolar içerisinde yaratılan mekanlar süprizlere ve maceralara açıktır. Kullanıcıların tek bir kere ziyareti değil sürekli ziyareti planlanmıştır. Farklı temalara sahip mekanlar bütününden oluşmaktadır. Tasarımcılar ve yatırımcılar tarafından giderek artan talebi karşılama amaçlı pek çok proje hayata geçirilmektedir. Tematik konsept otellerden Maison Moschino Hotel (İtalya-Milano-Viale Monte Grappa), Propeller Island City Lodge Hotel (Almanya-Berlin), Hotel Le Seven (Fransa-Paris) konsept otelleri incelenmiştir.

İnsanın doğaya duyduğu özlemin artması, ekolojik sistemin devamlılığına olan dikkatin artması bu tür mekanların yapımında önemli yer sahibidir. Doğanın elementleri kullanılarak yapılmış konsept otellerin dünyada nadir örnekleri bulunmaktadır. Özellikle ilk buz otelin yapımından sonra bu ilginç fikrin gördüğü ilgi üzerine dünyada örnekleri artmıştır.⁹⁰ Doğa konsept otellerinden Ice Hotel (Jukkasjärvi Köyü, İsveç), Palacio de Sal (Uyuni, Bolivya) konsept otelleri incelenmiştir.

Yapılan araştırmalar ve incelenen oteller göstermiştir ki konsept otellere olan eğilim son yüz yılda giderek artmıştır. Türkiye’de T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan turizm sektörü gelecek stratejileri araştırma raporlarında konaklama mekanlarının kendine özgü tasarımlarının tercih edilebilirliği arttırdığı vurgulanmıştır. Ayrıca Devlet Planlama Müsteşarlığı Dünya Turizm Örgütü ve Turizm Özel İhtisas Komisyonu birlikte bir çalışma yürüterek 2020 yılına ışık tutacak etkenleri ve gelişimini 9. Kalkınma raporunda yayınlamıştır. Yeni turizm akımlarının, konaklama mekanlarının benzersiz konseptlerle mimari ve iç mimari tutumları yönlendirmekte olduğunu ortaya

⁹⁰ The Alpha Resort Tomamu in the Japonya, Hokkaido adası, Shimukappu köyü, The Hôtel de Glace (Kanada,Quebec), Kirkenes Snowhotel (Kirkenes, Norveç), The Bjorli Ice Lodge (Bjorli, Norveç), Sorrisniva Igloo Hotel (Alta, Norveç), Ice Hotel Romania (Fagaras Dağları,Romanya)

koymuştur. Bu tez çalışması hazırlanırken günümüz turist davranışlarının, gelecekte farklı deneyimlerin yaşanabildiği konaklama mekanları ile tatil yapma biçimlerini nasıl etkilediği örnek konsept otellerle incelenmiştir.

Sonuç olarak değişen toplumsal yapı, gelişen teknoloji ile iletişimin ve ulaşımın kolaylaşması, kitlesel düşünce akımlarının motivasyonunda otel iç mekan ve mimari tasarımı kullanıcılara farklı deneyimler sunmaktadır. Otel iç mekan konseptlerini incelediğimiz sürdürülebilir, öykünme, hareket, tema, doğa başlıkları çağımızı şekillendiren çeşitli kavramların, tasarım içeriği olarak yansımalarıdır. Bu içerikler günümüzden geleceğe kurgu ve mekan ilişkisinin nasıl bir yönelim içerisinde olduğunu göstermektedir. Markalaşma, yayılma ve bilinirliği arttırarak türetilen mekan zincirlerinin yerini artık, kendine özgü konsepti ve iç mekan standartları olan konaklama yapılarının aldığı çağımızda, kurgunun kullanıcıya sunulan yaşam kesitinin mekansal yapılanması deneyimleri realiteye dönüştürmektedir. Sosyolog Jean Baudrillard'a⁹¹ göre insanlar kimliklerini satın aldıkları şeyler aracılığı ile oluşturmaktadır. *''İnsanlar kendi kimliklerini oluşturmalarına yardımcı olacak ürünleri tüketerek olmayı arzuladıkları kişi olmaya o imajı sürdürmeye çalışmaktadır.''*⁹² Bu bağlamda konaklama mekanları zaman içerisinde evrilerek değişime uğramış kişilerin kendilerini gerçekleştirdikleri alanlara dönüşmüştür. Her kurgu iç mekanları ile bir bütün halinde yaşam kesiti sunarak kullanıcılarının kendilerini görmek istedikleri imaj içerisinde yaşamaya olanak sağlamaktadır. Örneğin sürdürülebilirlik kurgusu içerisinde kendini doğa dostu, maceraperest, olarak bulmaktadır. Öykünmede asırlık bir şatoda asilzadelerin hayatına konuk olmaktadır. Hareket kurgusunda sınırların dışına çıkarak farklı yerleri keşfetmektedir. Temada gizli bir ajan, bohem bir sanatçı, masal kahramanı

⁹¹ Jean Baudrillard (d. 27 Temmuz 1929, Reims - ö. 6 Mart 2007), Paris , ünlü Fransız düşünür/sosyolog. Medya Teorisi, Postyapısalcı felsefe ve postmodernizm üzerine olan çalışmalarıyla ünlenmiştir. Encyclopaedia Britannica <http://global.britannica.com/EBchecked/topic/1084936/Jean-Baudrillard> (2013)

⁹² Jean Baudrillard, Nesnel Sistem, Aslı Karamollaoğlu, Oğuz Adanır (Çev), İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2011

olup maceradan maceraya koşmaktadır. Doğa kurgusu içerisinde tamamiyle doğadan parçalarla inşa edilmiş mekanlarda doğaya hükmedebilen bir mimar olmaktadır. Özel nitelikli bu mekanlarda kendilerini gerçekleştiren kullanıcılar günümüzde satın alınabilir yaşam anlarına dönüşmüş mekanları deneyimlemektedir. Böylelikle kurgunun mimari ve iç mimari ile birlikte konsepti bir bütün olarak yansıttığı mekanlara olan ilgi artmıştır.

EK 1

Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik

**(Bu mevzuat sayfaları Kültür ve Turizm Bakanlığı Teftiş Kurulu
Başkanlığı tarafından derlenmekte ve güncellenmektedir.)**

Resmi Gazete Tarihi: 21.06.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25852

DÖRDÜNCÜ KISIM

Tesis Türleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Asli Konaklama Tesisleri

Asli konaklama tesislerinin genel nitelikleri ⁽¹⁾

Madde 18 - Asli konaklama tesislerinin genel nitelikleri aşağıdaki
şekildedir:

a) Konaklama tesislerinde yatak odaları: Yatak odaları; tefriş ve dekorasyonu sağlandıktan sonra, rahat kullanım imkanı verebilecek şekilde ve banyolu olarak düzenlenir. Tek veya iki kişilik olarak düzenlenebilen odalara sadece müşterilerin talebi halinde ilave yatak konulabilir. Odalar teknik normlara uygun olarak; yatak, genel aydınlatma ve gece lambası, tuvalet masası ve aynası, bagaj yeri ve elbise dolabı, oturma yeri veya grubu, perde ve halı gibi tesisin tür ve sınıfına uygun malzemelerle tefriş ve dekore edilir. Güvenlik için müşteri yatak odası kapı arkalarında ayrıca sürgü gibi ilave kilit sistemi düzenlenir. Banyolarda duş teknesi, küvet gibi suyun yayılımını engelleyici önlemler alınır. Oteller, butik oteller ve tatil köyleri odalarının tümü suit şeklinde düzenlenebilir. Diğer asli konaklama tesislerinde ise; apart üniteler dışındaki oda sayısının yüzde yirmibeşinden fazla sayıda suit oda yapılamaz. Dört ve beş yıldızlı oteller, butik oteller ile tatil köylerindeki suit odaların tümünde, bir, iki ve üç yıldızlı otellerde ise apart üniteler dışındaki toplam oda sayısının en fazla yüzdeyirmibeşi kadar sayıdaki suit odada içecek ve basit yeme ihtiyacını karşılayabilecek kapsamlı olmayan mutfak nişi düzenlenebilir. Suit odalar, bir adedi oturma bölümü olmak üzere doğal aydınlatmaları bulunan en az iki bölümden oluşur. Suit odaların yatak kapasitelerinin hesabında, banyo alanı dahil altmış metrekareye kadar olanlar iki yataklı, banyo alanı dahil altmış metrekare üzerinde ve birden fazla yatak odası bulunanlar dört yataklı olarak kabul edilir. Oturma bölümlerinin yatak odası şeklinde düzenlenmesi halinde; suit odalar, aile odası olarak adlandırılır ve belge kapasitesinde belirtilir, bu durumda

mutfak nişi düzenlemesi yapılamaz. Aile odalarında banyo hariç; on metrekareye kadar olan odalar tek, daha büyük olanlar ise iki yataklı olarak düzenlenir. Bodrum katlarda yatak odası yapılamaz. Ancak, eğim dolayısıyla taban döşemesi mevcut arazi seviyesinden aşağı olmayan ve yeterli doğal ışık alan katlar bu hükmün dışındadır. Yatak odalarının pencereleri, mutfak, tuvalet gibi müşteriyi rahatsız edebilecek mahallerin bulunduğu aydınlığa açılmaz. Aydınlığın dar kenarı iki metreden, alanı ise altı metrekareden az olmamak kaydı ile toplam oda kapasitesinin yüzde yirmisini aşmayacak sayıda aydınlığa bakan oda yapılabilir.

(1) 29/4/2008 tarihli ve 2008/13617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 3 üncü maddesiyle; bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Büyüklüğü banyo dahil kırk metrekareye kadar olan süitler üç yataklı, kırk metrekareden büyük süitler dört yataklı olarak kabul edilir." cümlesi "Süit odaların yatak kapasitelerinin hesabında, banyo alanı dahil altmış metrekareye kadar olanlar iki yataklı, banyo alanı dahil altmış metrekare üzerinde ve birden fazla yatak odası bulunanlar dört yataklı olarak kabul edilir." şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

b) Personel ve mahalleri: Turizm tesislerinde eğitimli personel ile hizmet verilmesine özen gösterilir. Yetkili kurum ve kuruluşlardan alınmış sertifikaları haiz personel de eğitimli personel kapsamında değerlendirilir. Tesislerde sağlık, güzellik ve bakım, masaj, su sporları, okçuluk, atıcılık, binicilik gibi üniteler bulunması durumunda bu birimlerde sertifikalı personel çalıştırılır. Asli konaklama tesislerinde kadın ve erkek personel için ayrı soyunma yerleri, dolapları, duş, tuvalet ve ortak oturma, dinlenme ve yemek ihtiyaçlarını karşılayan bir mahal bulunur. Tesis bünyesinde yatakhane bulunması halinde yeterli doğal havalandırma ve aydınlatma imkanı, doğal havalandırmanın yeterli olmaması durumunda ise mekanik havalandırma desteği bulunur. Yatakhanelerin düzenlenmesinde kişi başına dört metrekare alan esas alınır. Pansiyon ve müstakil apart otellerde personel ünitesi yapılması zorunlu değildir.

c) Bedensel özürler için düzenlemeler:Toplam kapasitesi seksen oda ve üzerinde olan oteller ile tatil köylerinde en az bir oda olmak üzere toplam oda kapasitesinin yüzde biri oranında odada, ayrıca tesis girişi, genel tuvaletler ile en az bir adet yeme- içme ünitesinde, mola noktaları, temalı parklar ile eğlence merkezlerinde ise kendi türlerinin asgari niteliklerinde belirtilen şekilde bedensel özürlerin kullanımına uygun düzenlemeler yapılır. Bu düzenlemeler, özel işletmelerle belirtilir.

d) Asansör düzenlemesi:Asansör kullanımı zorunlu olan tesislerde, asansörün ulaştığı kattan aşağı veya yukarı doğru müşterinin ineceği veya çıkacağı kat sayısı; bir, iki ve üç yıldızlı oteller için en fazla üç, dört yıldızlı oteller için en fazla iki, beş yıldızlı oteller için ise en fazla bir olması durumunda bu katlar için asansör aranmaksızın müşteri merdiveni kullanımı işlev ve yöre özellikleri göz önünde bulundurularak kabul edilebilir. Asansörlerde alarm tertibatı ile havalandırma düzeneği bulunur.

e) Kış sporları yapılan tesislerde gerekli düzenlemeler:Kış sporları yapılan tesislerde kayak pisti kayak sporuna hizmet verecek şekilde hazırlanır ve pistin güvenliği için gerekli önlemler alınır. Tesislerde acil durumlarda hizmet vermek üzere gerekli yardım ekibi ve donanımı bulundurulur.

Oteller

Madde 19 - (Değişik: 05/03/2011 tarih, 27865 Sayılı R.G) Oteller, aslî fonksiyonları müşterilerin konaklama ihtiyaçlarını sağlamak olan, bu hizmetin yanında, yeme-içme, spor ve eğlence ihtiyaçları için yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulundurabilen tesislerdir. Oteller; bir, iki, üç, dört ve beş yıldızlı oteller olarak sınıflandırılır.

Bir yıldızlı oteller, aşağıda belirtilen nitelikleri taşır:

- a) En az on oda.
- b) Sadece yaz sezonu boyunca açık tutulan tesisler hariç olmak üzere girişte rüzgârlık, hava perdesi, döner kapı veya benzeri düzenleme.
- c) Resepsiyon ve kapasiteye yeterli lobiden oluşan, rahat oturma imkânının sağlandığı kabul holü (Yeterli büyüklükte ayrı bir oturma salonu bulunması durumunda, belirtilen imkânın lobide sağlanması şartı aranmaz.).
- d) Kahvaltı ofisi ve kahvaltı salonu (Yeterli büyüklükte oturma salonu veya lokanta bulunması durumunda bu mahaller kahvaltı verme amaçlı da kullanılabilir, yazlık tesislerde bu amaçla kullanılan salonun bir kısmı açık olabilir.).
- e) Yönetim odası.
- f) Müşterinin ineceği veya çıkacağı kat sayısının üçten fazla olması hâlinde otel kapasitesi ile orantılı müşteri asansörü.
- g) 06:00 - 24:00 saatleri arasında büfe hizmeti.
- h) İlkyardım malzeme ve gereçleri bulunan dolap.
- i) Odalarda dışarı ile doğrudan bağlantılı telefon.
- j) Oda sayısının en az yüzde yirmibeşine hizmet verebilecek sayıda resepsiyonda emanet kasası veya müşteri yatak odalarının tamamında kıymetli eşya kasası.
- k) Genel mahaller ve yatak odaları döşemelerini tamamen kaplayan halı, seramik, parke gibi nitelikli malzeme.

İki yıldızlı oteller, bir yıldızlı oteller için arananlara ilave olarak aşağıda belirtilen nitelikleri taşır:

- a) İklim koşullarına göre genel mahallerde klima.
- b) Yatak katlarında kat hizmetleri için ofis veya dolap.
- c) Odalarda saç kurutma makinesi.
- d) Odalara içecek hizmeti.

Üç yıldızlı oteller; iki yıldızlı oteller için arananlara ilave olarak aşağıda belirtilen nitelikleri taşır:

- a) İklim koşullarına göre odalarda klima.

b) Yatak sayısının yüzde yirmibeşi oranında oturma imkânının, lobide ya da ayrı düzenlenmiş oturma salonunda sağlanması.

c) İlave bir yönetim odası.

d) Odalarda televizyon.

e) Odalarda mini bar ile mevcut yiyecek ve içecek türlerine uygun servis malzemesi bulundurulması.

f) Yüzme havuzu, ikinci sınıf lokanta, kafeterya veya kişi başına en az 1.2 metrekaare alan düşecek şekilde en az elli kişilik çok amaçlı salon veya toplantı salonu ünitelerinden en az bir adedi.

g) Çamaşır yıkama ve ütüleme hizmeti.

h) Rezervasyon işlemlerinin elektronik ortamda yapılması.

i) Yirmidört saat büfe hizmeti.

Dört yıldızlı oteller; üç yıldızlı oteller için arananlara ilave olarak aşağıda belirtilen nitelikleri taşır:

a) Kabul holünde telefon hizmeti.

b) Müşterilerin ineceği veya çıkacağı kat sayısının ikiden fazla olması hâlinde otelin kapasitesiyle orantılı müşteri asansörü.

c) Odalarda ve genel mahallerde klima.

d) Odalarda; yatak örtüsü, mini bar, kıymetli eşya kasası.

e) 06:00 - 24:00 saatleri arasında oda servisi.

f) Kuru temizleme ile terzi hizmeti.

g) Her katta kat ofisi düzenlemesi (Ayrık yerleşimler şeklinde düzenlenmiş tesislerde hizmetin aksamaması kaydıyla kat ofisinin her katta bulunması zorunlu değildir.).

h) Satış ünitesi.

i) Çeşitli dillerde süreli yayın, kitap gibi dokümanların yer aldığı okuma mahalli.

j) Kapasitesi yüz kişiden az olmamak kaydıyla, tesis yatak kapasitesinin en az yüzde ellisine hizmet veren asgarî ikinci sınıf lokanta.

k) Yeterli büyüklükte bagaj odası ve bu mahalde emanet hizmeti.

l) Servis merdiveni veya asansörü (Ayrık yerleşimler şeklinde düzenlenmiş tesislerde servis merdiveni veya asansörü bulundurulmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.).

m) Toplam personelin en az yüzde onbeşinin konusunda eğitim almış olması.

n) İdarî personelin konusunda eğitilmiş veya en az beş yıl deneyim sahibi olması.

o) Telefon, faks, internet bağlantılı bilgisayar gibi büro araçlarıyla donatılmış çalışma ofisi.

p) Odalara mesaj bırakabilme sistemi ya da buna yönelik hizmet verilmesi.

r) Ayrıca;

1) Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşecek şekilde en az yüz kişilik çok amaçlı salon ve fuayesi,

2) Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşecek şekilde en az yüz kişilik donanımı ve oturma düzeni bulunan toplantı salonu,

3) En az yüz kişi kapasiteli kabare, tiyatro, sinema etkinliklerinin yapılabileceği kapalı salon,

4) Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşen, en az ikiyüz kişilik konferans salonu, salon ile bağlantılı simultane tercüme hizmetleri mahalli ve fuaye, sekreterlik hizmeti, fuaye veya salon ile bağlantılı en az iki çalışma odası,

5) Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşecek şekilde en az yüz kişilik gece kulübü veya diskotek,

6) Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşecek şekilde en az yüz kişilik bar salonu,

7) Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşecek şekilde en az yüz kişilik pasta salonu,

8) Türk mutfağı mönüsü olan, servisi ve tefrişi geleneksel Türk kültürünü yansıtan, alakart hizmet verilen asgarî ikinci sınıf lokanta,

9) Diğer kültürlerin mutfaklarından birine ait mönüsü olan, servisi ve tefrişi ait olduğu kültürü yansıtan, alakart hizmet verilen asgarî ikinci sınıf lokanta,

10) En az 40 metrekare büyüklükte jimnastik salonu; Türk hamamı, buhar banyosu, kar odası, tuz odası, tuzlu buhar odası, sıcak taş odası, alarm sistemi bulunan sauna, masaj üniteleri, aletli masaj üniteleri, cilt bakım üniteleri gibi ünitelerden en az dört adedi,

11) Bowling-bilardo salonu, duvar tenisi salonu; uzman personel eşliğinde, çocuklara yönelik oynama, dinlenme alanları ve tuvaletleri bulunan çocuk bakım ve oyun odası ile bahçesi; golf sahası, tenis kortu, spor salonu, açık spor sahası, go-kart pisti, kayak pisti veya benzeri imkânlar sağlayan ünitelerden en az dört adedi,

12) Açık yüzme havuzu,

13) Kapalı yüzme havuzu,

ünitelerinden en az üç adedi.

Beş yıldızlı oteller; yerleşme durumu, yapı, tesisat, donanım, dekorasyon ve hizmet standardı olarak üstün özellikler gösteren ve toplam personelinin en az yüzde yirmibeşi konusunda eğitim almış personelden oluşan en az yüzyirmi odalı otellerdir.

Beş yıldızlı oteller, dört yıldızlı oteller için arananlara ilave olarak aşağıda belirtilen nitelikleri taşır:

- a) Müşterilerin ineceği veya çıkacağı kat sayısının birden fazla olması hâlinde otelin kapasitesiyle orantılı müşteri asansörü.
- b) Odalarda, yatak başucunda merkezî aydınlatma düğmesi ve priz, boy aynası.
- c) Odalarda, bornoz, diş temizlik kiti, tek kullanımlık terlik, dikiş kiti, ayakkabı sileceği, cilası, duş köpüğü, makyaj temizleme pamuğu, kutu kâğıt mendil, şemsiye gibi en az beş adet amblemlı malzeme.
- d) Banyolarda, resepsiyonla bağlantılı telefon.
- e) Altı odadan az olmamak üzere, oda kapasitesinin asgarî yüzde beşi oranında tütün ürünleri içilmeyen oda düzenlemesi.
- f) Beşinci fıkranın (r) bendinde belirtilen ünitelerden en az altı adedi.
- g) Yirmidört saat oda servisi.
- h) Garaj veya üzeri kapalı otopark, bu mahallerde yirmidört saat görevli personel.
- i) Odalarda, uydu erişimli televizyon, video oynatıcı ve ücretsiz internet imkânı.
- j) Bay ve bayan kuaförü.
- k) Satış üniteleri.
- l) Alakart hizmet verilen asgarî ikinci sınıf lokanta.
- m) Müşteri ilişkileri ve danışmanlık gibi hizmetlerin, resepsiyondan ayrı bir mahalde konusunda eğitimli ve deneyimli personel tarafından verilmesi.
- n) Kat koridorlarında resepsiyonla bağlantılı telefon

EK 2

Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik

**(Bu mevzuat sayfaları Kültür ve Turizm Bakanlığı Teftiş Kurulu
Başkanlığı tarafından derlenmekte ve güncellenmektedir.)**

Resmi Gazete Tarihi: 21.06.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25852

Moteller

Madde 20 - Moteller, yerleşim merkezleri dışında, karayolları güzergahı veya yakın çevrelerinde inşa edilen, motorlu araçlarıyla yolculuk yapanların konaklama, yeme-içme ve araçlarının park ihtiyaçlarını karşılayan en az on odalı tesisler olup aşağıda belirtilen asgari nitelikleri taşırlar:

a) Tesisin kolayca bulunmasını ve görülmesini sağlayan yol ve yön işaretleri, otopark ile diğer hizmet tesislerini gösteren işaretler, yeterli aydınlatma ile iyi bir çevre düzenlemesi,

b) Trafik gürültüsüne karşı gerekli önlemler,

c) Sadece yaz sezonu boyunca açık tutulan tesisler hariç olmak üzere girişte rüzgarlık, hava perdesi, döner kapı veya benzeri düzenleme,

d) Resepsiyon ve bekleme yeri,

e) Yönetim odası,

f) Telefon, faks ve internet hizmetleri,

g) Oda sayısının en az yüzde yirmibeşine hizmet verebilecek sayıda kıymetli eşya kasası,

h) Kahvaltı hizmetini de verecek şekilde düzenlenmiş oturma salonu ve kahvaltı ofisi,

i) Yirmidört saat büfe hizmeti,

j) İlk yardım malzeme ve gereçleri bulunan dolap,

k) Yirmidört saat hizmet veren satış ünitesi,

l) Oda sayısının yüzde sekseni oranında otopark.

Tatil köyleri

Madde 21 - (Değişik: 05/03/2011 tarih, 27865 Sayılı R.G) Tatil köyleri; doğal güzellikler içerisinde, rahat bir konaklama yanında çeşitli spor, eğlence ve satış hizmetlerinin de sağlandığı yaygın yerleşim düzeninde, tüm cephelerinde en fazla üç katlı olarak görülen yapılardan oluşan ve en az seksen odalı tesislerdir. Tatil köylerinde, doğal varlıklar ile yöresel değerlerin korunmasına da özen gösterilerek nitelikli çevre düzenlemesi yapılır. Tatil köyü hudutları emniyet altına alınır, girişte kontrol ünitesi ile tesis bünyesinde otopark düzenlenir.

Tatil köyleri aşağıda belirtilen nitelikleri taşır:

a) Yönetim tesisleri:

1) Resepsiyon, danışma, telefon kabini ve bekleme yerinden oluşan bir kabul alanı.

2) Yeterli büyüklükte bagaj odası ile emanet hizmeti.

3) En az iki adet yönetim odası.

4) Bagaj taşıma hizmeti.

5) Müşterilere tesisin bütününe tanıtıcı ve tüm birimlere ulaşımını kolaylaştırıcı görsel doküman gibi hizmet sunumu.

b) Geceleme birimleri:

1) Tatil köyünün diğer ünitelerinin gürültü gibi rahatsız edici etkilerinden korunacak biçimde düzenlenmesi.

2) Müşterilerin oda ve diğer ünitelere rahatça ulaşımını sağlayacak ve karanlıkta da görülebilecek nitelikte yönlendirme işaretleri.

3) İklim koşullarına göre klima.

4) Odalarda dışarı ile doğrudan bağlantılı telefon hizmeti, mesaj bırakabilme sistemi ya da buna yönelik hizmet verilmesi.

5) Oda banyolarında saç kurutma makinesi.

6) Odalarda kıymetli eşya kasası ve mini bar.

7) Kat hizmetinin verilmesini sağlayacak sayıda kat ofisleri.

c) Spor, eğlence, yeme-içme, dinlenme tesisleri ve çevre düzenlemesi:

1) Jimnastik, bilyardo, bowling, golf, tenis, voleybol, badminton, trampolin, duvar tenisi, su oyunları, kayak ve deniz sporları gibi tesisin kuruluş yerine uygun nitelikteki çeşitli spor imkânlarından en az dört adedi.

2) Kapalı ya da açık yüzme havuzu.

3) Serbest zamanların değerlendirilmesi amacıyla dinlenme terasları, açık veya kapalı bar, açık hava tiyatrosu, açık dans yeri gibi yardımcı tesislerden en az üç adedi.

4) En az iki adet çok amaçlı salon.

5) Çocuk oyun parkı ve bu yerlerde çocuklar için özel tuvaletler.

6) Tatil köyünün yapı ve işletme nitelikleri ile uyumlu asgarî ikinci sınıf lokanta, lokantanın kapalı kısmında iklim koşullarına göre klima, açık kısımlarında güneş ve yağmurdan koruyucu gerekli önlemler.

7) Kabul alanından ayrı oturma salonu veya mahalli.

8) Satış üniteleri.

9) İklim koşullarına göre klima.

10) Çamaşır yıkama ve ütüleme hizmeti.

d) Personel: Toplam personel sayısının en az yüzde onbeşi oranında konusunda eğitim almış personel bulunması ve idarî personelin konusunda eğitilmiş veya en az beş yıl deneyim sahibi olması gereklidir.

İkinci fıkrada belirtilen nitelikleri taşıyan tesisler dört yıldızlı tatil köyü; yerleşme özellikleri, yapı, tesisat, donanım, dekorasyon ve servis yönünden üstün özellikler gösteren, toplam personelinin en az yüzde yirmibeşi konusunda eğitim almış personelden oluşan ve dört yıldızlı tatil köyü için arananlara ilave olarak aşağıda belirtilen nitelikleri taşıyan tesisler beş yıldızlı tatil köyü olarak sınıflandırılır:

1) Odalarda uydu erişimli televizyon ve video oynatıcı; banyolarda bornoz, dış temizlik kiti, tek kullanımlık terlik, duş köpüğü, makyaj temizleme pamuğu, kutu kâğıt mendil gibi en az beş adet amblemli malzeme.

2) Odaların balkon, teras gibi bölümlerinde ayrı oturma grubu ve nitelikli açık alan düzenlemesi.

3) Dört odadan az olmamak üzere oda kapasitesinin asgarî yüzde beşi oranında tütün ve tütün mamulleri içilmeyen oda düzenlemesi.

4) Lokantanın kapasitesinin en az yüz kişilik olması, kapalı kısmında klima, açık kısımlarında ise güneş ve yağmurdan koruyucu gerekli önlemler bulunması.

5) Diskotek veya gece kulübü veya benzeri eğlence imkânı sunan ayrı bir salon.

6) Uzman personel refakatinde çocuklara bakım ve oyun imkânları sağlanan çocuk bakım odası ve bahçesi.

7) Türk hamamı veya sauna.

8) Bay ve bayan kuaförü.

9) Kuru temizleme hizmeti.

10) Özel geceler, yarışma, parti gibi ek eğlence imkânları ile müşterilerin bunlara katılımının sağlanması.

11) Oda sayısının yüzde beşi oranına yeterli olabilecek düzeyde internet hizmeti verilen mahal.

12) Müşteri ilişkileri, danışmanlık gibi hizmetlerin resepsiyondan ayrı bir mahalde konusunda eğitimli ve deneyimli personel tarafından sağlanması.

Pansiyonlar

Madde 22 - Pansiyonlar; yönetimi basit, yemek ihtiyacının idare tarafından sağlanabildiği veya müşterilerin kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkanı bulunan, en az beş odalı tesisler olup aşağıda belirtilen asgari nitelikleri taşırlar:

- a) Giriş holü, emanet hizmeti,
- b) Oturma, yemek ve kahvaltı ihtiyacını karşılayabilecek, yazlık tesislerde kısmen açık da olabilen, yeterli kapasitede bir salon,
- c) Yemek ihtiyacının işletme tarafından verilmemesi durumunda pansiyon mutfaklarında ihtiyaca göre yeterli sayıda buzdolabı, pişirme ve ızgara donanımı, bulaşık yıkama, hazırlık ve malzeme istif yerleri, servis malzemesi dolapları,
- d) İlk yardım malzeme ve gereçleri bulunan dolap.

Kampingler

Madde 23 - Kampingler; karayolları güzergahları ve yakın çevrelerinde, deniz, göl, dağ gibi doğal güzelliği olan yerlerde kurulan ve genellikle müşterilerin kendi imkanlarıyla geceleme, yeme-içme, dinlenme, eğlence ve spor ihtiyaçlarını karşıladıkları en az on ünitelik tesislerdir.

a) Çevre düzenlemesi:Kamping alanı, kamping iç ve dış güvenliklerinin sağlanabileceği biçimde çevre özelliklerine göre çit, duvar, yeşillik gibi düzenlemeler ile çevreden tecrit edilerek aydınlatılır. Kamping alanı drene edilerek ağaçlandırılır. Boş alanlar çimlendirilir. Geceleme birimlerini rahatsız etmeyecek şekilde okuma, dinlenme, spor, eğlence, yeme, içme gibi amaçlar için gerekli düzenlemeler yapılır. Araç yolları, arazi ve iklim şartlarına uygun olarak toz kaldırmayacak şekilde düzenlenir.

b) Kapasite ve kampçı birimleri:Kampinglerde, kampçı ünitesi başına hesaplanacak alan seksen metrekaredir. Kampçı ünitesi; çadır veya çadır-araba veya otokaravan veya bungalovdan oluşur, her ünite ortalama üçer kişiliktir. Yerli ve yabancılara ait karavan veya otokaravanların bakım, onarım ve kışlaması için gerekli düzenlemeler yapılabilir. Bungalov üniteleri; en fazla üç yatak kapasiteli düzenlenir, toplam kampçı ünitesi sayısının yüzde yirmisini aşamaz, ayrıca bu ünitelerde mutfak düzenlemesi yapılamaz.

c) Giriş tesisleri: Girişte otopark, resepsiyon, emanet ve telefon hizmeti verilen düzenleme yapılır.

d) Müşterek kullanım tesisleri: Kampinglerde müşterek kullanım tesisleri aşağıda belirtilen şekilde düzenlenir:

1) Konaklamaya ayrılan alanın zemininin kullanım amacına uygun biçimde düzenlenmesi,

2) Her on kampçı için en az bir kadın ve bir erkek tuvaleti, duş ve lavabosu, lavaboların yanında priz,

3) Her on kampçı için en az bir adet çamaşır yıkama makinesi ve ütüleme yeri,

4) Her beş ünite için içerisinde en az bir yemek hazırlama, pişirme, bulaşık yıkama imkanı ile kilitli soğutucu dolaplar bulunan üstü kapalı bir mahal.

e) Kampçılara sağlanan hizmetler:Kampinglerde aşağıda belirtilen hizmetler verilir:

- 1) Satış yeri,
- 2) İlk yardım malzemeleri,
- 3) Karavanların tuvalet ve atık su tanklarının boşaltılacağı uygun mahaller,
- 4) Kampçı ünitelerine elektrik hizmeti,
- 5) Kampçılara sıcak-soğuk kullanma suyu ve sağlıklı içme suyu hizmeti.

Apart oteller

Madde 24 - Apart oteller; mesken olarak kullanılmaya elverişli bağımsız apartman ya da villa tipinde inşa ve tefriş edilen, müşterinin kendi yeme ve içme ihtiyacını karşılayabilmesi için gerekli teçhizat ile donatılan ve otel olarak işletilen tesislerdir.

Apart oteller; belgeli bir otel veya tatil köyü veya turizm kompleksi yatırım veya işletmesi bütünü içinde yer alabildiği gibi en az on üniteden oluşacak şekilde, bir tesis bünyesinde bulunma zorunluluğu olmadan "müstakil apart otel" adı altında müstakilen de düzenlenebilir.

Apart otellerin asgari nitelikleri aşağıdaki şekildedir:

- a) Resepsiyon, bekleme ve idare birimi,
- b) Apart ünitelerde;
 - 1) Tefriş elemanlarında standart beraberliği,
 - 2) Yatak odalarında; yatak, komodin, gece lambası, elbise dolabı ile yataklarda; çarşaf ve kılıflı yastıklar, iklim şartlarına göre pike ve battaniye,
 - 3) Yaşam odasında; kapasiteye uygun koltuk, yemek masası, sandalyeler ve sehpa,
 - 4) Mutfakta; ocak, buzdolabı, yeterli servis malzemesi dolaplar ve kapalı metal çöp kutusu,
 - 5) Banyo, çamaşır yıkama ve ütüleme hizmeti verilmemesi halinde otomatik çamaşır makinesi,

6) İlk yardım dolabı,

c) Yerleşim merkezleri dışındaki apart otellerde, satış ünitesi.

Tesis bünyesindeki apart otellerde yukarıda (a) ve (c) bentlerinde belirtilen nitelikler, apart ünitelere de hizmet verecek şekilde düzenlenmişse ayrıca aranmaz.

Apart ünitelerin toplam yatak kapasitesi, içinde yer aldıkları ve beraber işletildikleri konaklama tesislerinin toplam yatak kapasitesinin yüzde yirmibeşini, dört ve beş yıldızlı otellerde yüzde kırkını aşamaz.

(Değişik birinci ve ikinci cümle: 29/4/2008-2008/13617 K.) Apart otellerin kapasitesinin hesabında oturma alanı dışındaki yatak odaları dikkate alınır. Yatak odalarından on metrekareye kadar olan odalar tek yataklı, on metrekarenin üzerinde olanlar iki yataklı olarak düzenlenir. İki yatak odasına ilave her iki yatak odası için ayrı banyo-tuvalet düzenlemesi yapılır.

Hosteller

Madde 25 - Hosteller; gençlik turizmine cevap verebilecek ve yeme-içme hizmeti veren veya müşterinin kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkanı olan en az on odalı tesisler olup aşağıda belirtilen asgari nitelikleri taşırlar:

a) Resepsiyon, vestiyer, emanet kasa, bagaj yeri ve bekleme yerinden oluşan giriş holü,

b) Kapasiteye uygun oturma salonu,

c) Yatak odaları ile bağlantılı sorumlu kişi odası,

d) Yönetici odası,

e) Lokanta veya kafeterya hizmeti verilmesi veya müşterilerin kendi yemeklerini bizzat hazırlayabilme imkanı olan yeterli teçhizatlı mutfak, yemek salonu,

f) Müşterilerin kendi imkanlarıyla eğlenmelerini sağlayabilecek düzenleme,

g) Kız ve erkekler için ayrı bölümler halinde kişi başına en az dört metrekare alan sağlanmış en fazla sekiz kişilik odalar ve en fazla sekiz yatağa bir banyo,

h) İlk yardım, emanet ve telefon hizmetleri,

i) Çamaşır yıkama, ütüleme ve kurutma imkanı sağlayan mahaller,

j) Genel depo ve spor malzemeleri odası,

k) İşletme aşamasında ulusal federasyonca belirlenen kurallara uygun olarak işletme faaliyeti göstermek.

KAYNAKÇA

Kitaplar

Arthur, P. and Passini, R., **Wayfinding: People, Signs, and Architecture**, Ontario: McGraw-Hill Ryerson Ltd. Reissued as a collector's edition in 2002

Aristoteles, **Poetika**, İ. Tunalı (Çev.), İstanbul: Remzi Kitabevi, 1987

Aristoteles, Murat Temelli (Çev.), **Politika**, İstanbul: Ark Kitapları, 2013

Atkinson Richard C., Atkinson Rita, Smith Edward E., Bem Darly J., Hoeksema Susan Nolen, Yavuz Alogan (Çev.), **Psikolojiye Giriş**, İstanbul: Arkadaş Yayınları, 2008

Casanovas Soley Mireia, **Spa, Beauty, Health & Design**, İstanbul: Loft Publications, 2008

Casson Lionel, **Antik Çağda Seyahat**, Nalan Özsoy (Çev) İstanbul: MB Yayın Evi, 2008, S.132

Ceylan M. Tahir, **Nesne Benliği Psikofelsefi Bütünleştirme**, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2013

Ching Francis D.K, **Form, Space, and Order**, John Wiley High Education, 2008

Compton Reeves, **Pleasures and Pastimes in Medieval England**, New York: Oxford University Press, 1998

Cogito, **Dünya Büyük Bir Mağaza**, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları (Üç Aylık Düşünce Dergisi) Sayı:5-Güz 1995

Dilvin Hazal Akkaya, Efe Emre Usman, Tasarım + Kuram, Temalı Otel: **Yok-Mekanla Var Edilmeye Çalışılan 'Kurgu Mekan'**, İstanbul: MSGSU Yayınları, Cilt 7, Sayı 11-12, 2011

Douch, H. L., **Old Cornish Inns and their place in the social history of the County, England**, London: Truro D. Bradford Barton, 1966

Erkızan H. Nur Beyaz, **Aristoteles Yazıları-Varlık, Bilgi ve Yaşam Üzerine"Yaşamak, Birlikte Yaşamak ve İyi Yaşamak"**, Bursa: Sentez Yayınları, 2013

Foucault Michel, Chomsky Noam, Tuncay Birkan (Çev.), **İnsan Doğası İktidara Karşı Adalet**, İstanbul: BGST Yayınları, 2005

Friedell Egon, **Antik Yunanın Kültür Tarihi**, Necati Açaç (Çev.), İstanbul: Dost Kitap Evi, 1999

Hornung Erik, **Mısır Tarihi**, Zehra Aksu Yılmaz (Çev.), İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2004

Hume David, Ergün Baylan (Çev.) **İnsan Doğası Üzerine Bir İnceleme**, Ankara: Bilgesu Yayıncılık, 2009

Prof.Dr. İncekara Ahmet, Dr. Yılmaz Selman, **Dünyada ve Türkiyede Kruvaziyer Turizmi**, İstanbul: İstanbul Ticaret Odası, Yayın No:42,2002

Jean Baudrillard, **Nesnel Sistem**, Aslı Karamollaoğlu, Oğuz Adanır (Çev), İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2011

Jameson Fredric, **Postmodernizm ya da Geç Kapitalizmin Kültürel Mantığı**, Abdülkadir Gölcü (Çev.) , Ankara: Nirengi Kitap, 2011

Kramer Samuel Noah, **Tarih Sümer'de Başlar**, Hamide Koyukan (Çev), İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2002

Livius Titus, **Roma Tarihi** (Şehrin Kuruluşundan İtibaren 7 Kitap Takım),Dr. Sabahat Şenbark (Çev.),İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 1994

Yrd.Doç.Dr. Pelin Hürmeriç,Yrd.Doç.Dr. Ece Baban, **Simmel, Veblen ve Sombart'ın Penceresinden Hedonik Tüketim: Ütopyada Negotium ve Otium**

Penner Richard H., Adams Lawrence, Robson Stephani K. A., **Hotel Design Planning and Development**, ISBN-10: 0393733858, 2012

Platon (Eflatun), **Devlet**, Mehmet Ali Cimcoz (Çev.), Sabahattin Eyüboğlu (Çev.), İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2013

Richardson, A. E. **The Old Inns of England**, London: B. T. Batsford Ltd., 1934

Rutes Walter A., Penner Richard H., Adams Lawrence, **Hotel Design, Planning, and Development, Hotel Design Planning, and Development**, USA: Norton & Company Incorporated, 2001

Sever Erol, **Asur Tarihi**, İstanbul: Kaynak Yayınları, 2008

Sombart Werner, Necati Aça (Çev.), **Aşk, Lüks ve Kapitalizm**, Bilim ve Sanat, 1998

Swaddling Judith, **Antik Olimpiyat Oyunları**, Burçak Gürün (Çev.), İstanbul: Homer Kitabevi, 2000

Tekin Oğuz, **Eski Yunan Tarihi**, İstanbul: İletişim Yayınları, 2002

TURAN, Osman, **Selçuklu Kervansarayları**, Belleten, c.X, s.471-496, 1946

Urry John, Rahmi G. Ögdül (Çev.), **Mekanları Tüketmek**, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 1999

İnternet ve Pdf

III. Disiplinlerarası Mimarlık - Felsefe toplantısı “Zaman-Mekân” İstanbul, 18-19 Kasım 2005 Pdf.

<http://v3.arkitera.com/event.php?action=displayEvent&ID=305> (2013)

Açık Öğretim e-Öğrenme Portalı, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2472, Prof. Dr. Nazmi Kozak, eogrenme.anadolu.edu.tr/eKitap/TRZ201U.pdf

Doç.Dr. Ersin YÜCEL, Canlılar ve Çevre, Anadolu Üniversitesi

w2.anadolu.edu.tr/aos/kitap/IOLTP/2281/unite05.pdf

Este Spa, <http://www.estespa.com/spa.asp>

Encyclopaedia Britannica, <http://www.britannica.com/search?query=inn> (2013)

EncyclopaediaBritannica,

<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/608456/House-of-Tudor> (2013)

EncyclopaediaBritannica,

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/376828/history-of-Mesopotamia/55467/Sumerian-civilization> (2013)

EncyclopaediaBritannica

<http://global.britannica.com/search?query=Circus%20Maximus> (2013)

EncyclopaediaBritannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/468139/Marco-Polo> (2013)

EncyclopaediaBritannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/127070/Christopher-Columbus> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/136052/Thomas-Cook> The, (2013)

Encyclopaedia Britannica,

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/1071950/Wright-brothers> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/434878/Nikolaus-August-Otto> (2013)

Encyclopaedia Britannica,

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/533602/Seljuq> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/434996/Ottoman-Empire> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/557285/spa> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/34560/Aristotle> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/259513/Martin-Heidegger> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/61987/George-Berkeley> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/464215/Platonism> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/614506/unidentified-flying-object-UFO>
(2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/569740/Friedrich-Georg-Wilhelm-von-Struve> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/626297/Jules-Verne> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/36571/Art-Nouveau> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/37957/Asclepius> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/133873/Constantine-I> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/367986/Abraham-H-Maslow> (2013)

Encyclopaedia Britannica

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/1084936/Jean-Baudrillard> (2013)

İskit Temel Diplomasi Tarihi, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını N0: 2677

İzmir Ticaret Odası,

<http://www.izto.org.tr/bilgi-bankasi/izmir/turizm/kruvaziyer-turizmi> (2013)

İstanbul Kültür Mirası ve Kültür Ekonomisi Envanteri

http://www.istanbulkulturenvanteri.gov.tr/halk-kulturu/detay/envanter_id/62
(2013)

Milli Eğitim Bakanlığı Açık Öğretim Kurumu Yayınları, Elektronik Kitap,
http://www.meb.gov.tr/aok/Aok_Kitaplar/AolKitaplar/Turizm_1/4.pdf (2013)

Resmi Gazete Tarihi: 21.06.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25852

Resmi Gazete Değişik: 05/03/2011 tarih, 27865 Sayılı R.G

Yrd.Doç.Dr. Sezer Hamiyet, Osmanlı İmparatorluğu'nda Seyahat İzinleri, S.111 <https://www.dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/18/29/209.pdf> (2013)

Spa Turkey, <http://www.spa-turkey.com/> (2013)

Türkiye Cumhuriyeti, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14518/turizm-tesislerinin-belgelendirilmesine-ve-niteliklerin-.html> (2013)

Türk Dil Kurumu, Büyük Türkçe Sözlük <http://tdkterim.gov.tr/bts/>

Turizm Terimleri Sözlüğü,

<http://turizm.terimleri.com/sozluk.php?action=search&word=suit&submit2=++Terim+Bul+++> (2013)

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilgi Teknolojileri, http://www.biltek.tubitak.gov.tr/haberler/index.php?kategori_id=1&kategori_isim=antropoloji (2013)

ÖZGEÇMİŞ

Bilgehan TANER

1979 yılında İzmir’de doğdu. 1997 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık Bölümüne giren Taner, Lisans eğitimini tamamladıktan sonra, Yüksek lisans eğitimini Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İç Mimarlık Bölümünde ‘‘Konsept Otellerde Kurgu ve Mekan İlişkisi’’ üzerine yaptığı teziyle tamamladı. Lisans eğitimi ile birlikte çalışma hayatına da başlayan Taner, 2005 yılında İç Mimar Özlem TOSUN ile birlikte Milimetrik Mimarlık’ı kurdu. Özellikle Otel tasarımı üzerine uzmanlaşan Taner, Kurgunun mekan üzerindeki yaratım gücünün mekanlara anlam katarak estetik değerlerle desteklenmesi görüşündedir. Yenilikçi tasarım anlayışı teknik bilgi ve uygulama deneyimiyle müşterilerin ihtiyaçlarına çözümler üretmektedir.

BIOGRAPHY

Bilgehan TANER

He was born in 1979 in Izmir. In 1997 Mimar Sinan University Faculty of Architecture, Taner within the Department of Interior Architecture, after completing his undergraduate degree, a master's degree from Marmara University Institute of Fine Arts, Department of Interior Architecture in the 'Concept Hotel in Fiction and Space Relations' finished with his dissertation on. Undergraduate education also began his career with Taner, with the Interior Interior Architecture Özlem TOSUN Milimetrik Mimarlık founded in 2005. Taner especially specialized on the design of the hotel, adding meaning to the places of fiction created space on the opinion of power supported by aesthetic value. Technical knowledge and experience with its innovative design approach produces solutions to the needs of customers.